10 זייטען

פוילע מאבעלע פון דער מלוכה-לאטעריע זעה 9 זייט

פרייז 15 גראשען

NAJER FOLKSBLAT
Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

נייער פאלקסבלאט

14-טער יאהרגאנג | לאדז, דינסטאג פ' דברים ב' אב תרצ"ו | אדרעס: לאדז, פעטריקאווער 21 טעל. 224-71 Adres Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. Skrz. poczt. 106 | Łódź, Wtorek, 21 lipca 1936 | № 168

אונטערדריקט דעם אויפשטאנד

שפאנישע רעגירונג מעלדעט, אז זי האט פולשטענדיג בעהערשט די לאגע

פאריז, 20 (ספ. טעל.)

לויט ידיעות, וואס זענען דערהאלטען געווארען אין משך פון דער נאכט פון קאזאבלאנקא אונטער ליגט נישט קיין ספק, אז דאס שפאנישע מאראקא געפינט זיך פולשטענדיג אין די הענד פון די איפ-שטענדיגע, דאס מיליטער פון די איינגעבוירענע — האט זיך פעראייניגט מיט די אויפשטענדיגע. די כחות פון די אויפשטענדיגע בעטרעפען איצט 40 טויזענד זעלנער, נישט אריינרעכענדיג די בעוואפענטע אפטיילונגען פון דער ציוויל בעפעל קערונג.

זייט 12 א זייגער בײנאכט איז די טעלעפאן און טעלעגראף פערבינדונג מיט שפאניען איבער געריסען, דאס בעווייזט, אז דער אויפשטאנד האט זיך אויסגעשפרייט. לויט ידיעות, וואס זענען דער-האלטען געווארען פון ליסאבאן, סעווילא, בילבאא, מאלאגא, קאדיקס, ווי אויך די באלעאר׳שע אינזלען, געפינען זיך אין די הענד פון די אויפשטענדיגע. פון דער ראדיא סטאציע אין סעווילא, וואס די אויפ-שטענדיגע האבען פערכאפט איז אנגעגעבען גע-ווארען א קאמוניקאט, וואס שטעלט פעסט, אז די פראווינצען אנדאלוזיען, וואלענסיא, אראגאניען און איניגע קרייזען פון אלט קאסטיליען מיט דער הויפטשטאט וואלאדאליד געפינען זיך אין די הענד פון די אויפשטענדיגע. מאדריט געפינט זיך נאך אין די הענד פון רעגירונגס-מיליטער, צווישען וועלכען עס שטארקען זיך אבער אויך די רעוואלוצ יאנערע שטימונגען.

נעכטען האט די רעגירונג פערעפענטליכט דורכ׳ן ראדיא א בעפעהל צו די מיליטערישע אפטיילונגען פון דער רעגירונג לויט וועלכען אלע אפיצערען ביז פאדפאראטשניקעס איינשליסליך ווערען בעזיי-טיגט פון זייערע אמטען. מיט די זעלנער פיהרען רען אן אויסשליסליך אונטעראפיצירען.

פאריז, 20 (ספ. טעל.)

אין שייכות מיט דער אונערווארטעטער רעגיי-רונגס ענדערונג אין שפאניען מעלדעט „פיגארא" אז דער רעגירונגס-קריזיס איז אויסגעבראכען זונ-טאג ביינאכט. פרעמיער קיראגא, וועלכער איז נאך דער ערמארדונג פון דעם מאנארכיסט סאטעלא בעזונדערס פערהאסט ביי די אויפשטענדיגע האט לויט דער עצה פון זיינע פריינד, אין דער נאכט פון שבת אויף זונטאג פערלאזט אין דער בעגלייטונג פון איבערן מיניסטער מאדרידס.

צוליב דעם, וואס די טעלעפאן פערבינדונג איז איבערגעריסען, מוז די רעגירונג אלע פער-ארדנונגען איבערגעבען דורך ראדיא. אזוי ארום זענען די אויפשטענדיגע צוגלייך מיט׳ן רעגירונגס מיליטער אינפארמירט וועגען אלע שריט פון דער רעגירונג. א חוץ דעם פערשטענדיגען זיך אויך די אויפשטענדיגע צווישען זיך מיט דער הילף פון ראדיא.

טאנזשער, 20 (ספ. טעל.)

א עראפלאן, וואס האט באמבארדירט לאראנע, האט אראפגעווארפען איניגע באמבעס אויף די קאזארמעס, דערהרגענדיג עטליכע זעלנער.

גיבראלטאר, 20 (ספ. טעל.)

דאס מאראקאנישע מיליטער און אין דער פרעמ דען לעגיאן האבען בעהערשט די שפאנישע שטעט אין שכנות פון גיבראלטאר, צווישען מיליטער און די סינדיקאליסטען און קאמוניסטען, וואס שטעלען א ענערגישען ווידערשטאנד קומט פאר א אונאויפ-הערליכער קאמף. אין גיבראלטאר הערט מען דייט ליך שיסען. עס זענען פאראן א סך געהרגעטע און פערוואונדעטע. אנ׳ערך 3 טויזענד פערזאן איז אנטלאפען קיין גיבראלטאר.

ליסאבאן, 20 (ספ. טעל.) לויט קלאנגען, וואס האבען זיך דא פערשפרייט, איז א באטאליאן פון קויהלען-גרובען-ארבייטער, וואס איז ארויסגע-שיקט געווארען אויף לאסט-אויטאס בכדי אויפצו-האלטען דעם מארש פון די אויפשטענדיגע — צוקלאפט געווארען.

טאנזשער, 20 (ספ. טעל.) קיין טאנזשער זענען אנגעקומען שפאנישע קריגס-שיפען, אויף וועלכע די מאטראסען האבען אינטערנירט די אפי-צירען, וואס האבען געוואלט צושטעהן צום אויפ-שטאנד. דער אגענט פון דער פארט-אדמיניסטראציע אין טאנזשער האט פעסטגעשטעלט, אז א אנפיה-רער פון א שיף איז געווען א געוועהנליכער מאטראס

ליסאבאן, 20 (ספ. טעל.) די ראדיא=סטאציע אין סעווילא האט היינט פערעפענטליכט א ידיעה, אז גענעראל מאלע איז אריין אין דער שפיץ פון מיליטער קיין מאדריד. די מיטגלידער פון דער רעגירונג זענען אנטלאפען.

מאדריד, 20, (ספ.) דאס אינערן מיניס-טעריום האט פערעפענטליכט דורך ראדיא א קאמו-ניקאט לויט וועלכען דאס ערשטע פיכאטע פולק האט זיך איבערגעגעבען צו דער דיספאזיציע פון דער רעגירונג, איינעגע הונדערט צובונטעוועטע סאלדאטען זענען דורך דעם רעגירונגס טרייען מי-ליטער ארעסטירט געווארען, עס איז אויפגעכאפט געווארען א אויפפאדערונג פון דער ראדיא סטאציע אין סעווילא, וואס ענטהאלט א דרינגענדע פאדע-רונג פון גענעראל פראנק מען זאל איהם צושטע-לען א הידראפלאן, ווייל ער האט בדעה צו פער-לאזען סעווילא, דאס רעגירונגס מיליטער אין סע-ווילא דרינגט טיפער אריין אין דער שטאט.

דער ארבייטער=קווארטאל טריאנא, וואס שטעלט א ווידערשטאנד די אויפשטענדיגע, האט זיך קאמוניקירט מיט דער מאכט אין הועלווא, פון וואו מען האט ארויסגעשיקט 1000 מאן, בכדי צו אטאקירען דעם צענטער פון שטאט, וואו עס האבען זיך בעפעסטיגט די אויפשטענדיגע. א עסקאדרע האט באמבארדירט קאדיקס וואו דער גובערנאטאר אין דער שפיץ פון ציווילער גווארדיע שטעלט א ווידערשטאנד די אויפשטענדיגע. אין מאלאגא איז נישט ארויסגעזעצט געווארען קיין שום מיליטער פון מאראקא. נאר אין אלזשעסיראס איז אראפגע=זעצט געווארען מיליטער פון אפריקא. דער דע-סיינט איז אפגעשלאגען געווארען.

פאריז, 20 (ספ. טעל.)

די גאנצע פראנצויזישע פרעסע אבסערווירט מיט גרויס פעראינטערעסירונג די געשעהענישען אין שפאניען. אלע אינפארמאציעס שטעלען פעסט אז דער אויפשטאנד האט אנגענומען א גרעסערען אומפאנג, ווי עס מעלדען די אפיציעלע קאמוניקאטען בעזונדערס אסטוריא איז פערנומען פון די אויפ-שטענדיגע. אין דרום שפאניען ברענען קאדיקס און מאלאגא, זיי ווערען בעשאסען פון פלאט די אויפ-שטענדיגע, די איצטיגע קאמפען וועלען זיך מסתמא פערציהען אין לאנג דויערענדען בירגער קריג. אין שפאניען איז די רעגירונג דעצידירט צו בע-וואפענען די ציווילע בעפעלקערונג, די ארבייטער אין די קרייזען פון גרובען און בעזונדערס די קאמוניסטען און סאציאליסטען האבען בעקומען פון דער רעגירונג געוועהר און שאפען אויף די ער-טער נישט רעגולערע פארמאציעס, וואס דארפען ארויסטרעטען געגען די צובונטעוועטע אפטיילונגען, אויף דער פראנצויזישער גרעניץ האט ד בעוואפענ-טע קאמוניסטישע יוגענד בעזעצט אלע וועגען, בעזייטיגענדיג די פאליציי און גרעניץ-וואך און האלט אליין וואך אויף די וועגען, וואס זענען אדורכגעשניטען מיט גריבער און באריקאדען.

אונטערדריקט דעם אויפשטאנד

מאדריד, 20 (ספ. טעל.)

דריי פערטעל 10 אין אווענד, האט די מאד-רידער ראדיא-סטאציע פערעפענטליכט אין דער פראנצויזישער, דייטשער און ענגלישער שפראך א קאמוניקאט אין וועלכען די רעגירונג מעלדעט, אז זי האט עבהערשט די לאגע און בעזיגט דעם אויפשטאנד.

די רעגירונג ווענדעט זיך מיט אנ׳אפעל צום פאלק און צו די זעלנער, אז זיי זאלען זיך אקעגענשטעלען די פאשיסטען, וואס ווילען צו-נעמען ביי די ברייטע פאלקס-שיכטען די ערובערטע רעכט.

לאנדאן, 20 (ספ. טעל.)

דער שפאנישער אמבאסאדאר אין לאנדאן האט בעקומען פון די רעגירונג א מעלדונג, אז דאס רעגירונגס-מיליטער אין מאדריד און אין א סך אנדערע שטעט האט פולשטענדיג בעהערשט די לאגע. די רעגירונג איז זיכער, אז אין א קורצער צייט וועט זי ליקווידירען דעם אויפשטאנד.

לאנדאן, 20 (ספ. טעל.)

רייטער מעלדעט פון הענדאיע: ארום 10 א זייגער אין אווענד האט די ראדיא סטאציע אין סע ווילא, וואס איז צוויי טאג געווען בעזעצט דורך אויפשטענדיגע, ווידער אנגעהויבען איבערצוגע-בען דעקלאראציעס און רעגירונגס- אינפארמאציעס.

אונזער ווארט

דאס דאנציגער אומגליק

דער פארזיצער פון קאמיטעט פון די יודישע דע-לעגאציעס ד"ר סטיפען וויז האט זיך געווענדעט צום פעלקער-בונד וועגען שוץ פאר די יודען אין דאנציג.

עס וועט אלזא ווידער צוקומען אין דער געשיכ-טע פון דער יודישער מארטיראלאגיע א נייער קול קורא במדבר. מאכט זיך דאך קיינער נישט קיין אילוזיע, אז די ווענדונג פון קאמיטעט פון די יו-דישע דעלעגאציעס זאל האבען וועלכע עס איז פעולה די פעלקער-ליגע, וועלכע איז קראנק און שוואך, וועל-כע האט נישט קיין מעגליכקייט אנצושוארפען די דאנציגער נאציס די געהעריגע אכטונג און געהארכ-זאם פאר דער פערזאן פון הויך-קאמיסאר, וואס איז דורך איהר בעשטימט געווארען צו וואכען איבער דעם דאנציגער סטאטוט, וועט זיך זיכער נישט וועל-לען א איבריג מאל קאמפראמירען אין א אינטער-ווענץ צוליב יודען. איז עס דאך די זעלבע פעלקער-ליגע, וועלכע דער דאנציגער „דיקטאטאר", סענאט פרעזידענט, גרייזער, האט אויף אזא חוצפה׳דיגען אופן אויסגעשריגען און ערקלערט, אז ער וועט זיך מיט די מיינונגען און עמפעהלונגען פון דער ליגע אינגאנצען נישט רעכענען. די לעצטע געשעהענישען אין דאנציג האבען דאך אויף א בולט׳ן אופן בעווי-זען, אז אין דעם קאמף צווישען דער פעלקער-ליגע און דעם סאטעליט פון היטלער׳ן איז דער נצחון דערווייל אינגאנצען אויף דער זייט פון דעם לעצטען.

פארמעל איז אפשר דיווענדונג פון קאמיטעט פון די יודישע דעלעגאציעס אויפן ארט, אבער אין דער פראקטיק וועט דאס די דאנציגער יודען נישט אפהיטען פון זייער ביטערן גורל, וואס זיי ערווארטעט. די נייע דאנציגער דעקרעטען, וואס זענען אויסען צו פערניכטען און אונטערדריקען די דאנציגער אפאר-זיציע און די אלע, וואס זענען נישט אדורכגעפוילט פון היטלעריזם און נישט אנגעשטעקט פון דער פער-גיפטעטער, ראסיסטישער, גערמאנישער גאווה, טרע-פען קודם כל אין די יודען. אבער, ווי בכדי נישט אי-בערצולאזען ביי די דאנציגער יודען קיין שום ספקות וועגען דעם, וואס זיי ערווארט, האט זיי דער דאנ-ציגער סענאט באלד אין אנהויב פון זיין „גלייכ-שאלטונגס" ארבייט מזכה געווען מיט א ספעציע-לער יודישער מתנה — מיט דעם שחיטה-פערבאט. דאס קלינגט ווי אנ׳אנזאג, אז מיט די יודען וועט מען זיך ספעציעל פערנעמען. און אויב דאנציג וועט „גלייכגעשאלטעט" ווערען מיט׳ן „רייך", דאן וועלען די דאנציגער יודען, אהן שום ספק „גלייכגע-שאלטעט" ווערען מיט די דייטשע יודען.

ק.

טאג-טעגליך

די שפאנישע קאנטער-רעוואלוציע

שפאניען שטעהט אין פייער פון בירגער-קריג. די מאנארכיסטיש - פאשיסטישע עלעמענטען האבען נישט געוואלט מסכים זיין מיט דעם עקזיסטירענדען צושטאנד און האבען די גאנצע צייט פון דער עקזיסטענץ פון דער רעפובליק געהעצט, אינטריגירט און עטליך ארויס אין א אפענער מרידה. אין שפא-ניען, ווי בעוואוסט, איז די רעגירונג געווען א רע-פובליקאנישע. להיפוך צו פראנקרייך בעטייליגען זיך נישט אין איהר אלע פארטייען, וואס בילדען דעם פאלקס-פראנט. נישט די סאציאליסטען און נישט קאמוניסטען האבען אין דער רעגירונג נישט גע-וואלט אריינטרעטען, הגם זיי האבען איהר ערטיילט די פולשטענדיגע אונטערשטיצונג. דאס ווייזט זיך ארויס בזונדערס בעת דער איצטיגער קאנטער-רע-וואלוציע. דאס גאנצע פאלק: די ארבייטער און פויע-רים האבען זיך געשטעלט אויף דער זייט פון דער רעגירונג. דער קאמף זעהט אויס צו זיין נישט קיין לייכטער. ווי עס זעהט אויס איז די פאשיסטען גע-לונגען צו געווינען אויף זייער זייט דאס מיליטער פון שפאנישען פרעמדען - לעגיאן, וואס געפינט זיך אין שפאנישען מאראקא. דארט האבען דאס די פא-שיסטען און מאנארכיסטען ארגאניזירט דעם אויפ-שטאנד אין דער האפנונג שפעטער איהם אויסצו-ברייטערן און אריבערצוווארפען אין דער מעטראפאליע.

די דירעקטע סיבה פון איצטיגען אויסברוך איז געווען די ערמארדונג פון דעם פיהרער פון די מאנארכיסטען קאלווא סאטעלא שוין אין משך פון צוויי יאהר ווי ער האט אונאויפהערליך טאג איין טאג אויס, געהעצט צו מארד און פערברעכען. לעצטענס איז ערמארדעט געווארען א יונגער אפיציר פון דער רעפובליקאנישער גווארדיע און אויף סאטעלאן האט מען אנגעוויזען אלס אויף דעם מאראלישען מער-דער פון דעם גווארדיע אפיציר. די אויפרעגונג אין גאנץ שפאניען איז געווען צוליב דעם זעהר גרויס, און דער, וואס האט כסדר געהעצט צו מארד און מעשׂה איז אליין געפאלען א קרבן פון טעראר.

לויט די לעצטע ידיעות, האבען זיך די שפאני-שע פאשיסטען אביסעל פערהערט. דאס שפאנישע פאלק איז ענטשלאסען ארויסצוטרעטען צו פערטיי-דיגען די רעפובליק, און דער בלוטיגער בירגער-קריג, וואס זיי האבען אנגעצונדען קען זיך נאך אין זיי שרעקליך נוקם זיין.

ש.

הזכרה
מארגען מיטוואך, דעם 22 יולי 1936, 11 א זייגער פארמיטאג קומט פאר אויפ׳ן בית-החיים א הזכרה און דאס שטעלען פון א מצבה נאך אונזער אומפערגעסליכען מאן און פאטער
ב"ע
יחיאל מאיר ברין
ב"ר שמואל יחזקאל הכהן נ"ע
אלע קרובים, פריינד און בעקאנטע ווערען געבעטען פינקטליך צו קומען.
די פאמיליע.

הזכרה
מארגען, מיטוואך, דעם 22 יולי 1936, 11 א זייגער פארמיטאג קומט פאר אויפ׳ן בית-החיים די ענטהילונג פון דער מצבה פון אונזער אונפערגעס-ליכען ג. פרעזעס פון שטיבעל פיעטריקאווער 8 בית החסידים פון ר׳ סנדר דישקין ז"ל
נ"ע
יחיאל מאיר הכהן ברין
אלע מיטגלידער און מתפללים ווערען געבעטען צו קומען.
דער ועד פון שטיבעל פיעטריקאווער 8.

לויה פון גענעראל אָרליטש=דרעשער

גדיניא, 20 (טעלעפאָניש)

פון באַלד אינדערפריה זענען אָנגעקומען באַהן־ענען מיט דעלעגאַציעס אויף די פייערליכקייטן אין שייכות מיט דער לויה פון גענעראַל אָרליטש־דרעשער, פאַר־פּולקאָווניק לאָס און קאַפּיטאַן לאַגעווסקי.

5 אַ זייגער אינדערפריה איז אָנגעקומען מיט דעם צוג פון דער גענעראַליציע און מיטגלידער פון דער רעגירונג. אַרום האַלב 7 איז געקומען קיין גדיניע דער צוג, וואָס האָט געפירט דעם מלוכה־פּרעזידענט און נאָך אַ קורצען אויפענטהאַלט איז דער צוג ווייטער געפאָהרען קיין אָקסיווע. אַרום אַ פיר־טעל אַכט איז אָנגעקומען דער צוג מיט'ן גענעראַל־אינספּעקטאָר פון דער אַרמעע גענעראַל רידז־שמיגלי. אויפ'ן וואָקזאַל האָבען דעם גענעראַל־אינספּעקטאָר אָפּגעוואַרט דער פּרעמיער סלאַוואָי סקלאַדקאָווסקי, קריגס־מיניסטער גענעראַל קאַספּשיצקי, וויצע־מיניסטער ראַטשקעוויטש, דערנאָך האָט ער אָפּגענומען דעם ראַפּאָרט פון גענעראַל וויעניאַוואַ דלוגאָשעווסקי. אין דעם מאָמענט האָט דער אָרקעסטער געשפּילט דעם נאַציאָנאַלען הימן און אַ באַטעריע פון פלאָט האָט אָפּגעגעבען 21 שאָסען. גלייכצייטיג זיינען אַרויסגעצויגען געוואָרען דער פאָהן פון מלוכה פּרעזידענט, וועלכער האָט אָנגענומען דעם ראַפּאָרט פון דאָן אַוועק אין זאַל, וואו עס געפינען זיך די קערפער פון גענעראַל אָרליטש דרעשער, פּאָרפּ. לאָס און קאַפּיטאַן לאַגעווסקי.

דאַן האָט דער פּרעמיער פּערזענליך דעקאָרירט די טרומנע פון גען. דרעשער מיט'ן גרויסען באַנד פון אָרדען פּאָלאָניאַ רעסטיטוטאַ און מיט גאָלדענעם פערדינסט־קרייץ. די טרומנעס פון פּאָרפּ. לאָס און פון קאַפּיטאַן לאַגעווסקי.

דאַן איז פאָרגעקומען דאָס אַרויספיהרען די טויטע קערפערס פון פּאָרפּ. לאָס און קאַפּיטאַן לאַגעווסקי. אין דעם ספּעציעלען טרויער־וואַגאָן, וואָס איז געווען צוגעגרייט פאַר דעם בנין פון דער אָנ־פיהרערשאַפט פון פלאָט. נאָך די טרומנעס זענען געגאַנגען די פאַמיליעס און פאַרשטעהער פון דער ציוויל און מיליטערישער מאַכט מיט דער גענעראַליציע און די גענעראַלען סאָסנקאָווסקי און ראַיסקי אין דער שפּיץ. אין דעם אַרויספיהרען די טויטע קערפערס האָט זיך אויך בעטייליגט דימוטער פון גענעראַל אָרליטש דרעשער.

אויפ'ן הויף פון דער פלאָט־אָנפיהרונג האָט זיך אײן זייט פאַרזאַמעלט די ספּעציעלע מיליטערישע דעלעגאַציעס און פון דער אַנדערער זייט די מיט־גלידער פון ראַט און פערוואַלטונג פון ים און קאָלאָניאַל־ליגע.

דאַן האָבען די נאָהענטסטע חברים, גענעראַלי־ציע און העכערע מיליטער־לייט אַרויסגעטראָגען אויף זייערע פּלייצעס די טרומנע מיט דעם טויטען קערפער פון גענעראַל אָרליטש דרעשער. אין דער שפּיץ פון צוג האָט מען געטראָגען די אָפּצייכנונגען אויף דריי קישעלעך. נאָך די אָפּצייכנונגען האָבען דעלעגאַציעס געטראָגען אַהן אַ צאָהל קרענץ און נעמליך פון מלוכה־פּרעזידענט, גענעראַל־אינספּעקטאָר פון דער אַרמעע, פּרעמיער, רעגירונג, סיים און סענאַט מאַרשאַלקעס, קריגס־מיניסטער, גענעראַל־אינספּעקטאָריאַט, מיליטערישע אָפּטיילונגען, פון פראַנצויזישען אמבאַסאַדאָר, פון דער יאַפּאַנישער אַרמעע, פון דער דייטשער אַרמעע, פון פראַנצויזישען קאָנסולאַר קאָרפּוס, פון אַמעריקאַנישען קאָנסול אין גדיניא א. אז. וו. א. אז. וו.

די טרומנע מיט'ן טויטען קערפער האָט מען דאַן אַוועקגעשטעלט אויף אַ האַרמאַט, איינגעשפּאַנט אין 6 פערד. די עהרען־וואַך האָבען געהאַלטען די אָפיצירען פון קאַלאַניע ווי אויך אַ דעלעגאַציע פון די בעליניאַקעס.

דאַן האָט גענעראַל וויעניאַוואַ דלוגאָשעווסקי אָדורכגעפיהרט אַ דעפילאַדע און עס האָט זיך געריהרט דער טרויער־צוג. נאָך די מיליטערישע אָפּטיילונגען האָט מען געטראָגען די „אָרדערס און קרייץ און נאָך זיי איז געגאַנגען די גייסטליכקייט. נאָך דער טרומנע איז געגאַנגען די נאָהענטסטע משפחה פון פערשטאָרבענעם גענעראַל, דער מלוכה פּרעזידענט, גענעראַל אינספּעקטאָר פון דער אַרמעי, פּרעמיער, סיים און סענאַט מאַרשאַלקעס, די מיט־גלידער פון דער רעגירונג, וויצע־מיניסטאָרען, וואָיעוואָדע ראַטשקעוויטש, אינספּעקטאָרען פון דער אַרמעי מיט גענעראַל סאָסנקאָווסקי אין דער שפּיץ, עוואַנגעלישע גייסטליכע, מיט־גלידער פון די ספּעציעלע מיליטערישע דעלעגאַציע פון פרעמדע מלוכות, מיליטערישע אַטאַשעס פון פרעמדע מלוכה, דעלעגאַציעס פון מיליטערישע אָפּטיילונגען, מיט־גלידער פון ראַט און פערוואַלטונג פון דער ים און קאָלאָניאַל ליגע און ענדליך, דעלעגאַציעס פון פערשידענע אָרגאַניזאַציעס, און נאָך זיי אַ ריזיגער המון.

ביים קבר האָט די גייסטליכקייט אָפּגעריכט די לעצטע תפילה. אַלע פערזאַמעלטע האָבען זיך געשטעלט אויף די קניה און דאַן האָט גענעראַל וויעניאַוואַ דלוגאָשעווסקי געזעגענט דעם פער־שטאָרבענעם גענעראַל אין אַ פייערדיגע רעדע. ווייטער האָבען נאָך גערעדט דער פּרעזעס פון דער ים און קאָלאָניאַל ליגע קאַסשוכאָווסקי, זאַסלאַוו לעכניצקי און יאַן גזשיוואַטשעווסקי.

דאַן האָט מען די טרומנע אַראָפּגעלאָזט אין קבר. דער מלוכה־פּרעזידענט, גענעראַל אינספּעקטאָר פון דער אַרמעי און אַלע אַנוועזענדע אויפגעשטאַנען פון זייערע ערטער בכדי אָפּצוגעבען דעם לעצטען כבוד דעם פערשטאָרבענעם.

די אָרקעסטערס האָבען דאַן געשפּילט דעם גענעראַלסקען מאַרש, „ערשטע בריגאַדע“ און די שיפען האָבען אָפּגעגעבען דעם לעצטען מיליטערישען סאַלוט.

דיבואַ'ס צושטאַנד איז געפעהרליך

ר'האָט בעקומען אַ בלוט־פערגיפטינג פון די פּראָסטעטע מעסערס

וואַרשא, 20 (טעלעפאָניש)

ווי בעוואוסט, האָבען אומבעקאַנטע קאָל־פּאָרטערען פון ענדעקישע צייטשריפטען אויסגע־פיהרט אַ איבערפאַל אויף דעם געוו. פּ. פּ. ס.'ישען דעפּוטאַט, געוו. בריסקער ראַטמאַן און איצטי־גער פיהרער פון דער סאָציאַליסטישער יוגענד, דיבואַ, און איהם צושטאָכען מיט מעסערס. איצט האָבען די דאָקטוירים פעסטגעשטעלט ביי דיבואַ אַ בלוט־פערגיפטונג. עס ווייזט זיך אַרויס, אַז די אַנפאַלער האָבען איהם צושטאָכען מיט פער־ראָסטעטע מעסערס. דיבואַס צושטאַנד איז זעהר געפעהרליך. ער האָט שטאַרקע היץ און איז נישט ביים בעוואוסטזיין.

Dr. REICHER

פּאָלודניאָוואַ 28, טעל. 201-93

ספּעציאַליסט

פאַר מענער - שוועכע - בעהאַנדלונג

סעקסועלע בעראַטונגען פון פּסיכאָ - אַנאַליזע

נעמט אָן פון 8—11 ביז 5—8 אָוונט.

זונטאָג און חגאות פון 9—12.

ניי דענקט, שטשענשליווי

ביי

אַ גרויסער אויסוואַהל פון

אָריגינעלע בילליגער און

טאָמאַשאָווער סחורות

אויף אַנציגער און פּאַלטענס

פון די בעסטע קוואַליטעטען ווי אויך

פערשידענע רעשטען

מיט 30% בילליגער

סוחר און איבערצייגט אייך!

R.Szczęśliwy

לאָדז, 5 נאַוואָמיעסקאַ 5

טעל. 156-09.

געדענקט פּראַנט II שטאָק.

אכטונג, הויז־בעזיצער!

ווען איהר רעמאָנטירט אייערע הייזער אָדער וואָינונגען, געדענקט, אַז דאָס אַלטע פאַרבען־ און כעמיקאַליען־געשעפט א.פ.

„ל. ה. בערגער“

לאָדז, דרעוונאָווסקאַ 5, טעל. 133-39

איז ווידער געעפענט און ווארט די קונדשאַפט צופרידען שטעלען.

בעמערקונג: צעמענט אויף לאַגער.

ד"ר העללער

ספּעצ. פאַר הויט און וועגערישע קראַנקהייטען און מענער - שוועכע

8 טראַוגוטאַ 8, טעל. 179-89

נעמט אָן פון 8—11 און פון 4—8 אָוונט.

זונטאָג פון 10—2 מיטאָג.

פאַר פרויען — אַ ספּעציעלער וואַרטע־זאַל

פאַר אונבעמיטעלטע לעטשניצע־פּרייזען

Starszy Felczer

B JOSKOWICZ

פּולנאָצנאַ 4, טעל. 141-86

נעמט אָן טעגליך פון 8—11 און 4—6 נ"ד

טעגליך פאַקען־שטעלען מיט פרישע קראָוויאַנקע.

Lekarz Dentysta

Jakób Botwinik

נעמט אָן טעגליך פון 10 ביז 3 נאָכמ.

אין דער לעטשניצע „פּאָמאָץ“ רוג זגער־זשער און לימאַנאָווסקיעגאָ 1, טעל. 101-29

און פון 4—10 אָוונד אויף נאַרוטאָ־וויטשאַ 13. —::— צוגענגליכע פּרייזען פאַר אַרבייטסלאָזע — הנחה.

אונזער ליבע קוזינע

מאַלטשאַ און זיהן (אין פּאָזען)

צוליב'ן טויט פון זייער געליבטען מאַן און פאָטער

ג"ה

חיים זינגער

דריקען מיר אויס אונזער הערציגסטען מיטגעפיהל

פאַמיליע גראָסמאַן

בעקאַנטמאַכונג.

דער בעוואוסטער לאַנגיעהריגער גלאַט־כשר'ער

רעסטאָראַן

צ. ראָזענבלום

פּיעטריקאָווער 38, טעל. 111-02

גיט אַרויס ווי יעדעס יאָהר אויף די 9 טעג

געשמאַקהאַפטע יאַרסקע מיטאָגען

צו ביליגע פּרייזען.

מיט אַכטונג צ. ראָזענבלום

פּיעטריקאָווער 38

לעבער

מערקען אויסגענומען ביליג

ביי ג. נאַרדמאַן

שרודמיעסקאַ 8

Dr. med.

M. JAKOBSON

כירורג

פריינער־כירורג־ספּעציאַליסט

D-ra Sterlinga 22

Nowa-Targowa) tel. 174-42.

Dr. med

J. Nadel

ספּעציאַליסט פון אַקושעריע און פרויען־קראַנקהייטען

אַנדזשעיאַ 4, טעל. 228-92

נעמט אָן פון 10—12 און פון 5—7 אָוו.

עלטסטער פעלדשער

ש. דרעש

לומאַמירסקאַ 4, טעל. 184-78

נעמט אָן פון 8—10 פריה, פון 1.30—4 נ"מ און פון 6—7 אָוונד.

Lek.-Dentysta

Jakób Karmazyn

פּאָלודניאָוואַ 2, טעל. 114-36

צייןגעהרט

נעמט אָן פון 9—1 און פון 4—7 נאָכמ.

אויערען, נאָז און האַלז און לונגען־קליניק

מיט בעטען פון Dr.

Z.Rakowski

פּיעטריקאָווער 67, טעל. 127-81

נעהמט אָן שטענדיגע קראַנקע (צוועקס אָפּעראַציע א. אז. וו. ווי אויך אַמבולאַטאָ־רישעס פון 9-2 און פון 4-8 אָוונט

ביי דער קליניק איז טעטיג

אַ רענטגען־ גאַבינעט

פאַר דורכלייכטונגען און אַלערליי פאָטאָגראַפיעס

Dr. J.LUBICZ

כירורג און אָרטאָפּעד

צורינגעקעהרט.

9 פּאָלודניאָוואַ 9

ערדינירט אויך אין וווישניאָוואַ - גורא

ווילאַ אַגנעס.

Dr. O.Łagunowski

specjalista

chorób wenerycznych, seksualnych i skórnych

(Gabinet Roentgeno- i światło-leczniczy)

PIOTRKOWSKA 70 tel.181-83

Przyjmuje: od 8.30 do 10.30 rano, od 1-ej do 2.30 pp. i od 6 do 8.30 wiecz

w niedzielę i święta od 10—1.

הבעת תנחומים.

משתתפים אנו בצערו של ידידנו וחברנו

מר משה לימון

לאסונו הגדול שקרה לו במות עליו אמו, האשה החשובה מנשים באהל

מרת מרים ז"ל

המקום ינחם אותו ואת כל משפחתו המתאבלת בתוך שאר אבלי ציון וירושלים

שמואל רייכמן.

שלמה שפייזהנדלר.

לודז, ר"ח מנחם־אב תרצ"ו

אכטונג אכטונג

100־טער מענשען

האָבען זיך שוין איבערצייגט, אַז די בעסטע

היגיענישע טאַפּטשאַנען, מאַזעטקעס און מאַטראַצען

ווי אויך פערשידענע טאַפּעציר־אַרבייט

זענען נאָר צו בעקומען אין דער 1־טער לאָדזער ווערקשטאַט פון אויסגעבעסערטע היגיענישע טאַפּטשאַנען און מאַטראַצען

א. פ. „ZURMA“

אינה. ל. מרוז

Łódź, Cegielniana 58

סאָלידע און פּינקטליכע אויספיהרונג

Dr. med.

M. TAUBENHAUS

צוריקגעקעהרט

ספּעציאַליסט

פאַר אַקושעריע און פרויען־קראַנקהייטען

פערהיטונג געגען שוואַנגערשאַפט

זגערזשער 11, טעלעפאָן 246-09

נעמט אָן פון 8—9 פריה און פון 4—8 אָוו

DR.

S. Kantor

ספּעצ. פאַר הויט און וועגערישע קראַנקהייטען (מענער־שוואַכע)

90 פּיעטריקאָווער 90

טעל. 129-45

נעמט אָן פון 8—2 נאָכמ. און פון 6—9 אָוו.

DR. MED.

L.Pikielny

UROLOG

ספּעציאַליסט פאַר נירען, בלאָזען און אורין־קראַנקהייטען

NAWROT 8, tel. 219-90

נעהמט אָן פון 4—7 נאָכמיטאָג

צוריקגעקעהרט,

דעם טיפסטען מיטגעפיהל

דריק איך אויס דער פאַמיליע

רייבענבאַך צוליב'ן טויט פון זייער מוטער

שפרה נ"ע

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים.

אברהם רינגאַרט.

גינעקאָלאָגישער אַמבולאַטאָריום

ביים

„לינת הצדק“

צעגעלניאַנאַ 17

טעל. 115-11

איז טעטיג יעדען טאָג פון 9—10 פריה און פון 3—4 נאָכמ.

אונטער דער לייטונג פון די בעסטע ערצטליכע ספּעציאַליסטען.

Dr.

Wajnberg

צוריקגעקעהרט

ספּעציאַליסט פאַר לונגען, האַרץ און סקלעראָז קראַנקהייטען

פּיעטריקאָווער 145

טעל. 126-02.

נעמט אָן פון 9-10 פריה, 3-5, 8-9 אָוו.

Dr. med. Niewiażski

ספּעציאַליסט פאַר טריפער, סיפילים און הויט - קראַנקהייטען, בעהאַנדלונג פון מענער - שוועכע

אַנדזשעיאַ 5, טעל. 159-40

פּראַנט, 1טער שטאָק

נעהמט אָן פון 8-11 און פון 5-9 אָוונט

זונטאָג און יום טוב פון 9-1 נאָכמיטאָג.

אַ ספּעציעלער וואַרטע - זאַל פאַר פרויען

בעשטימט געווארען דער צוזאמענשטעל פון דער קעניגליכער קאמיסיע

א נייער קרבן פון אראבישען טעראר

לאנדאן 20 (יט"א טעלעגראפיש)
היינט איז בעקאנט געווארען דער צוזאמענשטעל פון דער קעניגליכער קאמיסיע, וואס וועט אפפאהרען קיין ארץ ישראל. זי בעשטעהט פון 4 מאן, אין פאלגענדען צוזאמענשטעל: וויקאנט פיל, געוועזענער סעקרעטאר פון אינדיען, פעלדמארשאל בערדוואוד, סער האראק רומבאלד, וואס איז געווען צייטווייליגער פליטים-קאמיסאר און דער אקספאר-דער פראפעסאר רעבזשינאלד קאפלענט.

ירושלים, 20 (יט"א טעלעגראפיש)
היינט דריי פירטעל אויף ניין איז געפאלען טויט ביים פערטיידיגען די קאלאניע אבן-יהודה דער יודישער הילפס-פאליציאנט איבראהים דגני, א געבוירענער אין פתח-תקוה.

ירושלים, 20 (ספ. טעל.)
היינט אין אווענד איז א מיליטערישער פאט-רול אטאקירט געווארען דורך א אראבישע באנדע. די עסקארטע האט געשאסען די אראבער פון מא-שינען-געוועהר און זיי געצוואונגען צו אנטלויפען, דערהרג'ענדיג 7 אנפאלער.

ירושלים, 20 (יט"א טעל.)
נישט ווייט פון חברון איז א מיליטערישער פאטרול בעפאלען געווארען פון א מחנה פון איבער הונדערט בעוואפענטע אראבער, 1 ענגלישער זעלנער איז פערוואונדעט געווארען, די אראבער זע-נען פערטריבען געווארען.

ירושלים, 20 (יט"א טעל.)
0 א מיליטערישער קאנוואי, וועלכער האט בע-גלייט א לאסט-אויטא פון ים-המלך, איז אויפ'ן 17-טען קילאמעטער פון ירושלים אנגעגריפען גע-ווארען דורך אן אראבישער באנדע דאס מיליטער האט בענוצט געוועהר, קיינער פון מיליטער האט נישט געליטען.

בעת דעם דאזיגען איבערפאל האבען די אראב-בער שווער געליטען, פון די 15 אנגרייפענדע אראבער, זענען 7 פערוואונדעט געווארען, די איבריגע זענען אנטלאפען.

ירושלים, 20 (יט"א טעל.)
די ענגלישע קרייצער-שיף „כוקצעס" האט געשטען פעראנקערט אין חיפה'ר פארט, דער קריי-צער וועט פון היינט אן בלייבען שטענדיג אויף די ארץ-ישראל'דיגע וואסערען.

אויף א לאסט-אויטא איז מאנטירט געווארען א הארמאט, וועלכער ווארפט ארויס 2 פונטיגע באמבעס, דער הארמאט ווערט געוועהנליך בענוצט אויף בעשיסען פיינדליכע אעראפלאנען, פון איצט וועט ער בענוצט ווערען צו פערטרייבען די אראביש-טעראריסטען, וועלכע בעהאלטען זיך אויס אין דזשענין שכם און טול-כרם.

ירושלים, 20 (יט"א טעל.)
די אראבישע צייטונג „אדיפאע" שרייבט, אז דער קאנצענטראציע-לאגער אין סאראפאנט איז איבערפולט מיט 2000 אונטערנירטע, אזוי אז קיי-נער קען דארט מעהר נישט אהינגעשיקט ווערען.

די רעגירונג האט דעריבער געשאפען נאך א קאנצענטראציע-לאגער, אין וועלכען ס'זענען גע-שיקט געווארען די ערשטע 5 אראבישע אגיטאטארען אין העברעאר.

ירושלים, 20 (יט"א טעל.)
„דיילי מייל" טיילט מיט, אז די גרויסע ענג-לישע מיליטער-טראנספארט-שיף „סעמיקייטיס" האט בעקומען א בעפעהל צו זיין גרייט יעדע מינוט אפצושוימען.

די צייטונג דערוויסט זיך, אז דער בעפעהל שטעהט אין צוזאמענהאנג מיט די אונרוהען אין ארץ-ישראל

בעוועגליכע ראדיא-סטאציעס אויף די יודישע אויטא-קאראוואנעם

ירושלים, 20 (יט"א טעל.)
ס'איז איינגעפיהרט געווארען, אז די מילי-טערישע קאנוואיען, וועלכע בעגלייטען די יודישע אויטא-קאראוואנעס זאלען מיט זיך האבען בעוועג-ליכע ראדיא-זענדער, מיט דער הילף פון וועלכער מ'וועט קענען, אין פאל פון אן אראבישען אנגריף, גלייך זיך שטעלען אין פערבינדונג מיט די אעראפלאנען, וועלכע געפינען זיך אויפ'ן פליה-פלאץ אין רמלה.

מען וויל בעאיינפלוסען די יודישע-אגענץ
נישט צו פאדערען דעם אקטאבער שעדיול

לאנדאן, 20. (יט"א טעל.) „יט"א" דער-וויסט זיך אז פון געוויס קרייזען בעמיהט מען זיך צו בעאיינפלוסען די יודישע אגענץ אז זי זאל נישט פאדערען דעם אקטאבער שעדיול, מען וואלט אזא האנדלען בעטראכט פאר א שפהנעם זשעסט וואס וואלט לייכטער געמאכט צו בערוהיגען דאס לאנד, אזוי אז די קעניגליכע קאמיסיע וואס וועט אין סעפטעמבער קומען קיין ארץ ישראל וועט זי הא-בען א לייכטע ארבייט.

אפגעלעגט דעם קופער פראצעס
נישט ארויסגערופען דעם הויפט-עדות פון דער בעשולדיגונג

ראדאם, 20 (טעלעפאניש)
היינט האט אין ראדאם זיך געזאלט אנהויבען דער פראצעס געגען א טרופע פויערים, וועלכע זע-נען דעם 29 נאוועמבער 1935 בעפאלען יודען אויפן וועג פון קוויף קיין פשיטיק, בעת דעם דאזיגען מער-דערישען איבערפאל איז איין יוד דערהרג'עט גע-ווארען און עטליכע פערוואונדעט.

די אנגעקלאגטע פויערים זענען פראנטשישעק קאפילעווסקי, וויקטאר וואנסיק, סטאניסלאוו מאלעק סטעפאן לאבענדסקי און יוזעף וואנשיק. אלס פער-טיידיגער פון די אנגעקלאגטע טרעטען ארויס די אדוואקאטען גאיעוויטש און דזשיטאוויעצקי.

אלס ציוויל-מאהנער מצד די טויטעס טרעטען ארויס די יודישע אדוואקאטען גבריאל לעווין און סטאניסלאוו בענקופ. דער ריכטער - קאמפלעט בע-שטעהט פון דיריסטער מאלישעווסקי, בערנאסא-וויטש און דערעוויטש.

די אנגעקלאגטע, ווי עס ווייזט זיך ארויס, זענען אלע פערמעגליכע פויערן, וואס האבען א סך ערד. איינער פון זיי, ווילסקי איז געוועזן וואוט פון דעם דארף פאטוואכאווא. די יודישע ציוויל - מאהנער פא-דערן ענטשעדיגונג 400 זל.

נאכדעם ווי דאס געריכט האט אויסגעהערט די פערסאנאליען פון די אנגעקלאגטע, איז מען צוגע-טרעטען אויסהערען די עדות, האט זיך ארויסגע-וויזען, אז עס האט זיך נישט געשטעלט דער הויפט עדות פון יודישען צד, א געוויסער יאנקעל קרענגעל וואס וואוינט אין ווישניאווא-גורא ביי לאדז. דער דאזיגער עדות, וואס האט אלץ געזעהן! און קאן גוט די שלעגער איז גארנישט ארויסגערופען געווארען, דאנעמען אכשטאט איהם איז אויסגעהערט א געוויסער מאנעם קרענגעל, וואס האט נישט קיין אהונג אין דעם גאנצען ענין.

די ציוויל - מאהנער פאדערן דעריבער, אז דער דאזיגער הויפט-עדות זאל ארויסגערופען ווערען און א חוץ דעם פאדערן זיי, אז עס זאל ארויסגערופען ווערען א רייהע אנדערע עדות, דערונטער א קאמענ-דאנט פון א פאליציי - פאסטערונעק.

א חוץ דעם ווייזען די ציוויל-מאהנער אן, אז די אויספארשונג איז אין אנהויב געפיהרט געווארען געגען 13 פויערים, געגען 8 איז אבער שפעטער די אויספארשונג אנולירט געווארען. וועגען דעם דאזי-גען פאקט האט מען אבער נישט מיטגעטיילט די גע-ליטענע, וועלכע זענען דירעקט פעראינטערעסירט. דער דאזיגער פאקט איז געגען דער אויספארשונגס-פראצעדור, און דעריבער פאדערן די ציוויל-מאהנער אז עס זאל צוריק בעגייט ווערען די אויספארשונג געגען די אכט פויערים, צוליב די אלע סיבות פא-דערן די ציוויל - מאהנער, אז דער פראצעס זאל אפגעלעגט ווערען.

דאס געריכט נעהמט אוועק אויף א בעראטונג און שפעטער ווערט פערעפענטליכט דער בעשלוס: עס ווערט אפגעווארפען דער פארשלאג צו בעניייען די אויספארשונג געגען די אכט פויערים, דאגעגען איז דאס געריכט מסכים ארויסצורופען די נייע עדות און צוליב דעם ווערט דער פראצעס אפגעלעגט.

דער ראדאמער רב קעסטענבערג ווידער ביי דער ארבייט

ראדאם, 20 (טעל.)
ווי בעוואוסט איז די ראדאמער קהלה פונאנדער געלאזט געווארען און עס זענען בעשטימט געווא-רען נייע וואהלען, אין דער הויפט-וואהל-קאמיסיע האבען א מעהרהייט אנהענגער פון רב קעסטענבערג, איצט האט די דאזיגע גרופע, בכדי פטור צו ווערען פון זייערע געגענער זיי אונטערגעשטעלט עפעס א יוד, וועלכער האט איינגעטראגען א ווענ-דונג צו די מאכט, אין דער ווענדונג פאדערט דער יוד, אז אויפ'ן סמך פון דעם בעקאנטען פאראגראף נומער 20 זאלען געשטראכען ווערען פון די וועה-לער ליסטעס א גאנצע רייהע פון די אנגעזעהענסטע יודישע פערזענליכקייטען פון ראדאם, דערונטער פערזעס פון מזרחי יונה זילבערבערג, פערזעס פון יודישער ראטמענער קלוב ד"ר האפטמאן, פערזעס פון די רעוויזיאניסטען יחיאל לעשטש, וויצע-פערזעס פון די ציוניסטען האלצקענער און נאך 15 אנדערע פון די אנגעזעהענסטע יודישע כלל-טוער און עסקנים פון ראדאם, אין דער ווענדונג ווערט ערקלערט, אז די אלע פערזאנען פראפאנירען די יודישע רעליגיע.

דער בעשלוס פון דער מאכט איז נאך נישט בעקאנט.

זיצונג פון אקציאנס-קאמיטעט
קומט פאר דעם 25 אויגוסט

ווארשא, 20 (יט"א טעל.)
0 די יודישע טעלעגראפען-אגענטור בעט מיט-צוטיילען, אז אין דער ידיעה וועגען צונויפרופען דעם ציוניסטישען אקציאנס-קאמיטעט, איז אריינ-געפאלען א טעות, די סעסיע פון אקציאנס-קאמיטעט קומט פאר דעם 25 אויגוסט און נישט, ווי ס'איז געווען געמאלדען, דעם 25 יוני.

בעפאלען און מערדערליך צושלאגען א 70-יאהריגען יוד

נעכטען 11 אווענד איז א כוליגאן אנגע-פאלען אויף דעם 70-יאהריגען זקן שלמה וויינערט, דער יוד איז געשטאנען פארן טויער 11-טער ליסטאפאד גאס 96, פלוצים איז צו איהם צוגע-גאנגען א יונגער כוליגאן און איהם דערלאנגט מיט אן אייזען איבערן קאפ: פון קלאפ איז געפלאצט די באק און בעקומען א מח-דערשיטערונג.

די גרויסגעווארפענע פאגאטאוויע פון „לינת הצדק" האט דעם פערוואונדעטען ערטיילט די ערשטע מעדיצינישע הילף.

רויב-אנפאל אויף א יוד אין מיטען דער נאכט

נעכטען אדום האלב 3 ביינאכט ווען אברהם בראשעק פון לימאנאווסקיעגא 126 איז געגאנגען צו דער פאבריקס-באהן, וועלענדיג אוועקפאהרען, זענען איהם אויף דער נארוטאוויטשא און קיליני-סקיעגא בעפאלען 4 כוליגאנעס און דראהענדיג מיט א רעוואלווער נעפאדערט פון איהם ס'געלד.

בראשעק האט זיך אנגעהויבען צו בעטען, אז זיי זאלען איהם לאזען לעבען. אין דעם מא-מענט האט ער באלד בעקומען מיט א טויטען-שלעגער אין קאפ. בעגיסענדיג זיך מיט בלוט איז ער אנידערגעפאלען.

די אנפאלער האבען פון איהם אראפגעצוי-גען די מארינארקע און איהם צוגענומען ס'געלד מיט די מארינארקע.

בראשעק האט מען אפגעפיהרט אין „לינת הצדק", וואו מען האט איהם ערטיילט די הילף.

וואס איז פארגעקומען אין דער פאבריק פון געבר. בוקיעט אין לאדז

אפיציעלער קאמוניקא פון דער פאליציי-קאמאנדע.

דעם 18 אין אווענד איז אין דער פאבריק פון געברידער בוקיעט, 6-טער שטרעפיען 58 פארגעקו-מען אן אונטעוועגליכע געשעהעניש, וואס איז פאר-שיידען קאמענטירט געווארען, ווייל עס האט געהאט א שייכות צו דעם ענין פון א געוויסען קאראל ערד-מאן, וועלכער האט אלס דעלעגאט בעת א רעדע בער-לייידיגט די פוילישע מלוכה און דערפאר פערמשפט געווארען אויף 6 חדשים תפיסה.

צוליב דעם, וואס זייער אנהענגער האבען חושד געווען, אז שולדיג אין דעם זענען די עדות, האבען זיי בעשלאסען אדורכצופיהרען א נקמה-אקציע, דער-מיט האט זיך פערנומען דער פאבריקס - קאמיטעט זיי האבען די עדות געשלאגען און געפאדערט פון דער פאבריקס - דירעקציע צו בעזייטיגען זיי פון דער ארבייט. אמן ווען די דירעקציע האט זיך אפגע-זאגט, האבען זיי ערקלערט א איטאליענער-שטרייק. די אינטערוועניץ פון ארבייטס-אינספעקטאר האט נישט געהאט קיין ערפאלג, דעריבער איז אנטשטאנען די נויטווענדיגקייט צו ליקווידירען די געשעהענישען דורך דער הילף פון דער פאליציי.

נעכטען 6 אווענד איז אן אפטיילונג פאליציי אינטער דער אנפיהרונג פון פארשטעהער פון דער סטאראסטווע ה' נאוואקאווסקי, רעפערענט פון זי-כערהייטס - אפטיילונג אריין אין דער פאבריק און אויפגעפאדערט די ארבייטער זיך צו בעזינען, ער-קלערענדיג זיי, אז זיי האנדלען אונגעזעצליך, אויך דער ארגומענט האט נישט געהאט קיין ערפאלג און ערשט דער אנבליק פון די אריינמארשירענדע פא-ליציאנטען האט בעוואויזען די ארבייטער אפצוזא-גען זיך פון ווייטערשטאנד.

עס ווערט געפיהרט אן אויספארשונג. עס דארף בעטאנט ווערען, אז עס האט אויך אינטערוועניירט א פארשטעהער פון קלאסען - פעראיין אבער אויך אהן ערפאלג. 5 מיטגלידער פון פאבריקס - קאמי-טעט זענען פערהאלטען געווארען דורך דער פאליציי

לעצטע דעפעשען
יצחק גרינבוים קומט קיין ווארשא

ווארשא, 20 (טעל.)
אנהויב קומענדיגער וואך קומט קיין ווארשא יצחק גרינבוים.

יצחק גרינבוים וועט אויפ'ן וועג האלטען א רעפעראט אין רומעניען זוי אויך אין לעמבערג. קיין ווארשא קומט גרינבוים מיט א גרויסער מיסיע פון דער ירושלימער עקזעקוטיווע.

פויזען, 20 (טעל.) אין די דייטשע בוכ-האנדלונגען אין פויזען האט מען קאנפיסקירט א רייהע פראפאגאנדע-אויסגאבען פון די נאציאנאל-סאציאליסטען.

לעמבערג, 20 (טעל.) אין טלוסטינקע, ביי לעמבערג, האט מען ביינאכט אויסגעהאקט די שויבען אין אלע יודישע וואוינונגען. א חוץ דעם זענען אויפגעקלעפט געווארען פלוג-בלעטער אויף אוקראיניש, וואס פאדערן אויף צו באיקאט.

ווארשא, 20 (טעלעפאניש)
צוליב דעם, וואס דער שטרייק אין דער לאנד-ווירטשאפט פערשפרייט זיך, האט דאס מי-ניסטעריום פון עפענטליכען שוץ, לויט דער עמפ-פעהלונג פון פרעמיער, געשאפען א אויסערגע-וועהנליכע קאמיסיע בכדי צו רעגולירען די לוינען פאר די לאנדווירטשאפטליכע ארבייטער.

⊙ פארק ⊙
העלענאוו
טעל. 32-209

שבת, דעם 25 יולי, 8.45 אווענד, נאך דעם קאלאסאלען ערפאלג
איינציגער קאנצערט
פון דער בעריהמטער פאלקס-זינגערין, דער שטאלץ פון דער יודישער עסטראדע,
ליבלינג פון לאדזער פובליקום
לאלא פאלמאן
אין איהר נייעסטען שלאגער-פראגראם
איינטריט אין גארטען פון 2 נאכמיטאג. פון 4 נאכמ. סימפאנישער ארקעסטער אונטער דער ליטונג פון דיר. ס. פיעטרושקא.
אין פראגראם: יודישע פאלקס-מוזיק. איינטריט-בילעטען צו 80 גר. פערקויפט די קאסע פון העלענאוו. אולגאווע אין פארפערקויף צו 54 גר. צו בעקומען אין קאסע פון פילהארמאניע אויך אין דער טערקישער קאנדיטארייע פיעטרקאווער 12.

סטיפֿען ווייז'ס מיסיע אין פּוילען

דעם פֿערגאנגענעם מיטוואך, איז אין ווארשע, אויף נאלעווקעס געווען א שטארקע אויפֿגערודערניש: אויפֿ'ן טראטואר האט מארשירט א קליינע גרופּע אינטעליגענטע יודען, בראש מיט א הויכוואוקסיגען אויסלענדישען יודען, וואס זעהט אויס גאר פֿון אן אנדערער ראסע. און ארום זיי האבען זיך געקליבען גרויסע מאסען יודען, אין די הונדערטער, און טויזענדער, וואס האבען זיי ממש פֿערשטעלט דעם וועג.

און אז די אויסטערלישע גרופּע איז געקומען אויף ביעלאנסקא גאס, צום אויף נומער 5, האט דער געדיכטער המון דארט זיך אזוי שטארק געשטופּט און געשטויסען, אז פּאליציי האט געמוזט דעם עולם פֿונאנדערטרייבען מיט איהרע שטעקלעך.

דאס איז דער גאסט פֿון אמעריקא ,ראבײ ווייז, געפֿיהרט געווארען איבער די ווארשעווער גאסען און די דארטיגע יודען האבען בעוואונדערט דעם יודישען פֿיהרער.

די דאזיגע פּראצעסיע האט דערמאהנט אן אנ־עהנליך בילד, וואס איז פֿארגעקומען אין די ווארשעווער יודישע גאסען מיט... הונדערט יאהר צוריק ווען אין דער פּוילישער הויפּטשטאט האט געוועלטיגט דער יודישער „שר“ און „נדיב“ משה מאנטעפֿיארע.

און ס'דוכט זיך, אז פּונקט ווי דער אויסזעהן פֿון די ווארשעווער שטאם־יודען האט זיך פֿאר די הונדערט יאהר קנאפּ געביטען, מיט די לאנגע קאפּאטעס און קליינע היטעלעך און צוויאקסענע בערד, אזוי איז אויך כמעט נישט אנדערש געווארען זייער פּסיכיק און הבנה.

אמת, דער היינטיגער ווארשעווער יוד לייענט שוין צייטונגען. וויאזוי ער בעקומט יעדען טאג בעריכטען פֿון די לעצטע געשעהענישען אין דער גאנצער וועלט; אָבער צי די צייטונגען האבען א שלעכטע הסברה, צי די לייענערס האבען א שוואכע הבנה — אויפֿגעקלעהרט ווערען זיי נישט און וועגען זייערע אייגענע ענינים הערשט אין די מוחות א מין טשאד פֿון אומוויסענהייט, פּונקט ווי ביי די אפּגעשטאנענסטע פֿעלקער פֿון הינטער די הרי חושך.

סטיפֿען ווייז האט אליין אין זיין רעדע אנגעוואונקען וועגען דעם, אז פּוילישע יודען זענען אנדערש ווי די יודען פֿון אייראפּא און אמעריקא. און אזוי איז עס: יענע יודען קענען זייער ווירדע און וויסען, אז נאר זיי אליין קענען זיך העלפֿען, און די פּוילישע יודען זענען פֿאטאליסטען, און גלויבען אלץ אין הילף פֿון ווייטענס, פֿון אויבען, פֿון דרויסען. פּונקט ווי מען האט געמיינט פֿאר הונדערט יאהר, אז דער שר משה מאנטעפֿיארע וועט ברענגען א ישועה, אזוי גלויבט מען אינ'ם „פֿיהרער“ סטיפֿען ווייז, און אין זיינע מעגליכקייטען.

אזא מין אימפּאזאנטע לעבעדיגע לויה האבען די ווארשעווער יודען פֿאר'ן משך פֿון הונדערטער יאהרען געמאכט העכסטענס א וועלכען ס'איז רבי, צו וועמען מ'האט צוטרוי. נאכמעהר, ווי צו די בעריהמטע וועלטליכע גדולים, ווייל מען גלויבט אין זייערע העכערע פֿערבארגענע כוחות, צו העלפֿען דעם פּרט און דעם כלל...

ווען סטיפֿען ווייז וואלט געוואלט לעבען צווישען די ווארשעווער יודען, וואלטען זיי איהם אפשר אויך נאכגעלאפֿען, אבער שוין גאר אויף אן אנדער שטייגער. וואס איז דאס פֿאר א רבי, וואס הייסט סטעפֿאן, דאווענט נאר זונטאג, און דאס בלויז א תפילה קצרה, אין א פֿרעמדען לשון, און ס'איז רעכט אויך אין א טאנץ־זאל און אפֿילו אין א קירך, רחמנא ליצלן?!

אָבער אז ער קומט פֿון אויסלאנד, בעטראכט מען איהם פֿאר א העכערן מענשען און מ'איז איהם אלץ מוחל, אבי ער טראגט גוטע בשורות פֿאר יודען.

און סטיפֿען ווייז האט באמת געבראכט א גוטע בשורה, וועלכע קען אבער מקויים ווערען נאר דורך אונז אליין. די בשורה פֿונ'ם יודישען וועלט־קאנגרעס. ער איז געקומען מאכען שטימונג פֿאר'ן דאזיגען קאנגרעס, וועלכער איז ביי די פּוילישע יודען נישט גענוג פּאפּולער.

ער איז נישט פּאפּולער טאקע צוליב דעם, ווייל ער איז דער היפּוך פֿון אונזער פֿאטאליסטישער איינשטעלונג, ער בויט זיך אינגאנצען אויפֿ'ן פּרינציפּ פֿון „אם אין אני לי, מי לי“. ער ווארט נישט אויף קיין הילף פֿון דרויסען, פֿון אויבען, פֿון ווייטענס, פֿון קיין רביים, שרים, גדולים און פֿיהרערס, נאר פֿון זיך אליין, פֿון גלויבען אין די אייגענע כוחות. און אזוי ווי דער פּוילישער יוד איז א גרויסער מאמין אין אלץ, וואס איהר ווילט, נאר נישט אין זיך אליין, דעריבער האט ער צו דער אידעע פֿונ'ם קאנגרעס זיך בעצויגען קאלט, און אויב ער האט שוין יא מסכים געווען דערויף, האט ער געלאזט אראנזשירען איהם אויף די אומרעאליסטישע יסודות, ווייל ווייניגער ווי אלץ רעכענט ער זיך מיט רעאליטעטען.

האט סטיפֿען ווייז מיט זיין קומען טאקע געוואלט אריינברענגען אין דער זאך מעהר רעאלקייט. און ווי ס'ווייזט אויס האט זיך עס איהם איינגעגעבען: ס'האנדעלט זיך מכוח צוציהען צום קאנגרעס וואס ברייטערע קרייזען, וועלכע וואלטען געוויס אפּגעשטויסען געווארען דורך דער פֿאדערונג פֿון דעמאקראטישע וואהלען. צוליב פֿערשידענע סיבות, דערהויפּט טאקע צוליב די פֿאטאליסטישע נטיות פֿונ'ם פֿיל שען דורכשניט־יודען, וואלטען דעמאקראטישע וואהלען דערגרייכט בלויז צו געוויסע טיילען פֿון פֿאלק און די איבעריגע וואלטען געבליבען אן א זייט. איז איצט, אין סטיפֿען ווייזס אנוועזענהייט, אפּגערעדט געווארען, צו מיותר זיין אויף די פּריוויליגיעס, וואס מ'קען האבען פֿון וואהלען, און בעמיהען זיך, אן וואהלען, צוציהען צום קאנגרעס וואס ברייטערע געזעלשאפֿטליכע שיכטען.

אָבער די טויזענטער נאלעווקער יודען, וואס זענען נאכגעלאפֿען דעם פֿרעמדען גרויסען מאן, האבען קיין השגה נישט געהאט נישט וועגען די פֿריהערדיגע שמאלע גרעניצען און נישט וועגען די איצט פֿערברייטערטע געביטען פֿונ'ם קאנגרעס. זיי האבען געהערט: אז ס'איז געקומען א גרויסער פֿיהרער, א מלאך הגואל, א צווייטער מאנטיפֿיארע, זענען זיי איהם נאכגעגאנגען, געשפּיגעלט זיך אינם אפשיין פֿון זיין ליכטיגער צורה.

און דערפֿאר וועט גארנישט העלפֿען דאס פֿערברייטערען די גרעניצען — די אומבעהאלפֿענקייט פֿונ'ם פּוילישען יודען, די נישט־גלויביגקייט אין זיך און דער בלינדער גלויבען אין הויכע, ווייטע, אויסערליכע כוחות וועלען צונישט מאכען אלע בעכערע פּרובען, איבערצוגעבען דעם גורל פֿונ'ם קאנגרעס אין די הענט פֿון זיין אייגענטליכען באלעבאס. פֿונ'ם פֿאלק גופֿא.

פ. ק.

שפּאניען ערב דעם אויסברוך פֿון דער בלוטיגער קאנטער-רעוואלוציע

אין נעכטיגען „ק. פ.“ איז פֿערעפֿענטליכט א קארעספּאנדענץ פֿון שפּאניען. הגם די דאזיגע קארעספּאנדענץ איז ארויסגעשיקט געווארען נאך איידער עס איז אויסגעבראכען די קאנטער־רעוואלוציע אין שפּאנישען מאראקא, שילדערט זי אבער די שטימונגען וואס עס האבען געהערשט אין שפּאנישען פֿאלק ערב די נייע בלוטיגע געשעהענישען.

דער אויטאר פֿון דער קארעספּאנדענץ דערציילט אז עס איז גענוג געווען אדורכצוקוקען אייניגע צייטונגען בכדי צו פֿערשטעהן די געשעהענישען, וואס האבען זיך אפּגעשפּילט אין דער שפּאנישער פּראווינץ וואלענסיא, אזוי למשל געפֿינט מען אין איין נומער פֿון דער ערשטער בעסטער צייטונג א ידיעה, אז אין דער פּראווינץ סאראגאסא אין דער שטאט פֿאוסטע איז ארעסטירט געווארען א ריכטער וועלכען מען האט געכאפּט אויף דער הייסער מינוט פֿון איבערפֿיהרען מיט זיין אויטא צוויי קעסטלעך מיט רעוואלווערן און פּראפּאגאנדע מאטעריאל פֿון די עקסט רעכטע און אז אין סאן סעבאסטיאן האט מען אין דעם זעלבען טאג אין דעם פֿערלאג „וואסקא“ געפֿינען איבער צוויי טויזענט עקזעמפּלארען פֿאשיסטישע פּראקלאמאציעס וואס זענען געווען אונטערגעשריבען „דום־דום“, אז אין קאכיא האט די בעפֿעלקערונג פֿערהאלטען א אויטאמאביל מיט פֿינף פּאסאזשירען, ביי וועלכע די פּאליציי האט געפֿינען בעהאלטענע רעוואלווערן; אז אין מאנזאנארס על רעאל האט א רוהיגער בירגער געבראכט אין דער פּאליציי א רייה רעוואלווערן פֿון פֿערשידענעם קאליבער, וואס ער האט געפֿינען בארענדיג זיך אין טייך, צוליב וואס עס ווערט איצט אויסגערוכט דער גאנצער טייך, ווייל מען גלויבט אז די פֿאשיסטען האבען דארט א געוועהר לאגער א. אז. וו. ווען די זשורנאליסטען קומען נאך די טעגליכע אינפֿארמאציעס צום פּאליציי דירעקטאר, האבען זיך כמעט אלע בעריכטען פֿון דער פּרעסע און פֿון די ערטער: „עס זענען ארעסטירט געווארען“, אדער „מיר האבען געפֿינען געוועהר“, אדער עס איז ענטדעקט געווארען א פֿאשיסטישער פּלאן“. טאג טעגליך האט מען אויך פֿערזיכערט דער פּרעסע, אז „עס וועלען אונטערגענומען ווערען ענטגילטיגע שריט“.

דאס גאנצע לאנד ווארט מיט אונגעדולד ווען די רעגירונג וועט זיך ענדליך דעצידירען אויף יענע ענדגילטיגע מיטלען, אָבער דאס ווארטען פֿערוואנדעלט זיך איינציגווייז אין א געוויסער רעזיגנאציע און אלץ עפּטער הערט מען די ווערטער, אז „די רעגירונג זאל“... צי וויל אָבער דאס פֿאלק אן אנדערע רעגירונג? יא און ניין, זיכער מען וואלט געוואלט, אז עס זאל ווערען אנדערש, קיינער ווייסט אבער נישט ווי אזוי. איך רעד נאטירליך נישט פֿון די מאנארכיסטישע קרייזען און פֿון די פֿאשיסטען, די ווייסען גענוי, וואס זיי ווילען זיי וועלען אבער בשום אופֿן נישט דערגרייכען דאס, וואס זיי ווילען און זייערע שטרעבונגען וועלען נישט ערפֿילט ווערען. עס ווייסען אפשר אויך אייניגע רעפּובליקאנישע פּאליטיקער, וואס זעהען ווען דער אנטייל פֿון די סאציאליסטען אין דער רעגירונג די רעטונג אויף וועלכע אלע ווארטען מיט אונגעדולד,. אָבער נישט קוקענדיג וואס עס ווערט אלץ שטארקער די ווייבונג צווישען דעם לינקען און רעכטען פֿליגעל פֿון דער סאציאליסטישער פּארטיי, וועט זיך קיין סאציאליסט איצט נישט וואגען אנצונעהמען א מיניסטעריום פּארטעפֿעל, ווייל ער ווייסט, אז דער ארבייטער קלאס איז ענטשידען געגען דעם. עס ווייסען וואס זיי ווילען אויך די פּאליטיקער פֿון די עקסטרעמע, אָבער זיי פֿערשטעהען גוט, אז זייער צייט איז נאך נישט געקומען.

און דאס דעזאָריענטירטע פֿאלק קריטיקירט, שעלט, בעקלאגט זיך, ווייסט אבער נישט ווי אזוי צו בעזייטיגען דאס שלעכטס.

עס לעבט פֿון טאג צו טאג אין פֿארגעפֿיהל פֿון א קאטאסטראפֿע אזוי ווי מען לעבט אין דער סביבה פֿון א וואולקאן, מען פֿערגעסט טייל מאל פֿון דער דראהענדיגער סכנה, מען בויט פּלענער, ביז פּלוצלונג קומט א אויסברוך און די מענשען וואונדערען זיך פֿארוואס מען האט פֿריהער נישט אנגענומען קיין שום מיטלען, ווייל מען האט דאך געוואוסט...

די לאגע פֿון דער רעגירונג איז קאמפּליצירט. די עקאנאמישע לאגע פֿון לאנד איז אונגעהויער שווער — די אינדוסטריעלער און פֿינאנסיסטען — להיפּוך צו די פֿאראויסזעהונגען פֿון די פֿיהרער פֿון פֿאלקס בלאק — סאבאטירען די בעמיהונגען פֿון דער רעגירונג, וואס שטרעבען צו רעגולירען די לויהנען. די שטרייקען האבען דעריבער א מגפֿה כאפּט דאס גאנצע לאנד, דעזארגאניזירענדיג דאס לעבען אין דער הויפּט שטאט. א ליאדע מינוט קען עס ווערען אונערטרעגליך, עס קענען פּאַרשטרייקען, די קאנאליזאציע, וואסער לייטונג, עלעקטראווניע, באהנען. אויב עס האנדעלט זיך וועגען די שטרייקען ווייזען די ארבייטער ארויס מעהר פֿערשטענדניש פֿאר דער לאגע ווי די אונטערנעהמער, וואס ערפֿילען נישט די אורטיילען פֿון די שידס־געריכטען, צאהלען נישט די געלד שטראפֿען, וואס עס ווערט אויף די ארויפֿגעלעגט — זיי ווילען בעסער זיצען אין תפיסה איידער זיך אנערקענען פֿאר בעזיגט, זייער פֿערבינדונג מיט די פֿאשיסטען ווערט אלץ דייטליכער.

דאס פֿאלק פֿון וואלענסיא ענטפֿערט דערויף קלאר, ענטשידען און ברוטאל. גרויסע פֿאלקס־מאניפֿעסטאציעס, דעמאנסטראציעס מיט פֿאהנער פֿון רעפּובליקאנישע און רעוואלוציאנערע לאגער זענען געווען דער ערגסטער ענטפֿער... באלד איז מען צוגעטרעטען צו א ווי־קואמער אקציע. עס זענען פֿערברענט אדער דעמאלירט געווארען די לאקאלען און קלובען פֿון די רעכטע, די רעסטאראציעס פֿון די „הערען“ רעדאקציעס פֿון די רעכטע צייטונגען. די פּאליציי האט פֿערטיידיגט זיי האט געקענט און אפּגעראטעוועט עטליכע בנינים, אין מאמענט ווען איך שרייב די שורות איז די ארדנונג צוריקגעשטעלט געווארען אבער די מענשען זענען ווייט פֿון צו זיין בערוהיגט.

און עס האבען נאך נישט בעוויזען צו בערוהיגען די עכאס פֿון די געשעהענישען אין וואלענסיא און שוין זענען אין מאדריד ווידער גא געקומען זעהר טראגישע געשעהענישען, עס איז דערהרגעט געווארען וואהרשיינליך דורך געצאהלטע באנדיטען און עמפּערהלונג פֿון די רעכטע, דער אפֿיצער פֿון דער גוואַרדיע דאן זשאזע קאסטילא. דאס איז געווען א יונגער און זעהר פֿון זיינע אונטערגעארדענטע בעליבטע, בעקאנט פֿון זיינע לינקע איבערצייגונגען רעפּובליקאנער. ווי בעוואוסט געפֿינען זיך אין די רייהען פֿון דער גוואַרדיע ד. ה. שטורם אפּטיילונגען וואס זענען געשאפֿען געווארען ביי דער רעפּובליק זעהר א סך לינקע עלעמענטען. די דאזיגע שטורם גוואַרדיע איז פֿיינדליך געשטימט טיילס לגבי יענע רעאקציאנער אזוי ווי לגבי דער צווייטער גוואַרדיע, וואס שטעהט אויך דער זייט פֿון די רעכטע. קאסטילא איז געווען איינער פֿון די, וואס איז מיט געוועהר אין דער האנד ארויסגעטרעטען געגען די פֿאשיסטישע ארויסטרעטונגען בעת דער לויה פֿון דעם אפֿיצער פֿון דער ציוויל גוואַרדיע אין פֿעברואר, דער מאָרד פֿון קאסטילא איז געווען געפּלאנט פֿון פֿריהער, א פּאליטישער אקט פֿון גרויסער בעדיי־

(ווייטער זעה 5'טע זייט)

די גרעסטע ים-פעסטונג אין דער וועלט

סינגאפור — דער שטיצפונקט פון דער ענגלישער מאכט אויפ'ן ווייטען מזרח

די ענגלישע פּרעסע ווידמעט פֿיל אויפֿמערקזאמקייט די בעפֿעסטיגונג אין סינגאפור וואס זענען איצט פֿערענדיגט געווארען. מיט 7 יאהר צוריק האט זיך אנגעהויבען דאס בויען פֿון דער דאזיגער שטארקסטער ים־פֿעסטונג אין דער וועלט. אמת, שוין מיט צעהנדליגער יאהר צוריק האט זיך סינגאפור שוין גערעכענט פֿאר א וויכטיגען שטיצפּונקט פֿון בריטישען פֿלאט אויפֿ'ן וועג קיין כינע און יאפאן אבער די ענגלישע רעגירונג האט זיך בשום אופֿן נישט געקענט בעשליסען אויסצוגעבען 20 מיליאן פֿונט בכדי צו בעפֿעסטיגען אין הסכם מיט די מאדערנע פֿאדערונגען פֿון דער טעכניק דעם דאזיגען וויכטיגען פּארט אויפֿ'ן וועג אויפֿ'ן ווייטען מזרח. סוף־כל־סוף איז מען בעקומען צו דער איבערצייגונג, אז די קומענדיגע מלחמה קען שאפֿען א נייע קאנסטעלאציע פֿון פֿאר ענגלאנד פֿיינדליכע מלוכות און איהר פֿריהערדיגען פֿערבינדעטען יאפאן קען זי נאך זעהען א פֿערביסענעם שונא, אין אזא פֿאל וואלט דעם יאפאנישען פֿלאט געקענט אפּשניידען די ענגלישע טראנספּארטען פֿון אויסטראליע און ניי זעעלאנד און דערמיט א ערנסטע בעדראהונג פֿאר דער ענגלישער וועלט־הערשאפֿט.

סינגאפור וואס איז איצט געווארען די שטארקסטע ים־פֿעסטונג אין דער וועלט, בעזייטיגט די דאזיגע סכנה אויף די נאהענטסטע 10 יאהר, די „אייזערנע טויער“. סינגאפור איז דראהענד אויפֿגעהויבען איבער יעדען, ווער עס וועט נאר בדעה האָבען צו אנריהרען די זיכערקייט פֿון די ענגלישע ים־וועגען.

אויף די ברעגעס פֿון סינגאפור זענען איצט אויפֿגעשטעלט געווארען די מאדערנסטע מאדעלען פֿון די ענגלישע הארמאטען. די דאזיגע הארמאטען שיסען אויסערגעוועהנליך שנעל און ווייט, קאנטראָלירען די שיפֿען וואס שווימען אדורך די דורכפֿלוסען צווישען די געפֿעהרליכע אונטערוואסער שטיינער און פֿעלזען. די הארמאטען שיסען ביז אויף 20 ים־מיילען ווייט ד. ה. בעדייטענד ווייטער, ווי דאס איז נויטיג בכדי פֿולשטענדיג פֿערשטעלען דעם וועג פֿאר דעם פֿיינדליכען פֿלאט.

דער „טרוקענער דאק נומער 9“, וואס איז איצט איינגעארדענט אין סינגאפור, איז דער גרעסטער נאך „דאק נומער 8“ וואס געפֿינט זיך אויף מאלטא און דעם 60,000 טאן שווערען דאק וואס איז די טעג אפּגעשיקט געווארען קיין מאלטא 8 שיפֿען האבען אין משך פֿון 3 חדשים געשלעפּט דאס דאזיגע וואונדער פֿון דער מאדערנער טעכניק פֿון ענגלאנד קיין סינגאפור, וואו עס זענען איינגעארדענט געווארען ריזיגע סקלאדען פֿון בענזין מיט זאפּאסען, וואס זענען גענוג צו פֿערזעהען דעם גאנצען ענגלישען פֿלאט. די סקלאדעס געפֿינען זיך אונטער דער ערד, בכדי זיי צו שיצען פֿון לופֿט אנגריפֿען, הגם די צעניט הארמאטען, וואס זענען דארט אויפֿגעשטעלט מאכען כמעט אונמעגליך פֿאר פֿיינדליכע עראפּלאנען זיך דארט אריינצובעקומען.

דער לופֿט־פֿליה פּארט פֿאר עראפּלאנען און הידראפּלאנען קען אויפֿנעהמען עטליכע עסקאדרילעס. דאס איז געמאכט געווארען בכדי אויפֿצוהאלטען אין ענגלישע הענד דעם שליסעל צו די טויערען אויפֿ'ן ווייטען מזרח — מיט אנדערע ווערטער בכדי צו פֿערשטעלען דעם וועג מיט א שטאלענעם ריגעל פֿאר די אימפּעריאליסטישע שטרעבונגען פֿון יאפאן אויף מערב.

די ענגלישע צייטונגען דערמאהנען ווי מיט 30 יאהר צוריק האט א קליינער בעאמטער, דער רעזידענט אפֿיצער סטעמפֿארד רעפֿלס וועלכער האט שפּעטער פֿערנומען דעם פּאסטען פֿון ענגלישען וויצע גובערנאטאר אויף דער אינזעל יאווא געשיקט אלארמירענדע בעריכטען קיין ענגלאנד און געפֿאדערט צו בעפֿעסטיגען די ברעגעס פֿון דער אינזעל, אבער אנשטאט דעם האט גאר ענגלאנד פֿערקויפֿט א האלבען אינזעל צו די האָלענדער.

רעפֿלס איז געווען פֿערצווייפֿעלט, זיין שטרעבען איז געווען צו פֿערפֿעסטיגען די ענגלישע מאכט אויף די נייע טעריטאריעס. אָבער אין לאנדאן האט מען איהם אויסגעלאכט. איצט איז אויף דעם ארט, וואו רעפֿלס האט דאן אנגעוויזען אויסגעבויט געווארען די פֿעסטונג סינגאפור.

דערום ווען פֿון לאנדאן אויפֿ'ן ווייטען מזרח און אויך אין אויסטראליען און ניי זעעלאנד, געהט דורכ'ן סועץ קאנאל, נעבען אדען אין די ברעגעס פֿון אינדיען צום מאלאיישען ארכיפּעלאג, וואו ער פֿערצווייגט זיך אויף צפֿון — צו כינע און יאפאן און אויף דרום — צו אויסטראליען. סינגאפור פֿערנעהמט די הערשענדע פּאזיציע אויף דער דאזיגער פֿערצווייגונג דורך וועלכער עס גייען טעגליך אדורך הונדערטער שיפֿען מיט סחורות, וואס האבען מיליאנען ווערט.

די ראדיא סטאציע אין סינגאפור האלט אונטער אהן אונטערבראכען די פֿערבינדונג מיט דער אדמיראליטעט אין לאנדאן. די קלענסטע ענדערונג אין דער קאנצענטראציע פֿון יאפאנישען פֿלאט ווערט תיכף איבערגעגעבען פֿון סינגאפור קיין לאנדאן. דאס בויען די ים פֿעסטונג אין סינגאפור גיט די מעגליכקייט אין משך פֿון עטליכע שעה אויסצופֿיהרען דעם פֿון לאנדאן בעקומענעם בעפֿעהל וועגען דער בלאקאדע, ווען אפילו ביי סינגאפור זאל זיך אפילו נישט געפֿינען קיין איין ענגלישע קריגס־שיף.

די וויכטיגע סטראטעגישע בעדייטונג פֿון סינגאפור רופֿט ארויס א אויסערגעוועהנליכע מורא פֿאר שפּיאנען און די ארטיגע מאכט זעהט זעהר נישט גערן קיין אויסלענדער אויף די ברעגעס, בכדי ארויסצופֿאהרען פֿון סינגאפור אין א שכנישען קוראָרט איז נויטיג א ספּעציעלע וויזע, די פּאליציי וואס קאנטראלירט די פּעסער פֿון די אויטא פּאסאזשירען איז גענוי אינפֿארמירט וועגען אלע פֿערדעכטיגע אויסלענדער. די דאזיגע מיטלען זענען אנגענומען געווארען בעזונדערס שטרענג נאכדעם ווי די שעהנע לאנדשאפֿט פֿון די סינגאפורער ברעגעס האבען אנגעהויבען צוצוציהען א סך יאפאנער און דייטשען.

יאפאן האלט מיט רעכט סינגאפור אלס א בעדראהונג פֿון איהר ווירטשאפֿטליכער עקספּאנסיע. מיט איהר קאנטינגענטען סיסטעם האט ענגלאנד מעהר ווי אויף א העלפֿט פֿערקלענערט דעם יאפאנישען עקספּארט אין די בריטישע בעזיצונגען. די יאפאנישע סחורות, וואס ווערען געשיקט קיין מערב מוזען פֿערבייגעהן סינגאפור. דער פּרוב צו געפֿינען א אומוועג איז נישט געלונגען. יאפאן און ענגלאנד פֿיהרען ווייטער דעם קאמף. דערווייל איז די איבערמאכט ביי ענגלאנד און אין פֿאל פֿון א נייער מלחמה וועט די בעוועגונגס פֿרייהייט פֿון יאפאנישען פֿלאט זיין בעגרעניצט דורך די אייזערנע טויערען פֿון סינגאפור. וואס קענען זיך אין יעדען מאמענט זיך אינגאנצען פֿערמאכען.

א פערצווייפעלטער קאמף פון 2 מענשען געגען א שרעקליכער שלאנג

די שלאנג וואלט דערשטיקט די מענשען צום טויט, ווען מ'ראַטעוועט זיי נישט. — פּאַסירט האט עס אין קליוולאנד

קליפאָרד ווילסאָן און פרענק לאַוני זענען עקספּערטען אויף שלאַנגען, אויף די גרויסע סאָר־טען שלאַנגען, וואָס מען ברענגט פון די מזרח־לענדער. זיי קויפען און פערקויפען די דאָזיגע שלאַנגען. נישט לאַנג צוריק האָבען זיי אַראָפּ־געבראַכט אַ ריזיגע שלאַנג, 28 פוס, פאַר וועל־כער זיי האָבען בעצאָהלט 15000 דאָלאַר. האָט די דאָ־זיגע שלאַנג שיער נישט זיי אומגעבראַכט. כמעט א שעה צייט האָבען זיי פערצווייפעלט געקעמפט מיט איהר, [illegible] זי וואָלט זיי זיכער דערשטיקט אויף טויט, ווען דריי פריינד זייערע קומען נישט אָן אין צייט און ראַטעווען זיי נישט אַרויס פון דער שרעקליכער שלאַנג.

די שלאַנג האָט מען געבראַכט פון סינגאַפּאָר (אזיען). די רייזע האָט געדויערט 65 טעג. דעם גאַנצען טעג איז די שלאַנג געלעגען אין אַ קאַס־טען, פיר פוס לאַנג, דריי פוס ברייט, צוויי פוס הויך. אין אַזאַ קעסטעל האָט די שלאַנג, וועלכע איז 28 פוס לאַנג, געמוזט ליגען צונויפגעדרעהט, צונויפגעדריקט. אָבער דאָס האָט איהר קענטיג נישט געאַרט. זי איז דאָך געלעגען רוהיג און געשלאָפען.

ווילסאָן און זיין פאַרטנער האָבען פאַר דער שלאַנג צוגעגרייט אַ צימער, ניין פוס לאַנג און צוועלף פוס ברייט. אָבער איידער מען האָט זי אַרויסגענומען פון קאַסטען און אַריינגעלאָזען אין דעם דאָזיגען צימער, האָט מען די שלאַנג געמוזט אַרומסקראַבען און אַרומוואַשען די פעל. כדי דאָס צו טון, האָבען זיי פריהער געוואָלט אָנטון דער שלאַנג אַ שלאָס אויפ'ן מויל און קאָפּ. די שלאַנג איז נישט קיין גיפטיגע, אָבער אַריזיג־שטאַרקע. מיט אַ פערשלאָסען מויל איז מען כמעט זיכער, זי זאָל נישט אַריינכאַפּען א האַנד אָדער אַ פיס אין איהרע געפעהרליכע באַק־ציין, אַ מויל האָט די דאָזיגע שלאַנג אַ גרויסעס. זי קען אַראָנטער־שלינגען אַ מענשענס פוס און אפילו אַ גאַנצען מענשען אַ קליינגעוואַקסיגען.

דערצו איז ביי דער דאָזיגער שלאַנג דער קאָפּ אַזאַ האַרטער און שטאַרקער, אַז מיט איין קלאַפּ מיט'ן קאָפּ קען זי אַוועקלייגען אַ מענשען. ווען מ'טוט איהר אָן אַ שלאָס אויפ'ן קאָפּ און מויל, קען זי דעם קאָפּ נישט געברויכען אַזוי שטאַרק פאַר קלעפּ.

האָבען זיי אַריינגעשלעפּט דעם קאַסטען מיט דער שלאַנג אין דעם צימער, וואָס זיי האָבען צוגע־גרייט פאַר איהר און גענומען איהר אָנטון אַ שלאָס אויפ'ן קאָפּ.

שלאַנגען, ווען מ'האַלט זיי אַ צייט אין גע־פאַנגענשאַפט, ווערען זיי שטיל און געהאָרכזאַם. די דאָזיגע שלאַנג האָט נאָך אָבער קיין צייט נישט געהאַט צו ווערען שטיל און געהאָרכזאַם. מ'האָט זי אַוועקגעשיקט קיין סינגאַפּאָר גלייך נאָך דעם ווי מען האָט זי געכאַפּט. האָט זי נישט געוואוסט, אַז די אייגענטימער איהרע מיינען אַל־דאָס גוטס פאַר איהר, ווילען זי בעזאָרגען מיט אַלע בעקוועמליכקייטען.

פון אָנהויב האָט די שלאַנג אויסגעזעהן זעהר שטיל. ווי זי וואָלט געווען שרעקליך אויסגע־מאַטערט פון וועג. אָבער ס'האָט נישט געדויערט לאַנג, און זי איז געוואָרען ריהריגער, לע־בעדיגער.

ווילסאָן האָט זיך גענומען צו איהר קאָפּ, אָנצוטון דעם שלאָס, און דער פאַרטנער האָט זי געהאַלטען ביים עק. אָבער איידער ער האָט זיך אַרומגעקוקט, האָט די שלאַנג אַרומגעדרעהט דעם עק אַ פּאָר מאָל אַרום איהם. לאַוני האָט געהאַט גענוג ערפאַהרונג מיט שלאַנגען, האָט ער געוואוסט ווי געפעהרליך דאָס איז, ווען די שלאַנג זאָל נעמען דריקען זיין בויך אָדער ברוסט. זי קען איהם אַזוי גאַנץ גיך דערשטיקען אויף טויט. האָט ער שנעל בעגונען אַרויסדריקען פון זיך די רייפען פון דער שלאַנגס עק. דאָס איז איהם גע־לונגען. אָבער דער עק האָט זיך פלוצלינג אַרומגע־דרעהט אין דריי רייפען אַרום זיינע פיס ביז די היפטען. די דריי רייפען האָבען זיך אַזוי שטאַרק איינגעקלאַמערט אַרום זיינע פיס, אַז ער האָט גאָר־נישט געקענט מאַכען. ער האָט מיט דער גרעסטער אָנשטרענגונג געפרובט שלעפען, שטופען די ריי־פען, אָבער נישט געקענט זיי ריהרען פון אָרט. און דאָ האָט די שלאַנג מיט נאָך אַ רייף אַרומגע־טאַפּט זיין אָרעם און געדריקט אַזוי שטאַרק, אַז די האַנד איז געבליבען הענגען א בלויע.

אין דער זעלבער צייט האָט די שלאַנג אַרומ־געדרעהט אַ רייף אַרום ווילסאָנ'ס אָרעם און אַריינ־געכאַפּט זיין האַנד אין מויל און גענומען זי בייסען מיט די ציין, מיט דער צווייטער האַנד האָט ווילסאָן געהאַלטען די שלאַנג ביים קאָפּ. אָפּלאָזען דעם קאָפּ און פּראָבירען מיט דער האַנד ראַטעווען די צווייטע האַנד פון דעם שלאַנג'ס מויל, האָט ער מורא געהאַט. ווייל ער האָט גע־וואוסט, אַז די שלאַנג קען מיט'ן קאָפּ דערלאַנגען איהם אַזאַ זעץ, אַז ער זאָל זיך אַוועקלייגען אויפ'ן אָרט.

זענען זיי אַזוי געבליבען אין דער דאָזיגער פּאָזיציע — לאַוני מיט דריי רייפען פון שלאַנג'ס קערפּער אַרום זיינע פיס און איין רייף אַרום זיין אָרעם, און ווילסאָן מיט איין רייף אַרום איין אָרעם און די האַנד — ביי דער שלאַנג אין מויל, און מיט דער צווייטער האַנד האַלטענדיג פעסט די שלאַנג ביים קאָפּ, זיי האָבען זיך נישט געקענט ריהרען. די רייפען האָבען געקוועטשט און גע־דריקט אַלץ שטאַרקער און שטאַרקער. און דער ווייטאָג פון דער שלאַנג'ס ציין אין ווילסאָנ'ס האַנד איז געווען אומדערטרעגליך.

אין די הויפּט־געפאַהר איז געווען, אַז די שלאַנג זאָל נישט אַרומכאַפּען מיט אַ רייף ווילסאָנס צווייטע האַנד, וועלכע האָט געהאַלטען די שלאַנג ביים קאָפּ. ווען דאָס געלינגט דער שלאַנג, וואָל־טען זיי ביידע גלייך געווען קאַפּוט, מיט א פּאָר קלעפּ פון איהר קאָפּ וואָלט די שלאַנג זיי ביידען אַוועקגעלייגט טויט און געהאַט אַ גוטע מאָלצייט פון זייער פלייש.

האָט ווילסאָן געהייסען לאַוני'ן ער זאָל זיך אָפּריקען וואָס ווייטער פון איהם, כדי דער טייל קערפּער פון דער שלאַנג צווישען איהם און לאַונין זאָל זיך אויסציהען, אויסשטרעקען און נישט קע־נען זיך אויסדרעהען אין אַ רייף און אַרומכאַפּען זיין פריינד'ס האַנד, וואָס האָט געהאַלטען די שלאַנג ביים קאָפּ.

אין דער דאָזיגער לאַגע האָבען זיי זיך גע־קענט האַלטען אַ געוויסע צייט. אָבער ווי לאַנג?

די כחות האָבען גענומען אויסגעהן. זיי זענען געוואָרען אַלץ שוואַכער און שוואַכער, און די שלאַנג אַלץ שטאַרקער. די רייפען האָבען גע־דריקט ווי קלעשטשעס, און אַלץ שטאַרקער און ווייטאָגדיגער. לאַנג וועלען זיי עס נישט אויס־האַלטען, האָבען זיי געזעהן. אויב קיין הילף קומט נישט, איז שלעכט.

איז לאַוני צוגעקראָכען צו דער טיר, זי גע־עפענט און גענומען שרייען נאָך הילף. א קליין יונגעל האָט דערהערט די געשרייען און געקומען צו לויפען. ער האָט געמיינט, אַז דאָס איז עפּעס א שפּאַס, אָבער לאַוני און ווילסאָן האָבען איהם ערקלערט, אַז דאָס איז אַ לעבעדיגע, געפעהרליכע שלאַנג, און ער זאָל שנעל לויפען ברענגען מענשען צו ראַטעווען זיי.

איז דאָס יונגעל אַוועקגעלאָפען, און באַלד זענען געקומען אַ פּאָר מענשען מיט צוויי פּאָלי־ציאַנטען. איינער האָט געוואָלט אַריינשיסען אַ פּאָר קוילען דער שלאַנג אין קאָפּ אַריין און טויטען זי, אָבער ווילסאָן האָט איהם אָפּגעהאַלטען דערפון. דאָס וואָלט נישט געטויגט, האָט ער איהם ער־קלערט, ווייל אפילו ווען די שלאַנג איז טויט, האַלטען די רייפען פון איהר קערפּער נאָך אַלץ אין דריקען פון א האַלבע שעה ביז א שעה צייט קענען זיי אַזוי דריקען און אָנטון שרעקליכע יסורים, און אַמאָל אפילו דערדריקען צום טויט.

האָבען זיי זיך אַלע אָנגענומען ביים קאָפּ פון דער שלאַנג און אַרונטערגעשלעפּט די רייף פון ווילסאָנס אָרעם. ווילסאָן איז אַנידערגעפאַלען און גע'חלש'ט. אָבער מ'האָט איהם גלייך אָפּגעמונטערט.

דאַן האָט מען לאַוני'ן אַרויסגעראַטעוועט.

מ'האָט זיי ביידע אַוועקגעפיהרט אין שפּיטאָל וואו מ'האָט זיי אויסגעהיילט די וואונדען.

אויף מאָרגען האָט מען מיט דער הילף פון עטליכע מענשען, אַרומגעוואַשען די שלאַנג, גע־געבען איהר עסען און זי פיהרט זיך שוין אויף אַביסעל בעסער און מ'וועט פאַר איהר אָפּנעהמען אַ גוטע מטבע.

נאַציס נוצען אויס די אָלימפּיאַדע פאַר א יודען־העצע אין וועלט־מאַסשטאַב

עטעל בערגמאַן בעזייטיגט פון דער דייטשער אָלימפּיאַדע־מאַנשאַפט

בערלין. (יט"א). די „רייכסוואַרט" וואָס איז בעשטימט אויף צו פיהרען א ראַסען פּראָפּאַגאַנדע אין אויסלאַנד, נוצט אויס די אָנוועזענהייט פון פיל אויסלענדער אין דייטשלאַנד, כדי צו אָגיטירען פאַר א „פעראייניגטען פראָנט פון אַלע פעלקער געגען יו־דען". די צייטונג חזרט איבער די אויסגעדראָשענע אַרגומענטען וועגען דער הערשאַפט פון דער „יודי־שער פינאַנצטריע", וועגען דער „רעוואָלוציאָנערער אויפרייצונג" און ד. גל.

דער נאַצי־דיסטריקט קאָמיסאַר אין שטוטגאַרט האָט אין אַן אינטערוויו וואָס איז פערעפענטליכט גע־וואָרען אין דער פּרעסע ערקלערט, אַז אויף יעדער עפענטליכער פערזאַמלונג אין שטוטגאַרט ווערט איי־בערחזר'ט, דאָס מען דאַרף נישט קויפען ביי יודען.

נאָכדעם ווי די נאַצי־פּראָפּאַגאַנדע פאַר דער בערלינער אָלימפּיאַדע האָט ברייט אויסגענוצט דעם אָנטייל פון דער יודישער פרייליין עטעל בערג־מאַן פון שטוטגאַרט און די האַלב־יודישע ספּאָרט־לערין העלענא מייער אין דער דייטשער רעפּרעזענ־טאַנץ צו דער אָלימפּיאַדע, ווערט איצט געמעלדען אַז פרל. בערגמאַן איז בכלל בעזייטיגט געוואָרען פון דער דייטשער רעפּרעזענטאַנץ און פרל. מייער האָט מען געשטעלט אויף דעם 14־טען אָרט. די עקעלהאַפטע מעטאָדע פון אויסנוצען די נעמען פון יודישע ספּאָרטלער אַלס בעווייז פון כלומרשטע אומ־פּאַרטייאישקייט כדי זיי נאָכדעם צו בעזייטיגען, רו־פען אַרויס ווידערווילען אין די קרייזען פון די אויס־לענדישע ספּאָרטלער.

יודען וועלען נישט געניסען פון דעם אָלימפּיאַדע־געשעפט אין דייטשלאַנד

בערלין, (יט"א). דאָס פּאָליציי־פּרעזידיום אין בערלין האָט אַרויסגעגעבען א בעפעהל דאָס בעת די אָלימפּיאַדע שפּילען מעגען דעם פּובליקום אָנבאָ־טען פּאַפּיראָסען, צוקערוואַרג, און מינעראַל וואַסער נאָר פּערזאָנען וואָס וועלען בעקומען אָפיציעלע ער־לויבעניש פון דער אָפּטיילונג פאַר האַנדעל און אינדוסטריע פון דער נאַציאָנאַל סאָציאַליסטישער פּאַרטיי. דער בעפעהל האָט די כוונה דאָס יודען זאָ־לען חלילה נישט פערדינען א פעניג בעת די אָלימ־פּיאַדע שפּילען, אויסער דעם ווייל מען דאַרף זיך בע־וואָרענען, דאָס די אויסלענדישע געסט זאָלען נישט חלילה קומען אין בעריהרונג מיט „פּאָליטיש אונגע־וואונשענע" עלעמענטען.

אין בערלין זענען אויך געעפענט געוואָרען ספּע־ציעלע קורסען וואָס וועלען דויערן צוויי וואָכען, די דאָזיגע קורסען וואָס וועלען דויערן צוויי וואָכען, די וועלען קומען אין קאָנטאַקט מיט די אָלימפּיאַדע־בעזוכער. אויף די קורסען וועט געלערנט ווערען וואָס מען דאַרף זאָגען די אויסלענדישע געסט וועגען מהות פון נאַציאָנאַל־סאָציאַליזם, ספּעציעל וועגען דער ראַסען־טעאָריע פון דריטען רייך. דער קאָמיסאַר פאַר יודישע קולטור־פראַגען האַנס הינקעל וועט האַל־טען הרצאות וועגען דער קולטור פּאָליטיק. דער דירעקטאָר פון דער אַנטראָפּאָלאָגישער אָפּטיילונג ביים קייזער ווילהעלם אינסטיטוט פּראָפ. דר. פישער וועט לערנען היטלערס תורה פון ראַסען־פּאָליטיק. אין די אָפיציעלע מעלדונגען וועגען די קורסען ווערט געזאָגט, דאָס „מען וועט בעקענען די אויסלענדישע געסט פון דער אָלימפּיאַדע מיט דער הויכער בעדיי־טונג פון דער אומבעקעמפּבאַרער ראַסען־וויסענשאַפט ווייל מחוץ פון דייטשלאַנד ווערט דער דאָזיגער ווי־סענשאַפט־צווייג פאַלש פאַרגעשטעלט".

ר. מלאַך

דאָן־דאָמינגאָ

ראָמאַן

126

די שכנים האָבען עס געוואוסט און מקנא געווען דעם גרעקאַ, כאָטש יענע האָט אויך נישט געקענט פעסטשטעלען צי איז ער טאַקע א גרעק, אַן איטאַליע־נער, אָדער אַן אונגאַר, א טייל האָבען געוואָלט עס אויסגעפינען ביי דער מאַדאַם די דאָנאַ וואַלענטינאַ, אָבער זי האָט געוואוסט נאָך מעהר צו שווייגען ווי איהר מאַן, זי האָט געשנויפּצט און געפּריכצט פון דער שווערער משא פליש, וואָס זי האָט געטראָגען אויף זיך, בשעת זי איז געגאַנגען. האָט זיך אויסגעדאַכט אַז אַ שיפעל וויגט זיך איבער די כוואַליעס פון אַ צע־שטורעמטען טייך. אַ־מאָל ווען מען האָט געקוקט אויף דעם ריזיגען פעסעל פון ווין, וואָס שטייט אויף דעם מוסטער־טיש האָט מען געמיינט, אַז דאָס פעסעל און זי — זענען איינס...

די דאָנאַ איז זייער גוט געווען צו די מיידלעך, „וואָס האָבען בעדינט די געסט". זי האָט אַ־מאָל גע־געבען אַז די געסט זאָלען נישט זיין קיין חזירים און נישט נאָר כאַפּען די קעלנערקעס אויף דער שויס און אַריינגיסען אין זיי סם (זי האָט עס אַליין געזעהן), נאָר אויך עפּעס איבערלאָזען טרינקגעלד. דער מאַן איז נישט געווען מסכים דערמיט, און אָפט מאָל איז געקומען צו אַן אויסטויש פון ווערטלעך מכוח דעם, וואָס זי, מיט איהר גוטהאַרציגקייט, האָט אַריינגעטראָגען אַ צעשטרויפונג אין געשעפט, וואָרום פאַר איהם, פאַרן גרעקאַ, איז געווען קלאָר: קוים האָט ער דערפיהלט אַז ביים גאַסט עקט זיך דאָס לעצ־טע ביסעל געלד, אַזוי האָט ער אָנגעהויבען צו בע־גרעניצען דעם קרעדיט און אונטערפיהרען דעם סך־הכל מיט אַ קריידעל אויף אַ שוואַרץ שול־ברעטעל, ער האָט אונטערגעשטראָכען זיין קונה דעם חשבון גראָד דעמאָלט ווען יענער האָט געהייסען געבען נישט נאָר פאַר זיך, נאָר פאַר אַלע מיידלעך פאַר אַלע געסט און אפילו פאַר דער דאָנאַ וואַלענטינאַ.

און אַז דער פערלאַנג איז צוליב פערשטענדליכע טעמים נישט אויסגעפיהרט געוואָרען, האָט שוין דער גאַסט דאָס נישט געקענט אַריבערטראָגען. וואָרום עס האָט זיך דאָך נישט געהאַנדעלט אין זיין פערזענ־ליכער עולה, נאָר אין דער בעליידיגונג פון א גאַנ־צער עדה, און דער עיקר — די מיידלעך. וואָס ער האָט איינגעלאַדען טרינקען. האָט מען זיך געכאַפּט צו די טאַרטעלען (דאָס געוועהר האָט מען נאָך איי־דער וויסען, אין פאַרהויז צונעמען), דעמאָלט איז אויסגעוואַקסען אַ פּאָליציי מאַן וואָס קיינער ווייסט נישט פון וואַנען ער האָט זיך גענומען, נאָך איהם — עטליכע ציוויליע אַגענטען, האָט מען שוין נישט נאָר דעם ערשטען אַרויסגעטראָגען און געלאָזט ליגען אַ שילטערדיגען אויף די פּיכטקאַליטע צעמענטפּלאַט־טרעפּלעך. נאָר מען האָט די אַנדערע געסט בעזוכט צי זיי טראָגען נישט קיין געוועהר מיט זיך.

דעמאָלט פלעגט דאָנאַ וואַלענטינאַ „באָרגען" ביי איינער פון די מיידלעך עטליכע דישטאַן (פון רעגיס־טער וואָלט דער מאַן נישט נעמען) און זי האָט עס אַרויסגעטראָגען צו דעם אַרויסגעוואָרפענעם אויפ־זוכען פון ערגיץ יענעם היטעל און אַריבערציהען איבערן שטעהן און צוריק אַריינגיין צום מאַן, וואָס איז געשטאַנען ביים טיש מיט פערלאָפענע אייגעלעך. ווי צוויי אייגענשניטענע שוואַרצע פּתח'ן, פלעגט דעמאָלט פּאַרקומען אַ שאַרפער איבעררייד צווישען זיי, האָבען די געסט זיך ליב געהאַט איינצוהערען און אויפכאַפּען דעם געראויש פון די שנעל־פאַלענדיגע ווער־טער, כדי אויסצוגעפינען וואָס פאַר א לשון זיי רייד־דען און צו וועלכען פאָלק זיי געהערען.

די געגענד אַרום „קאַמפּאַ דאַ פּוענאַ" איז געווען אַן אָנגעשטאָפּטע מיט אַלטע שיפען, פערזשאַווערטע און איינגעבויגענע און עס האָט אויסגעזעהן ווי זיי זענען נישט מסוגל זיך צו דערשלעפען צו די ברעגען וואָס האָבען זיך געצויגען ווי ווייסע שלאַנגען פונדער ווייטענס... דאָס זענען געווען שיפען, וואָס זענען פערבייגעפאָהרען, ערגעץ אין די ווייטע וואַסערען אַריין צווישען וועלט־טייל און וועלט־טייל, קיינער האָט נישט געוואוסט צו וואָס און נאָך וואָס. און קיינער האָט נישט נאָכגעזוכט, וואָס מען פיהרט דאָרט. זיי האָבען זיך אָפּגעשטעלט, אַראָפּגעלאָזט די אַנקערס און מער וואַרפען דיקע, דורכגעפלאָכטענע שטריק מיט דראָט, צו די אייזערנע רינגען, ברייטע שוואַרצע „באַר־זשעס" אָנגעלאָדען מיט קוילען זענען צוגעשוואוי־מען, פליש און רייז האָט מען אויפגעלאָדען און ווייד־טער איז קיינעמס עסק נישט געווען.

מען האָט נישט געקענט פעסטשטעלען ווער עס געהערט צו די מאַטראָסען און ווער צו די אָפיצירען. אפילו די קאַפּיטאַנען האָבען מיט קיין שום אָנצייכען זיך נישט אויסגעצייכענט, און מען האָט זיי נישט געקענט דערקענען. אין די אָווענדען פלעגען זיי צוגלייך מיט די אונטערשטער, קעסעלהייצער, קויהלען־שיטער, קוכער און מאַטראָסען פערברענגען אין די „באַרען", וואָס האָבען זיך געצויגען אין א שורה קאָלירטע בודקעלעך, מערסטענטייל לכבוד אַנדערע פרעמדע דורכפאָהרער, מיט אויסלענדישע אויפשריפ־טען...

די שיפען פלעגען דאָ אָפּשטיין וואָכען־לאַנג. אַ געלאָדענע, די קאַפּיטאַנען פלעגען וואַרטען נאָך עפּעס א בעפעהל ווייטער צו פאָהרען, נאָר האָבען זיך אויף דעם בעפעהל נישט דערוואַרט. מאַטראָסען פלעגען זיך פייטען, פערפאַלען ווערען ערגעץ און מגולגל ווערען אויף אַנדערע שיפען, ביינאַכט פלעגען אַרויס־שטאַרצען אין דער געפעלדיגער פינסטערניש די סילו־עטען פון די מאַסטען, ווי ריזיגע פיס פון לעגענדאַ־רישע טרויעריגע שפינען. און די אָנגעצונדענע לאַמ־טערנעלעך אין דער הויך פלעגען אויסזעהן ווי בליי־כע שטערען, וואָס שווימען אַרום צווישען די וואָל־קענס.

די פערגעסענע אַלטע לאַסט־שיפען זענען געווען דער מקור פון שפע פאַר די אייגענטימער פון די באַ־רען אויף „קאַמפּאַ דאַ פּוענאַ". מענשען פון אומבע־קאַנטע לענדער און מיט אַ פערשלאָסען שווייגען אויף די ליפּען פלעגען אין די אָווענדען ווערען צעלאָזט און פערשיט, וואַרפען זיך מיט געלד מיט אַזאַ ברייט־קייט ווי עס וואָלט געפּאַסט פאַר דיקטאַטאָרען פון „מיר־א־מאַר" וואָס האָבען אַריבערגעלענדט פון דער ווייטען מיט זייערע אָנגעצונדענע טורעמס, און גע־ציטערט מיט זייערע פייערען אין די וואַסערען אַריין, גלייך עס וואָלטען זיך געוויגט לאַנגע, גאָלדענע זיי־לען ביז צו דעם אָפּגרונד...

חוץ גרעקאַ, וואָס האָט געוואוסט אויסגעציי־כענט די לאַגע און די פּאָזיציע פון יעדער שיף, וועל־כע עס פיהרט קאַקאַאָ, און וועלכע זיידענס פון כינע, קיין מאַנטעווידעאָ, ער האָט געוואוסט ווי אַזוי און דורך וועלכע וועגען די שיף שניידט זיך דורך אויף איהר לאַנגען וועג אַהין און וועלכע פּאָרטען זי שמוגעלט אַראָפּ טיילען פון דער סחורה. ער ווייסט אויך פון שיפען, וואָס פיהרען מיט זיך גאַנצע געוועהר סקלאַדען און שטעקען עס אָפּ געהיים צו פערבאָר־גענע אָפּנעמער.

(פאָרטזעצונג קומט).

האנדווערקעריי און האנדעל

אויף דער וואך

פארוואס איז ווארשא יא און איז לאדז נישט?

מיר האבן שוין מיטגעטיילט, אז אין צענטראלן מאסשטאב און אויך אויפ'ן געביט פון דער שטאט ווארשא, איז פארגעקומען א פולשטענדיגע פאראייניגונג און צוזאמענגיסונג פון דער יודישער האנדווערקער בעוועגונג.

ס'איז נישט כדאי ארומצורעדן די סיבות, וועלכע האבן געברענגט צו א שפאלטונג אין דער יודישער האנדווערקער־בעוועגונג ווי אויך די בעדינגונגען, אויף וועלכע די פאראייניגונג איז פארגעקומען. די סיבות פון דער שפאלטונג וואלטן בײ א גוטן ווילן בכלל קיין סיבות נישט געווען און ס'וואלט נישט געדארפט קומען צו דעם גאנצן פירוד הלבבות צווישן די יודישע האנדווערקער, ווי דאס איז אין דער ווירקליכקייט געווען.

ס'איז אבער א פאקט, אז די פעראנטווארטליכע האנדווערקער־טוער אין ווארשא האבן דערזעהן די געפאהר וואס דראהט די יודישע האנדווערקער אין דער צייט, ווען זיי זענען צוריסן און צושפליטערט. די פלאגן וועלכע האבן זיך געשיט אויף די יודישע האנדווערקער, האבן פארלאנגט אן איינהייטליכע אנפיהרערשאפט און אויך אן איינהייטליכע רעפרעזענטאנץ, וועלכע זאל האבן דעם אויטאריטעט און כח אפצושלאגן אלע אנגריפען אויף דעם אויסגעהארעוועטן ארגאניזם פון יודישן האנדווערקער.

און דעריבער זענען שנעל בעזייטיגט געווארן די מניעות, וועלכע האבן נישט דערלאזן צו קיין פאראייניגונג פון די יודישע האנדווערקער. מ'האט זיך ארומגעזעהן, אז די שוועריגקייטן זענען בכלל קיין שוועריגקייטן נישט און אז גוטער ווילן און אחריות שטעהן העכער פון אלע שוועריגקייטן.

דעריבער האט מען נישט פיל גערעדט און נישט פיל זיך געקאמפערט וועגן די בעדינגונגען פון א פאראייניגונג.

ס'איז א פאקט, אז די יודישע האנדווערקער־בעוועגונג אין ווארשא איז פאראייניגט, ביידע געוועזענע כלומרשט בעגנערישע צדדים זיצן בײ איין טיש, האבן איין אויפגאבע און איין ציל פאר זיך — ארויפצופיהרן צוריק די יודישע האנדווערקער־בעוועגונג אויף דעם וועג, וואס זאל בילדן דעם גרויסן כח פון דעם פראדוקטיוון יודישן עלעמענט.

דאס איז אין ווארשא. און וואס קומט פאר בײ אונז אין לאדז? אויב מיר האבן נישט קיין טעות, שטאמט די צושפליטערטקייט און צוריסענקייט פון די יודישע האנדווערקער דוקא פון לאדז, אונזערע יודישע האנדווערקער וועלן נישט קענען צושרייבן אין זייער אקטיוו די אמת'ע פערטיידיגונג פון די יודישע האנדווערקער־אינטערעסן דורך דער צייט, וואס זיי זענען נישט פאראייניגט אין איין גרויסן כח. אלע פרובן, וועלכע ווערן שוין זייט יאהרן געמאכט אין דער ריכטונג צו ברענגען צו א פערשטענדיגונג האבן זיך לעת־עתה נישט איינגעגעבן. ס'האבן נישט געהאלפען קיין אינטערווענצן פון אינוועניג, פון די האנדווערקער־מאסן אליין, ס'האבן אויך נישט געהאלפען די אינטערווענצן פון דרויסן. דער דאזיגער שווערער וואגען האט זיך נישט גערירט פון ארט. אין לאדז עקזיסטירן נאך עד־היום צוויי יודישע האנדווערקער־צענטראלעס מיט צעכען, מיט פאראיינען, מיט מחלוקות, מיט קאנקורענץ, מיט אונטערשטעלן פיסלעך, מיט בעליידיגונגען און פליאטקעס א. אז. וו. בײ אזא לאגע האט דער דריטער צד אויסגענוצט די געלעגענהייט אויסצושפילן איין צד געגען אנדערן און גלייכצייטיג אדורכגעפיהרט אלץ, וואס דער דריטער צד האט געוואלט און וואס איז אזוי אונגינסטיג פאר די יודישע האנדווערקער. ס'זענען דורך דער צייט איינגעפיהרט געווארן אזעלכע זאכען, וועגן וועלכע מ'וואלט אפילו נישט געקענט טראכטן דעמאלס, ווען מ'וואלט זיך געהאט צו רעכענען מיט א גרויסן, ארגאניזירטן, איינהייטליכן און קאנצענטרירטן כח.

איצט, נאכדעם, ווי אין ווארשא איז די בעוועגונג פאראייניגט געווארן, האט מען געקענט מיינען, אז די רייה קומט אויף לאדז, אז אויך דא וועט מען מאכען א סוף צו דער אומזיסטער און אומנישטער צוריסענקייט און מ'וועט שוין דערלעבן דעם מאמענט, ווען מ'וועט אויך דא האבן איין יודישע האנדווערקער־צענטראלע, מיט איין לייטונג און מיט זיין געדאנק צו דינען די אינטערעסן פון די יודישע האנדווערקער. אבער עס הויבט זיך גארנישט אן. מ'טראכט אין לאדז אפילו נישט וועגן דעם. די אומנאמאלע לאגע איז אזוי געוואוינהייט געווארן נארמאל און קיינעם פאלט אויך איצט נאך נישט איין צו ריהרן דעם ענין פון טויטן פונקט.

ס'וואלט כדאי געווען, אז ס'זאל קומען אין דער עפענטליכקייט דער אונטערשיד אין די צילן, טאקטיק, שטעלונג און מעטאדן פון איין צענטראלע און דער צווייטער אין לאדז. דעמאלס ערשט וואלט די יודישע עפענטליכקייט זיך דערוויסט וועגן דעם, אז מ'קריגט זיך ארום און מ'האט צוריסן די בעוועגונג צוליב נישט וויכטיגע קלייניגקייטן.

מיר פרעגן איצט: פארוואס איז אין ווארשא מעגליך געווען צו פאראייניגען די בעוועגונג, און פארוואס איז דאס נישט מעגליך אין לאדז?

וואס פארא פרינציפיעלע און טאקטישע חלוקי־דעות זענען פערהאן צווישען ביידע צדדים, וועלכע ס'זאל אוממעגליך זיין צו בעזייטיגען?

י. ד.

דער לאקאטארען־שוץ אויף האנדעלס־לאקאלען

וועט וואהרשיינליך פראלאנגירט ווערען

פון רעגירונגס־קרייזן אינפארמירט מען, אז עס איז כמעט ווי זיכער, אז דער לאקאטארען־שוץ אויף געוועלבער און האנדעלס־לאקאלען וועט פראלאנגירט ווערען, ווי עס שיינט אויף ווייטערדיגע 3 יאהר.

ווי בעקאנט בעמיהען זיך וועגן דעם אלע ווירטשאפטליכע ארגאניזאציעס, סיי יודישע און סיי קריסטליכע, דאן די האנדעלס־קאמערן און די לאקאטארען־פאראיינען.

דער פערבאנד פון די האנדעלס־קאמערן איז ארויסגעטרעטן צו דער רעגירונג מיט א פאדערונג, אז מ'זאל פערלענגערן דעם לאקאטארען־שוץ אויף האנדעלס־לאקאלען און געוועלבער ווייל דאס אפשאפן דעם לאקאטארען־שוץ, אזוי ווי דאס איז פאראויסגעזעהן אין דער פערפעגונגליכער נאוועלע, וועט פשוט זיין א קאטאסטראפע פאר צעהנדליגער טויזענדער קליינע און מיטעלע קרעמער און אונטערנעהמער.

וועגן דעם ענין זענען אויך געווען ביים פרעמיער־מיניסטער דעלעגאציעס פון יודישע און קריסטליכע סוחרים־פאראיינען, וועלכע האבן פארגעשטעלט די קאטאסטראפאלע לאגע וואס קען זיך שאפן מיט'ן אויספיהרן די בעשטימונגען פון דער נאוועלע צום געזעץ וועגן לאקאטארען־שוץ.

עס הערשט די טענדענץ צו פראלאנגירן דעם לאקאטארען־שוץ פאר אלע סוחרים, וואס וואוינען כסדר אין זייערע לאקאלען. די וואס האבן אין דעם לעצטען יאהר געענדערט זייער לאקאל, און אויך די, וואס וועלן ענדערן דעם האנדעלס־לאקאל שפעטער, וועלן פערלירן דאס רעכט פון לאקאטארען־שוץ און דער הויז־ווירט וועט פאר אזעלכע לאקאלען קענען נעהמען העכער דירה־געלד.

דערווייל איז נאך נישט בעוואוסט, ווען די רעגירונג וועט פערעפענטליכען די פעראָרדנונג וועגן פראלאנגירן דעם לאקאטארען־שוץ אויף האנדעלס־לאקאלען. וואהרשיינליך וועט דאס פארקומען אין סעפטעמבער. אין אזא פאל וועלן בטל ווערען אלע פראצעסען פון די ווירטסלייט געגען די סוחרים וועגן עקסמיסיעס און העכער דירה־געלד.

צוזאמענפאהר פון איינקויף־הענדלער

ווערט צונויפגערופען קיין לאדז

די וואך איז אין צענטראלן קליינהענדלער־פאראיין, פאמארסקא 15, ארומגערעדט געווארן די פראגע וועגן איינקויף־האנדעל („סקופ זאוואדאווי").

טויזענדער יודישע פאמיליעס אין פוילן ציהען זייער היונה פון דעם דאזיגען האנדעל. דער דאזיגער אופן פון האנדעל ווערט לעצטענס שטארק בעשווערט סיי דורך דער שטייער־מאכט און סיי דורך דער אדמיניסטראטיווער מאכט.

נעמענדיג אין אכט די שוועריגקייטן ביי דעם ארט האנדעל און די מינימאלע רווחים, זענען ביז איצט געווען פאראויסגעזעהן פערשידענע הנחות ביים אויסמעסטן דעם אומזאץ־שטייער און ספעציעל ביי דער שטייער־סטאווקע. די לעצטע ענדערונגען אינים געזעץ וועגן אומזאץ־שטייער האבן א סוף געמאכט צו די הנחות און אנהויבענדיג פון יאהר 1936 וועט דער אומזאץ־שטייער פאר דעם „סקופ זאוואדאווי" בערעכנט ווערן צוגלייך מיט די אנדערע, לויט דער סטאווקע 1,7 פראצענט. די ביז איצטיגע שטייער־סטאווקע פון א האלב פראצ. א הויך די קאמונאלע צוגאבען, ביז 1,7 פראצענט. די הויכע בעשטייערונג וועט גורם זיין גענצליך אומצוברענגען דעם דאזיגען האנדעל, וועלכער האט זיך געשטיצט אויף גאנץ קליינע רווחים און גרויסע אומזאצען.

ספעציעל שטארק ווערט געטראפען דער „סקופ זאוואדאווי" פון תבואה, צוליב דער שטארקער קאנקורענץ מצד די פריש־געשאפענע „ראלניטשע ספולקעס", וועלכע האבן אין א גאנצע רייה ערטער גענצליך ארויסגענומען דעם האנדעל פון די איינ־ביי־יודעלע אויפקויפער.

דער צענטראלער קליינהענדלער־פערבאנד, שטעהענדיג אויף דער וואך פון די אינטערעסן פון די, וואס פערנעמען זיך מיט'ן „סקופ זאוואדאווי", און וועלכע ציילן אין פוילן אין די צענדליגער טויזענדער, האט אונטערגענומען א ברייטע אקציע, וואס האט דעם ציעל צו פערזיכערן די מעגליכקייטן פון ווייטערדיגען האנדעל און עקזיסטענץ.

כדי די אונטערגענומענע אקציע זאל געקרוינט ווערען מיט'ן געהעריגען דערפאלג, האט דער עקזעקוטיוו פון צענטראלן קליינהענדלער־פאראיין בעשלאסען צונויפצורופען א אלפוילישן צוזאמענפאהר פון „סקופ זאוואדאווי" פון אלע בראנזשעס ווי: תבואה, גאביאל, פעל א. א.

בעשטראפט פאר'ן פיהרען האנדווערקער־ווארשטאטען אהן געהעריגע דאקומענטען

דער אינדוסטריע־אמט פון דער ערשטער אינסטאנץ אין לאדז האט בעשטראפט פאלגענדע פערזאנען מיט 20 זלאטעס שטראף און פערמאכען זייערע ווארשטאטען ביז'ן בעקומען די געהעריגע דאקומענטען:

שטיינבערג יצחק, שניידער; ט. שטארך, שוסטער; אנדזשעי לאבא, שוסטער; ה. טרוסקאלאסק, שוסטער, ש. פאלאקעוויטש, שוסטער; א. לעווקאוויטש, דרעקסלער; י. באגדאנסקי, שוסטער; מ. יאקובאוויטש, היטעל־מאכער; ה. פייטלאוויטש, טישלער; י. בלאכמאן, בלעכער; ל. געלבארד, קצב; א. עלקע, שוסטער; ק. באכענהיים, דרעקסלער און י. ביטשקאווסקי מאלער.

מיט 15 זל. זענען בעשטראפט געווארן: ש. פעדערמאן שוסטער; הערש ערליך, שוסטער.

מיט 5 זל. — א. גאלדבערג, שניידער.

—*×*—

ווירטשאפטליכע ארגאניזאציעס זאמלען אויפ'ן פאנד פון דער נאציאנאלער פערטיידיגונג

אין הסכם מיט'ן בעשלוס פון דער פלענאר־זיצונג פון דער האנדעלס־קאמער וועלן שטיצן די זאמעל־אקציע אויפ'ן פאנד פון נאציאנאלער פערטיידיגונג. ווענדעט זיך די האנדעלס־קאמער מיט אן אפעל צו די ווירטשאפטליכע ארגאניזאציעס, אז זיי זאלען צוטרעטן צו צו זאמלען אויף דעם דערמאנטן צוועק.

עקזאמענס פאר טאפעציר־מייסטער

דעם 7 יוני איז אין דער האנדווערקער־קאמער פארגעקומען דער מייסטער־עקזאמען פון טאפעצירער־פאך. דעם עקזאמען האבן אויסגעהאלטען שלמה ערליך און יעקב פאקולא.

פון 2־טען קליינהענדלער־פאראיין זגערזשער 38

אין אייגענעם לאקאל (זגערזשער 38) איז אונטערן פארזיץ פון ה' וואכטשיאן פארגעקומען די יעהרליכע מיטגלידער־פערזאמלונג פון 2־טען קליינהענדלער־פאראיין זגערזשער 38. פרעזעס פרענקעל גיט אפ דעם טעטיגקייטס־בעריכט. די ה"ה רובינשטיין און שפייזער ווייזען אן אויף די אינטערווענצן, וואס די פערוואלטונג האט אדורכגעפיהרט אין פערשידענע אינסטאנצען. אין משך פון יאהר זענען געגעבן געווארן 750 יורידישע עצות. די קאנצעלאריע האט איבערגעשיקט 92 ענטפערן און מעמאריאלן. נאכ'ן איבערגעבען דעם קאסע־בעריכט איז געוועהלט געווארן א נייע פערוואלטונג אין וועלכער ס'זענען אריין: אדוו. מאקסימיליאן רדפין, יוריס־קאנסולט ביים פאראיין — פישל פרענקעל — פרעזעס, דוד רובינשטיין און זיסמאן שפייזער — וויצע־פרעזעסן, ש. זילבערפריינד — קאסיר, פישל פארבער — סעקרעטאר, י. פרידמאן — עקאנאם, ל. סרעבנאגורא, מ. קייפמאן, ל. ציגמאן, א. זשעפקאוויטש, י. זילבערינג, י. וויראווסקי, ש. גאנץ.

קאנדידאטען: ש. רובינשטיין, ב. ראטענבערג, א. קאפלאוויטש, מ. יורקעוויטש.

רעוו. קאמיסיע: א. פרענקעל, א. באנקער, ה. יאקובאוויטש, י. מינסקי, מ. פערלמאן.

קאנדידאטען: ב. נעלקאפ, ק. פינקעלשטיין, ד. קאהן.

די אלגעמיינע פערזאמלונג האט איינשטימיג בעשלאסען, זיך צו ווענדען צו אדוו. ז. שטרויך, ער זאל אננעהמען דעם אמט פון עהרען־פרעזעס.

הנחות אין אומזאץ־שטייער

פאר עקספעדיציע־פירמעס

דאס פינאנץ־מיניסטעריום האט ארויסגעגעבן א צירקולאר, לויט וועלכען פאר עקספעדיציע־פירמעס, וועלכע שיקען זאמעל־לאדונגען וועט פון 1 יולי אראפגערעכנט ווערען פון אומזאץ די פערזיכערונגס־אויסגאבען אויף די סחורות, דאס איז בעפיהרען מיט פרעמדע לאקאמאציע־מיטלען א. א. די דאזיגע אויסגאבען מוז מען אבער בעווייזען מיט דאקומענטען.

זילבער פאר האנדווערקער

וועט צוגעטיילט ווערן דורך דער האנדווערקער־קאמער

אין דער לאדזער האנדווערקער־קאמער איז פארגעקומען א זיצונג פון מיטגלידער פון יובילערן, גאלדשמידען, גראווירער און זייגערמאכער־צעכען וועגן דעם ענין פון זילבער־איינקויף. די וועלכע זענען פאראינטערעסירט אין איינקויפען זילבער דארפען תיכף אנמעלדען זייער געברויך אין דער האנדעלס־עקאנאמישער אפטיילונג פון דער האנדווערקער־קאמער, אין געגענפאל וועלן זיי אויסגעמיטען ווערן ביים צוטיילען זילבער, פון וואס זיי קענען האבן גרויסע שאדענס.

קאנווערסיע פון מלוכה'שע אנלייה־פאפירען

לויט א דעקרעט פון מלוכה־פרעזידענט וועט זיך פון 15־טען יולי אן אנהויבען א קאנווערסיע פון פאלגענדע מלוכה'שע פאפירען:

1) 5 פראצענטיגע זשעמסקע רענטע סעריע 1.
2) 4 פראצענטיגע פרעמיא'דיגע אינוועסטיציע הלוואה;
3) דריי פראצענטיגע פרעמיע בוי־הלוואה, סעריע 1.

דאס אויסטוישען די אבליגאציעס וועט דויערן 10 מאנאטן. וועגן אויסטוישען די דערמאנטע פאפירען אויף נייע דארף מען זיך ווענדען אין די מלוכה'שע בענק.

געלעגענהייט צו האנדלען מיט אויסלאנד

אן עגיפטישע פירמע וויל איבערנעמען א פערטרעטונג פון בוימוואל־אויסארבייטונגען.

אן אנדער עגיפטישע פירמע וויל איבערנעמען א פערטרעטונג פון פוילישע פירמעס, דערונטער טעקסטיל־פירמעס.

א פירמע פון ציפערן וויל איבערנעמען א פערטרעטונג פון פוילישע פירמעס.

א פירמע אין פאנאמא וויל איבערנעמען א פערטרעטונג פון פוילישע טעקסטיל־פירמעס.

א סירישע פירמע וויל איבערנעמען א פערטרעטונג פון פוילישע טעקסטיל־פירמעס.

אן אונגארישע פירמע וויל איבערנעמען א פערטרעטונג פון א וואל שפינערייי.

א רומענישע פירמע וויל איבערנעמען א פערטרעטונג פון וואלנער, בוימוואל־סחורות, פלוש און סאמעט.

אינפארמאציעס אין דער האנדעלס־קאמער.

ניי׳ער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

ניי׳ער פאלקסבלאט

דינסטאג, 21 יולי

ב׳ מנחם אב תרצ״ו

זון-אויפגאנג 3.41
זון-אונטערגאנג 7.41

גרויסע אנטי-היטלעריסטישע דעמאנסטראציע קומט פאר מארגען אין לאדז

אלע פעראיינען און ווירטשאפטליכע ארגאניזאציעס דארפען זיך שטעלען מיט די פעהנער

(א) מארגען, מיטוואך, 7 אוו. וועט אויף דער איניציאטיוו פון דער ים-ליגע, ווי אויך פון דער קרייז-פערוואלטונג פון דער פעדעראציע פון געזו. פראנט-קעמפער, פארקומען אויף שייבלערס מארק א מאניפעסטאציע געגען דאנציגער היטלעריזם, און ס׳וועלען אנגענומען ווערען פראטעסט-רעזאלוציעס געגען די היטלעריסטישע אפעטיטען אין ענין דאנציג. די ים-ליגע און פעדעראציע ווענדעט זיך מיט אן אפעל צו אלע ארגאניזאציעס און פעראיינען, זיי זאלען זיך בעטייליגען אין דער אנטי היטלעריסטישער דעמאנסטראציע. די דעלעגאציעס דארפען זיך שטעלען מארגען, מיטוואך, 5 אווענד מיט די פעהנער

„אריער-פאראגראף" אין א באסיין

האבען איינגעפיהרט קאנסטאנטינער דייטשע וועבערס, וואס ארבייטען פאר לאדזער יודישע פאבריקאנטען

אין קאנסטאנטין (נעבען לאדז) האבען די אָרטיגע דייטשען, די אזוי גערופענע „שוצען ברודער" געבויט א באסיין, די פערגאנגענע וואך איז פארגעקומען די ערעפנונג. ווען יודישע יונגעלייט זענען געקומען קויפען בילעטען, האט מען זיי אפיציעל געמאלדען, אז פאר יודען איז דער אריינגאנג און בענוצען דעם באסיין שטרענג פערבאטען.

ס׳איז כדאי צו בעמערקען, אז די ארגאניזאטארען פון דעם באסיין זענען לוין-וועבער׳ס און מייסטער׳ס, וואס ארבייטען און זענען אנגעשטעלט ביי יודישע פאבריקאנטען. די הויפט רעדעל-פיהרער׳ס, וואס האבען איינגעפיהרט אין קאנסטאנטין דעם אריער-פאראגראף זענען: אלפאנס האפמאן, וואלדעמאן האפמאן, אלבערט האפמאן, די ברידער העלם און אסקאר ראהן, זיגמונד בערנשטיין שולץ און פרונקערט.

די ריינע אריער פון קאנסטאנטין ארבייטען ביי פאלגענדע לאדזער יודישע פאבריקאנטען: גאדעל טשערנילעווסקי, א. מ. ווארשאווסקי און זיהן, י. לאנגפוס, בר. טייטעלבוים, זיס, טאשמא און אנדערע.

דערשאסען די געליבטע און אליין זיך דערשאסען

בלוטיגע ליבעס-טראגעדיע אין פאביאניץ

(א) אין פאביאניץ, האט זיך נעכטען אפגעשפילט א בלוטיגע ליבעס-טראגעדיע, פון וועלכע ס׳זענען געפאלען צוויי קרבנות.

דער וועבער יוליאן יאושינסקי איז אין פאביאניץ א בעקאנטער לעב-יונג, ער איז שוין געווען פערהייראט מיט אנא קאזשיראנקא, וועלכע ער האט איבערגעווארפען 6 וואכען נאך דער חתונה.

צווישען אנדערע איז אויך געפאלען א קרבן א פאביאניצער מעדעל פאליווסקא, אנימעלטען האט ער זי געיאגט מיט א רעוואלווער אין דער האנד און געדראהט צו דערשיסען, לויפענדיג איז זי אריינגעפאלען אין א גרוב און בעקומען א מה-ערשיטערונג פון וואס זי איז געשטארבען.

די לעצטע צייט האט ער געהאט א נייע „קאכאנקע" יוזעפא באדזשינסקא. נעכטען זענען זיי ביידע געגאנגען שפאצירען אונטער דער שטאט. וואו זיי האבען זיך צעווערטעלט, האט ער ארויסגעכאפט צו איהר א רעוואלווער. א דערשראקענע האט זי גענומען לויפען, ער האט זי אבער דעריאגט און איהר אריינגעשאסען 4 קוילען אין קאפ און אין האלז.

זעהענדיג אז זי ענדיגט, האט ער איהר אונטערגעלעגט א בונטעל קארן אונטער׳ן קאפ... דערזעהענדיג אז ס׳דערנעהנטערען זיך מענשען, האט ער זיך אליין אריינגעשאסען צוויי קוילען אין קאפ און אין מויל, פון וואס ער איז געפאלען א טויטער אויפ׳ן ארט. אויך די באדזשינסקא איז אויפ׳ן וועג צום שפיטאל געשטארבען.

—×—

א „שמחה׳לע" מיט 1 טויטען און 6 פערוואונדעטע

בלוטיגע אוואנטורע אין דארף וויסקיטנא

(א) אין וויסקיטנא אונטער לאדז, האט נעכטען אויסגעבראכען א בלוטיגע אוואנטורע בעת וועלכער א לאדזער איז דערהרגעט געווארען און 6 מאן פערוואונדעט.

געווען איז עס דעם פערגאנגענעם שבת, איז דער לאדזער איינוואוינער, דער 44-יאהריגער יאן פאטשינסקי (שלאנסקא 6) צוזאמען מיט זיין זוהן טשעסלאוו אוועק קיין וויסקיטנא צו זיינע קרובים, לכבוד דעם גאסט האט מען געשטעלט משקה מיט „זאקאנסקעס". אנטיילגענומען אין דער „ביבקע" האבען פאטשינסקיס קרובים: סטאניסלאוו, עווא, באלעסלאוו און דער 16 יעהריגער סטאשיק ליסקאוו אי׳ בארלאג, אלע וויסקיטנער איינוואוינער.

בין גלעזעל ל׳גלעזעל האט אויסגעבראכען א מחלוקה, צוליב עפעס א „מאיאנטעק", דערביי איז געקומען צו א געשלעג אויף דרענגער און אייזערנע שטאנגען. דער גאסט פאטשינסקי האט בעקומען עטליכע קלעפ מיט אן׳אייזערנער דראנג און איז געפאלען מיט א געשפאלטענעם קאפ און איז אויפ׳ן ארט געשטארבען.

שווער פערוואונדעט זענען געווארען: סטאניסלאוו ליסעק און זיין ווייב מרת עווא און זייערע צוויי בנים באלעסלאוו און סטאניסלאוו, דער מערדער בארלאגא, וואס האט ערמארדעט פאטשינסקין איז ארעסטירט געווארען.

טעאטער „ראזמאיטאשטשי" דיר. דוד צעלמייסטער.

גאסטשפילען פון

פסח׳קע בורשטיין

דריטע וואך פון רעקארד און אויסערגעוועהנליכען ערפאלג

היינט, דינסטאג, 9.15 אווענד צום לעצטען מאל

„דער ציגיינער"

צו רעדוצירטע פרייזען פון 54 גר. ביז 2 זל.

מיט׳ן אנטייל פון: גאדליא קארעני און יעקב פישער

אכטונג! דאס טעאטער איז ספעציעל ווענטילירט.

פרייטאג פרעמיערע! — וואס? לייענט אין די קומענדע אנאנסען.

בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון טעאטער.

געשטאכען א יודען אין א סטאדאלע

אין דארף זשימנא וואלא אויפ׳ן אלעקסאנדראווער וועג זענען איניגע יודישע יונגעלייט געשלאפען אין דער סטאדאלע ביים פויער שוטענבאך. ביינאכט זענען אין דער סטאדאלע אריין שוטענבאכ׳ס זוהן יאנטעק מיט זיין קאלעגע יאנעק סטאנטשיק און האבען געשטאכען דעם שלאפענדיגען יוסף ערדעלבוים פון לימאנאווסקא 6. ביידע אנפאלער זענען אנטלאפען. דער ארעסטירטער יאנטעק האט זיך פערטיידיגט דערמיט, אז געשטאכען האט זיין קאמעראד סטאנטשיק.

וויבאלד דער פארפאל האט די פאליציי אין אלעקסאנדער צוזאמענגעשטעלט א פראטאקאל. און דעם פערוואונדעטען ערדעלבוים האט א דאקטאר ערטיילט הילף.

„נאכט-פייגעל" געהען צוויי פון א „שטיקעל ארבייט"

ווערען זיי „פערטשעפעט" פון א פאליציי-פאטרול...

(א) אויף פרעבזשינסקא גאס האט א פאליציי-פאטרול נעכטען ביינאכט פערהאלטען צוויי „נאכט פייגעל", וואס זענען צוריקגעגאנגען פון א „שטיקעל ארבייט" ביי סטאניסלאוו אורבאנטשיק, אויף פרעבזשינסקא 25, וואו זיי האבען צונעמען פערשידענע זאכען אין דער ווערט פון עטליכע הונדערט זל.

יאנעק און זיין כלה הארעבודא שליסען שלום

אין „ערקלערען קריג" א פאליציאנט...

(א) יאן וואשיליעווסקי איז א „בחור מיט אן אוידיגנעל". געהט ער מיט זיין כלה יאנינא הארעבודא צו דער באהן, זי בעגלייט איהם, ווייל ער געהט דינען. געהען זיי און זי האלט איהם אין איין מאכען סקאנדאלען. ער זשאלעוועט איהר אויך נישט דערהערט האט א פאליציאנט, ווען ער זיי צו אררדונג.

זעהענדיג דעם פאליציאנט, האבען זיי ביידע געמאכט שלום און „ערקלערט קריג" דעם פאליציאנט. ווייל נישט אנדערש פאליציאנטען, וואס זענען געקומען צוהילף, וואלט געווען ביטער.

נעכטען זענען זיי: יאן און זיין כלה יאנינא הארעבודא פערמישפט געווארען אויף 8 חדשים תפיסה.

אליין אפגעהאקט זיך די האנד

שרעקליכער פארפאל מיט א יודישען פליישער-ארבייטער

(א) אין דער יאטקע, זשגאוסקא 2, האט נעכטען פאסירט א שרעקליכער צופאל מיט דעם פליישער ארבייטער יהודה מישקאט (ארגאווא 51), וועלכער האט מיט׳ן האק איין פליש אריין, האט ער מיט׳ן באנגען אימפעט א זעץ געטאן מיט׳ן טאפער אין דער לינקער האנד אריין און זיך אפגעהאקט די האנד ביז׳ן געלענק, די אפגעהאקטע האנד איז געבליבען ליגען אויפ׳ן קלאץ. אין א זעהר שווערן צושטאנד איז דער אומגליקליכער ארבייטער אפגעפיהרט געווארען אין שפיטאל.

בעקאנטע לאדזער „שפרינגערס"

זענען אריינגעפאלען אין די הענד פון דער פאליציי

(א) נעכטען האט א פאליציי-פאטרול פערהאלטען די צוויי בעקאנטע לאנג-געזוכטע גנבים - אייכרעבער יוזעף מיקולסקי פון פאגראניטשנא 16 און וולאדיסלאוו טשעשלאק, פאגראניטשנא 15. ביידע זענען זיי בעקאנטע „שפרינגערס" (בע׳גנבענען וואוינונגען, לאקאלען א. ד. גל.) צווישען אנדערע האבען זיי לעצטענס „בעארבייט" די וואוינונג פון לעוואנדאווסקי (קחעסאווא 12). רודאלף בערבעל (אין יאנאוו, אונטער לאדז). גושינסקי (קרעסאווא 12), קעניג (מאזאוויעצקא 25), אנטאני מאמענט, לודוויג בלאשטשינסקי א. אנד. דער עיקר האבען זיי „בעארבייט" די געגענדען פון ווידזעוו און אין דער אומגעגענד. די ביידע „פאכלייט" זענען איינגעזעצט געווארען אין תפיסה.

קייז ארץ-ישראל

גרופענווייז און אינדיווידועל.
ביליגע פרייזען. גוטע בעדינגונגען.
פינקטליכע בעהאנדלונג.

אויספלוג קיין

יוגאסלאוויען און אונגארן

אויסלענדישע הנחה-און קורצייט-פעסער.

פארשטעהערשאפט פון „אינטוריסט"

אויספלוגען און רייזעס קיין רוסלאנד.

ברענגען קרובים פון ריסלאנד קיין פוילען

אינפארמאציעס ערטיילט

דאס יודישע רייזע-ביורא

Union Lloyd

Piotrkowska 42, tel. 107-87.

סעזאן-ארבייטער שוין צוגעטרעטען צו דער ארבייט

(א) נאך א וואך שטרייקען, זענען די סעזאן-ארבייטער נעכטען ווידער צוגעטרעטען צו דער ארבייט, די סעזאן-ארבייטער וועלען די וואך בעקומען קאנטעס אויף די לוינען, וואס וועלען אפגערעכענט ווערען ביי דער וועכענטליכע אויסצאהלונג.

טרויער גאטעס-דינסטען אין לאדז

צוליב׳ן טויט פון טראגיש אומגעקומענעם גענ. דרעשער

(א) נעכטען אין טאג פון דער לויה פון טראגיש אומגעקומענעם גענעראל ארליטש דרעשער וואס איז פארגעקומען אין גדיניע, איז אין לאדז איינגעארדענט געווארען א טרויער-פייערליכקייט. די פעהנער אויף די מלוכה-בנינים זענען געווען איינגעהילט אין טרויער און אראפגעלאזט ביז האלבער מאסט, אין די קירכעס זענען אפגעריכט געווארען טרויער גאטעס-דינסטען.

צוגאב-פאבאר-קאמיסיע

דעם 23 און 24 יולי ה. י. אמטירט אויף פיעטריקאווער 165 א צוגאב-פאבאר-קאמיסיע פאר פ. ק. אי. לאדז-שטאט 2.

עס דארפען זיך מעלדען די, וועלכע זענען געבוירען אין 1915, וואס וואוינען אויפ׳ן שטח פון 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 און 14 פאליציי-קאמיסאריאטען וועלכע האבען בעקומען נאמענטליכע אויפפאדערונגען פון דער שטאטישער סטאראס-

אפטייקען.

היינטיגע נאכט - דיזשורען

(א) היינט ביינאכט דיזשורירען: ס. קאן (פלאץ קאשטשעלני 8), א. כארנומזא (פאמארסקא 12), וו. וואגנער (פעטריקאווער 67), י. זאיאנטשקיעוויטש (זשעראמסקיעגא 37), ז. גארטשעצקי (פושעאזד 59), מ. עפשטיין (פעטריקאווער 225), ז. שומאלסקי (פושעגרזאלגיאנע 75).

פארפאלען מיט קינדער

1 קינד אפגעבריהט. א צווייט קינד געביסען פון א הונט.

(א) אין דער וואוינונג פון די עלטערן (וועלא 3) האט זיך דער 5-יאהריגער סט. סקאווראנסקי אפגעבריהט מיט א קעסעל קאכעדיגע וואסער

אויף דווארסקא גאס, איז דער 8-יאהריגער קאזשימיעזש מאיעווסקי געביסען געווארען פון א הונט, ביידע קינדער זענען אפגעציהרט געווארען אין שפיטאל.

Dr. med. Sadokierski

כירורג פון ציינער און יאסלעס

Piotrkowska 164 tel 114-20

Dr. med. H. LUBICZ

צורריקגעקעהרט

ספעציאליסט פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראנקהייטען

[illegible] 7 (פריהער 43), טעלעפאן 141-32

[illegible] 9-12 און 5-8 אווענד

10 גאַסטשפּילן פון אונזער גרויסער קינסטלערין
מיט איהר בעריהמטען קינסטלערישען אַנסאַמבל

אידא קאַמינסקאַ

פון פרייטאג, דעם 24 יולי אין שענסטען לאָדזשער טעאַטער „סקאַלאַ" (שטאַט־טעאַטער) שרודמיעסקאַ — 15 —

אין דער סענסאַציאָנעלער פּיעסע פון בויסאָן

מאַדאַם X

פּרטים לייענט אין די אַפישען און ווייטערדיגע אַנאַנסען.

זי האָט נישט געוואָלט ווערען זיין כלה

האָט ער התונה־געהאַט מיט איהר שוועסטער, כּדי צו נעמען נקמה

טראַגעדיע און פאַמיליען־פּלאָנטער מיט שפּאַנענדע פאַסירונגען, וואָס האָט זיך אנגעהויבען אין לאָדז און פאַרענדיגט אין אַמעריקא

— 3 —

ער האָט געקריגען אַ פּאָר הונדערט רובּל נדן. ער האָט אויך געפּאַכט אַפּיסעל געלד ביי מענשען, וועלכע האָבען איהם געקענט און פון איהם געהאַלטען. ער האָט זיך גענומען צו פאַבריצירען רויטע טיכלעך פאַר דער פויערישער בעפעלקערונג און עס איז אַוועק אַ גאַנג. זיין אַרטיקעל איז געוואָרען פּאָפּולער ביי סוחרים פון פערשידענע שטעט אין רוסלאַנד, וועלכע פלעגען קומען קויפען אין לאָדז. פערשטעהט זיך, אַז פון האָבען אַן אייגענע פאַבריק, וואו דאָס צו אַרבייטען, האָט דערווייל קיין רעדע נישט געקאָנט זיין, ער האָט אַרויסגעגעבען די אַרבייט צו וועבער. אַז זיי זאָלען דאָס אויסאַרבייטען, אין דער היים. דאָס געשעפט איז אַוועק אַזוי גוט, אַז אין אַ האַלב יאָהר צייט האָט זיך פערגרעסערט די צאָהל פון די וועבער, וואָס זענען געווען ביי איהם פעשעפטיגט. דאָס געשעפט איז געוואַקסען און געוואַקסען.

חנה'לע, אָבער, האָט זינט דעם ערשטען טאָג נאָך דער חתונה אָנגעהויבען צו קרענקען. זי איז געוואָרען נאָך שוואַכער ווי זי איז פריהער געווען. זי פלעגט ליגען גאַנצע טעג און קרעכצען. באָריס האָט נישט געהאַט קיין צייט פאַר איהר.

ער האָט זיך אַריינגעוואָרפען אין גאַנצען אין זייטע געשעפטען.

אַ געוויסע צייט האָבען זיי געוואוינט אין אַ קליינער דירה, אָבער ווי נאָר די געשעפטען זענען אַוועק גוט האָט באָריס געדונגען אַ שענערע און גרעסערע וואוינונג אויף דער ציגעלניאַנאַ גאַס, און ער האָט אויך געקויפט שעהנע מעבעל, און עס האָט זיך אָנגעהויבען חער גרויסער קאַמף צווישען איהם און מרים'ען, אַ מלחמה פון זיין זייט צו נעמען נקמה פון איהר.

חנה'לע האָט איהם אין דער זעלבער צייט אייגעחוימט אַ סוד, אַז זי איז שוואַנגער.

קיין פאָטערליכע פרייד האָט ער דערפון נישט געהאַט. חנה איז איהם ווייניג וואָס אָנגעגאַנגען. די איינציגע בעפרידיגונג, וואָס ער האָט געהאַט פון איהר סוד, איז געווען וואָס ער האָט אויך אין דעם געזעהן אַ וועג צו זיין נקמה אָן מרים'ען.

זי, מרים, האָט שוין געהאַט אַ קינד. זי איז נעבען אַן אָרימע מאַמע. דאָס קינד האָט זיך געהאָדעוועט אין נויט. מרים'ס מאַן איז געווען אַן אָרימער מענש, אַן אַרבייטער, אָפט אָהן פערדינסטען. באָריס האָט אָנגעקוואָלען, וואָס ער וועט איצט קענען ווייזען מרים'ען ווי אַזוי אַ קינד פון איהם מיט חנה'ן וועט זיך האָדעווען מיט אַלע בעקוועמליכקייטען און אפילו לוקסוס'ען. ער האָט אַריינגענומען אַ דינסט אין הויז איינצופּאַסען אויף חנה'ן ביז איהר קימפּעט; ער האָט גערופען צו איהר דאָקטוירים; ער האָט אויך בעשטעלט פאַר איהר אַן אָרט אין אַ גוטען שפּיטאָל. וואו זי זאָל געבוירען דאָס קינד; און די גאַנצע צייט פון איהר שוואַנגער און איהר קימפּעט האָט ער געמאָנעוועהשוועט, אַז זי זאָל איינלאַדען אָפט צו זיך די שוועסטער איהרע, מרים'ען.

זאָל די אָרימע מרים זעהן וואָס זי האָט פערלוירען טיישט הייראַטענדיג מיט איהם.

זאָל עס איהר פערדריסען.

זאָל עס איהר קרענקען.

דאָס איז געווען זיין וואונש.

עס איז געוואָרען זיין הויפּט לעבענסציל.

אַז חנה זאָל מיט עפּעס אַרויסהעלפען מרים'ען האָט ער נישט געלאָזען.

פּאַלד נאָכ'ן קימפּעט איז חנה שטאַרק קראַנק געוואָרען. זי איז געוואָרען מעלאַנכאָליש. זי האָט נישט געהאַט קיין שום פערלאַנג צו עפּעס. זי האָט אפילו נישט געוואָלט זויגען דאָס קינד.

באָריס האָט אָפּגעזאָגט די דינסט און צוגענומען מען אַן אַם צום קינד.

די אַם איז געווען אַן אָרימע פרוי, ביי וועלכער דער מאַן איז געשטאָרבען. אויך זי איז געווען גלייך נאָך אַ קימפּעט. זיאיז געבליבען ווי אויפ'ן וואַסער נאָך איהר מאַנ'ס טויט. זועלכע האָט זי געהייסען.

זי האָט אָבער אַנדערש נישט געוואָלט נעהן צו באָריס'ען און צו חנה'ן, סיידען זי וועט קאָנען דאַרמען אויך איהר קינד ערציהען. זי וועט זויגען ביידע קינדער און שפּעטער ביידע האָדעווען, האָט זי געשטעלט אַ בעדינג. באָריס האָט צוגעשטימט. זעלדע קינדער און שפּעטער ביידע האָדעווען, האָט זי אַ מיידעלע מיט'ן נאָמען פעסע, צו באָריס'ען אין הויז. זי האָט געזויגען איהר קינד און חנה'ס קינד און איז געוואָרען די גאַנצע באַלעבאָסטע איבער דער שטוב.

חנה איז געוואָרען אַלץ קראַנקער, אַלץ מעלאַנכאָלישער. דאָקטוירים האָבען ערקלערט, אַז דאָס האָט זיך גענומען אי פון איהר קימפּעט, אי פון עפּעס וואָס גריזשעט איהר אין האַרצען.

די האַרצגריזשעניש איז צו איהר געקומען פון דעם, וואָס זי האָט איינגעזעהן, אַז באָריס האָט מיט איהר חתונה געהאַט נישט ווייל ער האָט זי געוואָלט, נאָר טאַקע דערפאַר אָפּצוטון איהר שוועסטער, און אַלעמען פון דער פאַמיליע, כּדי צו קאָנען זיין שלעכט צו זיי, און אַז אין דער אמת'ן וויל ער נאָך אַלץ די שוועסטער.

(ווייטער — מאָרגען).

דאָס הויפּט־געווינס פון דער צווייטער קלאַס

הונדערט טויזענט זל. אין לאָדז

נעכטען איז אין אונזער שטאָט בּליץ־שנעל בעקאַנט געוואָרען די פרעהליכע ידיעה, אַז דאָס גרויסע געווינס פון דער 2־טער קלאַס 36 מלוכה־לאָטעריע 100 טויזענד זל. געפאַלען אין לאָדז. ווי מיר ווערען געוואוירט, האָבען זיך געטיילט מיט דעם גליקליכען נומער 97034 זעקס אייגוואוינער פון אונזער שטאָט, וואָס רעקרוטירען זיך פון די האַנדווערקער אַרבייטער קרייזען.

ס'איז ווערט דערביי צו בעטאָנען, אַז דאָס הויפּט־לאָס איז פערקויפט געוואָרען ווי געוועהנליך און אויך דאָס מאָל דורך דער בעריהמטער מיט זיין גליק־קאָלעקטור נ. יאַטקאַ אין לאָדז.

6 חדשים תּפיסה

פאַר איבערלאָזען אַ קינד אַהן אויפזיכט

(א) דעם 28־טען פעברואַר ד. י. איז אין דער סאָציאַלער הילף־אָפּטיילונג ביי'ם מאַגיסטראַט האָט אַ מאַן איבערגעלאָזט אַ קינד, די אויספאָרשונג האָט פעסטגעשטעלט, אַז דאָס קינד האָט איבערגעלאָזט אַ געוויסער וולאַדיסלאַוו קלאַס.

נעכטען איז פאָרגעקומען דער פּראָצעס, דאָס געריכט האָט קלאַס'ן פערמשפּט אויף 6 חדשים תּפיסה, אָפּצולייגען דאָס אויספיהרען די שטראָף.

געפאָהרען אויף אַן אויספלוג און פּלוצים געשטאָרבען?

(א) אין וואַלד פון שטאַטישען גוט אין רושעוו נעבען לאָדז, האָט געוויילט אַן אויספלוג פון לאָדז. פּלוצים איז איינער פון די אָנטיילנעמער אין אויספלוג, מיכאַל קעלער אומגעפאַלען אין חלשות. ביז ס'איז געקומען די פאָגאָטאָוויע פון לאָדז, איז ק. געשטאָרבען.

פּאָליציי פיהרט אַן אויספאָרשונג וועגען די סיבּות פון טויט.

אַ נדבה

צו דער יאָהרצייט פון איהר מוטער שפּענדעט ריצאַהן־אַרצטין לאָלאַ קאָוואַלובנאַ 5 זל. פאַר די געליטענע אין מינסק־מאַזאָוויעצק.

דאָס געלד קען די קהלה אָפּנעמען אין אַדמיניסטראַציע פון דער צייטונג.

אַ דעלעגאַציע פון כּלי־זמר, בּדחנים און קעלנער ביים ראַבּינאַט

* * *

פאָריגע וואָך האָט אַ דעלעגאַציע פון לאָדזשער כּלי־זמר, בּדחנים און קעלנער זיך געווענדעט צום ראַבּינאַט מיט אַ פאָרלאַנג אָפּצושטעלען די גאַסט־אויפנאַהמעס, וואָס קומען פאָר בשעת די חופּות אין די וואוינונגען פון ראַבּינאַטס־מיטגלידער.

די דעלעגאַציע האָט געשילדערט די שלעכטע לאַגע פון זייערע פאַך־קאָלעגען צוליב דעם וואָס די חתונות אין די זעלער אין די פּרייואַט־וואוינונגען האָבען כּמעט לגמרי אויפגעהערט, און זיי האָבען נישט צו וואָס זיך צו נעהמען, כּדי מפרנס זיין זייערע הונגעריגע פאַמיליעס.

די דיזשורירענדע ראַבּינאַטס־מיטגלידער האָבען דער דעלעגאַציע צוגעזאָגט, די דאָזיגע פראַגע ערנסט צו בעטראַכטען אויף דער נאָהענטסטער פּלענאַר־זיצונג און אַנצונעהמען אַ געהעריגען בעשלוס.

אין צוזאַמענהאַנג מיט דער דערמאָנטער דעלעגאַציע, בעט אונז הרב ר' שמחה טרייסטמאַן צו פערעפענטליכען, אַז ער האָט בעשלאָסען פון ערשטען אויגוסט אָן נישט צו דערלויבען ביי זיך אין דער וואוינונג קיין שום אויפנאַהמעס ביי אַ חופּה.

הרב טרייסטמאַן האַלט, אַז דער מנהג פון כּיבּוד פאַר חתונה־געסט אין די וואוינונגען פון רבנים וואָס האָט זיך אין די לעצטע יאָהרען אַזוי איינגעבירגערט אין אונזער שטאָט מוז אומבעדינגט אָפּגעשאַפט ווערען. אַ חוץ דעם וואָס אַזאַ מנהג שאַדט אומדירעקט די פּרנסה פון צעהנדליגער יודישע משפּחות איז ער גורם אַ דירעקטע פּראָפאַנאַציע פון דער רבּנישער אינסטיטוציע.

KINO-TEATR
MIRAŻ
11 LISTOPADA 16

הייגט פּרעמיערע!

די פּרעכטיגסטע ווינער קאָמעדיע א. נ.

„PIOTRUŚ"

אין די הויפּט־ראָלען:
FELIX BRESSART
HANS JARAY

אָנהויב 4 נ"מ, שבת און זונטאָג — 12 בייט.

ד"ר. med.
HALTRECHT
ספּעציעל־אַרצט פאַר הויט־, געשלעכטס קראַנקהייטען און מענער־שוועכע
האָט זיך איבערגעצויגען און נעמט אָן
פּיעטריקאָווער 161
טעל. 245-21
פון 11 פריה ביז 3 בייטאָג און פון 7 ביז 9 אָווענד
זונטאָג פון 8—1 בייטאָג.
פאַר פרויען אַ באַזונדער וואַרטע־זאַל
פאַר אונבעמיטעלטע לעטשניצאַ־פּרייזען

ר. איזראַעל

אויסגעליטערטע נשמות!

סענסאַציאָנעל שפּאַנענדער ראָמאַן פון יודישען לעבען

78

— איך האָב דאָס געטון פאַר אייך — האָט מאַריאַן געזאָגט, נישט דערלאָזענדיג, אַז סאָניע זאָל איבעררייסען דעם פאָדעם פון געשפּרעך.

— פאַר מיר?

— יאָ, פאַר אייך. איך האָב געוואוסט, ווי ווייט דער דאָזיגער ענין אינטערעסירט אייך. איך האָב געזעהען ווי־פיל האַרץ און נשמה איהר לעגט אריין אין אויסקעמפען די בעפרייאונג פון דעם דאָזיגען פישקאָ, האָב איך בעשלאָסען אייך צו העלפען דערין.

— אַן איבּריגע טרחה איז דאָס געווען, — האָט סאָניע געזאָגט. ווערענדיג אויפגערעגט פון דעם ציניזם, פון דעם פאַלשען טאָן, מיט וועלכען מאַריאַן האָט גערעדט.

— דאָס איז די דאַנקבאַרקייט דערפאַר, וואָס איך האָב פאַר אייך געטון? כ'האָב נישט גערעכענט אויף אַזאַ אומדאַנקבאַרקייט.

מאַריאַן האָט זיך אָנגעטשעפּעט אין סאָניען, ווי אַ זלידנע פליג. דערצו האָט סאָניע נישט פער־שטאַנען וואָס מאַריאַן וויל און צוליב וואָס ער איז געקומען צו איהר אין דער וואוינונג. זי האָט דעם חוצפּה'ניק געוואָלט פּטור ווערען פון דאַנען און האָט איהם צוגעוואָרפען אונטער דער נאָז.

— כ'דאַנק אייך דערפאַר, אויב איהר האָט זיך בעמיהט אין דער ריכטונג.

— כ'האָב דאָס אָבער נישט געטון אומזיסט. דעמאָלס, ווען איך האָב זיך בעמיהט אין בעפרייען פישקאָ'ן, האָב איך אין זינען געהאַט, אַז איהר וועט מיר דערפאַר בעצאָהלען.

— בעצאָהלען? אייך געבען געלד? איך האָב דאָך נישט קיין געלד.

— כ'וויל נישט בעצאָהלט מיט געלד.

סאָניע איז געבליבען שטעהן. נישט וויסענדיג וואָס דער פריץ מיינט און וואָס זי האָט איהם צו ענטפערן, זי האָט אבער געפיהלט, אַז איצט קומט עפּיס אַן איבּעראַשונג פאַר וועלכע זי האָט שטאַרק מורא געהאַט.

— כ'וויל נישט בעצאָהלט מיט געלד — איז מאַריאַן געוואָרען חוצפּה'דיגער — איך וויל בעצאָהלט מיט ליבע...

סאָניע האָט זיך ערשט איצט געכאַפּט, צוליב וואָס מאַריאַן אזשעלאַווסקי איז געקומען און זי האָט געמאַכט אַ שריט נעהנטער צו דער טיר.

מאַריאַן איז געווען פון „די קענערס" אין די דאָזיגע זאַכען, און האָט גלייך בעמערקט סאָניעס בעוועגונג. ער האָט איהר פערשטעלט דעם וועג צו דער טיר.

— איהר דאַרפט נישט מורא האָבען פאַר מיר, איך בין נישט קיין אַנפאַלער, נישט קיין באַנדיט, און נישט קיין... פערגוואַלדיגער. איך קום צו אייך מיט דעם רעכט פון ליבע־פון דעם שטאַרקסטען געפיהל אויף דער וועלט

סאָניע האָט זיך גענומען אין די הענד אַריין און איז געוואָרען דרייסטער צו דעם פּריץ:

— מ'דאַרף האָבען גענוג דרייסטקייט צו קומען צו מיר מיט עפּיס, ווי איך פערשטעה, געמיינע פאַרשלאַגענע אינטריגעס. דאָס איז מער ווי געמיינהייט, ווי נידערטרעכטיגקייט.

— פאַרוואָס עפּעס געמיינהייט און נידערטרעכטיגקייט? איך וועל אייך נישט ענטפערען אויף די דאָזיגע בעליידיגונגען, ווייל אַנדערש וואָלטען מיר זיך געדאַרפט קריגען. און דאָס וויל איך נישט. צי הייסט דאָס געמיינהייט, ווען איך בעהאַלט מיך נישט מיט מיינע געפיהלען? צי הייסט דאָס נידערטרעכטיגקייט, ווען איך זאָג אָפען און קלאָר, איך האָב זי ליב.

ביי סאָניען האָבען זיך די האָר קאַפּויר געשטעלט. צוערשט איז אַ קאַלטער שווייס אַרויס־געטרעטען אויף איהר שטערן און דאַן האָט זי געפּילט אַזוי, ווי אימיצער וואָלט זי בעשיט מיט הייסע קוילען. זי האָט געוואָלט אַרויס פון צימער קודם־כל נישט צו זיין מיט דעם דאָזיגען מענשען אונטער איין דאַך.

— איהר ווייסט, — האָט מאַריאַן ווייטער אין אַ ווייכען טאָן געזאָגט, — אַז איך האָב איצט נישט קיין פרוי, באַלד דערנאָך האָב איך געמיינט, אַז איך וועל דעם שווערען קלאַפּ נישט איבּערלעבען, נאָכמעהר דערפאַר, ווייל מ'האָט אויך ביי מיר מיין קינד צוגענומען. איך האָב אָבער בעקעמפט מיינע ליידען נאָר דורך דעם, וואָס איך האָב אייך אין זינען געהאַט. כ'האָב געטראַכט, אַז איהר זענט די, וועלכע וועט קענען פערטרעטען מיין אָרימע מאַרילאַ, וועלכע איז דאָך אויך געווען אַזוי גוט ווי איהר..

— הערט אויף צו רעדען, הערט אויף — האָט סאָניע געזאָגט, פערשטעלענדיג זיך די אויגען מיט די הענד.

— וואָס, איהר מיינט, אַז ס'איז אונמעגליך. אַז איהר זאָלט צו מיר געהערען דערפאַר, ווייל איהר זענט אַ יודע, און איך אַ קריסט? דאָס איז נישט אונמעגליך. דאָס געהט איינצואָרדנען.

— הערט אויף, זאָג איך אייך, ווייל ס'וועט קומען צו אַ סקאַנדאַל.

אזשעלאַווסקי איז געוואָרען ווילד. דאָס טרפה'נע בלוט האָט זיך אין איהם צוקאָכט און ער האָט איצט כמעט ווי אויסגעשריגען:

— אויב אַ סקאַנדאַל, וועל איך איהם מאַכען דער ערשטער.

מיט די דאָזיגע ווערטער האָט ער זיך דערנעהנטערט צו סאָניען, וועלכע איז געשטאַנען איינגעקאָרטשעט אין ווינקעל, ציטערנדיג פון אויפרעגונג און שרעק.

— דעם סקאַנדאַל וועל איך מאַכען, און נישט איהר. איך האָב נישט וואָס צו פערלירען, בעת איהר היט אָפּ אייער צניעות.

די לאַגע איז געוואָרען אַ דראָהענדע. אזשעלאַווסקי איז צוגעקומען נאָהענט צו סאָניען און זי געוואָלט אַרומכאַפּען מיט זיינע אייזערנע הענד. סאָניען האָט אָנגעהויבען צו שווינדלען פאַר די אויגען. זי האָט געפיהלט, אַז זי פערלירט די כּוחות און אַ ליאַדע מינוט וועט זי אומפאַלען. מאַריאַן האָט געזעהען, ווי זי ווערט כּסדר בלייך ווי קאַלך און האַלט ביים חלש'ן דעריבער האָט ער זיך אַביסעל צוריקגעצויגען. סאָניע האָט זיך געבעטען ביי איהם:

— לאָזט מיך אויף אַ מינוט אַרויס פון דאַנען. מיר ווערט שלעכט. איך זאָג אייך צו, אַז איך וועל צוריקקומען.

מאַריאַן האָט איהר פריי געמאַכט דעם וועג און סאָניע איז אַרויס, קוים האַלטענדיג זיך אויף די פיס.

(פאָרטזעצונג קומט).

טעאטער, מוזיק און פערוויילונג (קאמוניקאטען)

„דער ציגיינער" מיט פסח'קע בורשטיין אין טעאטער „ראזמאיטאשטשי"

ווי בעוואוסט, איז דער בעריהמטער אמעריקאנער סטאר, פסח'קע בורשטיין אנגאזשירט צום קומענדיגען טעאטער-סעזאן קיין ניו-יארק, אזוי אז די גאסטראלען אין לאדז אין טעאטער „ראזמאיטאשטשי" האבען גע-מוזט ווערען פערקירצט.

כדי אבער צו געבען די ברייטע קרייזען צו קענען זעהן פסח'קע בורשטיין אין אלע זיינע קינסטלערישע קרעאציעס, ווערט היינט צום לעצטען מאל געגעבען די שטארק אויסגענומענע מוזיקאלישע קאמעדיע, וואס איז געגאנגען איבער 200 מאל אין אמעריקא, ארגענטינא, פא-ריז און אין לאנדאן „דער ציגיינער" מיט פסח'קע בור-שטיין אין דער הויפט-ראלע.

אכטונג! ● אכטונג!
הנחה-ביליעטען אויף די פארשטעלונגען פון
פסח'קע בורשטיין
צו בעקומען אויסשליסליך אין דער געז.
„קולטור-ליגע", זשכאדניא 88

אידא קאמינסקא אין סקאלא-טעאטער (שטאט-טעאטער)

די ידיעות וועגען די קורצע גאסטשפילען פון אידא קאמינסקא אין לאדז האט ארויסגערופען א זעלטענע פעראינטערעסירונג אין אלע קרייזען פון דער לאדזער בעפעלקערונג, וועלכע אינטערעסירט זיך מיט יודיש טעא-טער. אידא קאמינסקא איז היינט א שם דבר פאר ענער-גישען קאמף פון א יודישען קינסטלערישען טעאטער. דעריבער ווערען טאקע איהרע גאסטשפילען אויפגענו-מען מיט גרויס ענטוזיאזם פון אלע יודישע טעאטער-ליבהאבער. דאס מאל וועט אידא קאמינסקא אויפטרעטען מיט איהר איינגעשפילטען אנסאמבל אין א פיעסע, וועל-כע האט א דאנק איהר שפילען און רעזשי געמאכט אן אנ-אויסערגעוועהנליכען רושם אין א ריוה שטעט.

פון שטאטישען טעאטער

היינט 8.30 אווענד ווערט געשפילט „זאמאך" מיט סטעפאן יאראטש" אין דער הויפט-ראל.

אין סטאשיץ-פארק

היינט 9 אווענד ווערט געשפילט „מאנזש א דוואוך זשאנאך".

ג. באגאטעלא

היינט 8.45 אווענד ווערט געשפילט „ראסקאשנא רזשעווטשיוגא".

גרויסע גארטען-פערוויילונג לטובת „לינת הצדק"

קומט פאר דעם 2-טען אויגוסט

זונטאג דעם 2-טען אויגוסט ד. י. קומט פאר אין „העלענאוו" אגראנדיעזע גארטען-פערוויילונג לטובת דער נאכט-פאגאטאוויע ביים „לינת הצדק".

אין פראגראם אויפטריטען פון בעקאנטע לאדזער ארטיסטען, עס נעמט אויך אנטייל די בע-ריהמטע פאלקס-זינגערין לאלא פאלמאן און א פול-שטענדיג נייעם פראגראם.

ראדיא-פראגראם

דינסטאג, דעם 21-טען יולי

6.30 מוזיק (פליטען), 6.33 גימנאסטיק, 6.50 מו-זיק (פליטען), 7.20 ידיעות, 11 קאנצערט פון פליטען, 11.57 צייט-סיגנאל, 12.03 קאנצערט, 12.55 קאנצערט פון דאן-כאר, 1.05 מיטאג-ידיעות, 3.27 לאדזער בערזע, 3.30 ווירטשאפטליכע ידיעות, 3.45 פון פ. ק. א. 4 דזשעז באפערי, 4.45 רעפעראט, 5 סימפאנישער קאנצערט (פון פויזען), 6.15 פארטעפיאן - קאנצערט (פליטען). 6.35 רעקלאמע - קאנצערט, 6.50 אקטועלע שמועסען, 7 גע-זאנג-רעטשיטאל, 7.25 פערוויילונגס-קאנצערט, 8.30 לי-טערארישע סקיצע, 8.15 אווענד-ידיעות, 9 „אויף א פויערישער חתונה", 9.30 פידעל-קאנצערט, 10.05 ספארט-ידיעות, 10.20 טאנץ-מוזיק פון טשעכאטשינעק (דורך טארן).

אראפגעגאנגען פון צוג און צובראכען א פוס

(א) אראפגעהענדיג פון צוג, האט זיך אלעק-סאנדער פיליפיאק, פון פעטריק. 113 אויסגע-גליטשט אוים'ן פעראן און צובראכען א פיס, די פאגאטאוויע האט איהם אפגעפיהרט אין שפיטאל.

אראפגעפאלען פון טראמוואי

(א) אויף קיליטסקיעגא גאס, איז דער 36-יעה-ריגער אברהם ליניע פון פאביאניץ אראפגעפאלען פון טראמוואי, און צובראכען א ריפ. ער איז אפגע-פיהרט געווארען אין שפיטאל.

גנבות

פון לייב גאלדבערג'ס געוועלב (לאטנישסקא 10), האבען גנבים צוגענומען סחורה פאר 100 זל.

אויפ'ן רודא-פאביאניצער טראמוואי, האט מען ביי בערל אבראמאוויטש פון ווארשא ארויס-געצויגען א פארטפעל מיט 50 זל. און א ביכעל פון פ. ק. א.

שטיצט דעם „מחזיקי חולים"

„מחזיקי חולים" איז גוט בעקאנט אין לאדז מיט איהר הילפס-טעטיגקייט אויף דעם מעדיצינישען געביט, 10,000 זל. גיט „מחזיקי חולים" אויס א יאהר אויף מעדיצינישע הילף. 15 טויזענד מענ-שען בענוצען זיך מיט דעם פעראיין. כלים ווערען ארויסגעבארגט פאר קראנקע אין אלע געגענדען פון לאדז. די פערוואלטונג פון „מחזיקי חולים", נישט קוקענדיג אויף דעם דעפיציט, האט אונטער-גענומען אן אקציע אויפצופעבען נאך א כירורגיש און לאראנגאליש קאבינעט. און צו דעם צוועק ארדענט „מחזיקי חולים" איין מיטוואך דעם 29 ליפיעץ 8 אוונד א קאנצערט אין העלענאוו מיט'ן אנטייל פון די בעליבטסטע יודישע זינגערין לאלא פאלמאן, פון 5 א זייגער אן א סימפאנישער קאנצערט פון מוזיק און דיר. ס. פיעטרושקא. האפענטליך וועט די לאדזער יודישע בעפעלקערונג מאסענווייז זיך בעטייליגען אין דעם קאנצערט כדי די פערוואלטונג זאל קענען אויספיהרען ווייטער איהר ציל.

פון אלעקסאנדער

געשאפען א וואהל-בלאק צו די קהלה-וואהלען

אין אלעקסאנדער גייט פיבערהאפט די ארבייט פאר די פארשטעהענדע וואהלען צו דער קהלה.

עס איז געשאפען געווארען א נאציאנאלער בלאק אין וועלכען עס נעמען אנטייל בעלי-הבתים, רעכטע פועלי-ציון און האנדווערקער-ציוניסטען.

נעכטען האבען א 200 מענשען געשטורעמט דעם קהלה-לאקאל, ווייל זיי זענען נישט אריינגע-טראגען געווארען אין דער וועהלער-רשימה. ערשט שפעטער זענען די פערכנעלאזטע וועהלער אריינ-געטראגען געווארען אין די רשימות.

מאניפעסטאציע וועגען דאנציג

נעכטען איז אין אלעקסאנדער פארגעקומען א מאניפעסטאציע וועגען דאנציג, עס האבען זיך אין דער מאניפעסטאציע בעטייליגט אלע פעראיי-נען, יודישע ראטמענער און אלע יודישע האנד-ווערקער-פארשטעהער, מיט א רעפעראט איז ארויס-געטרעטען דר. באנושעווסקי. נאכ'ן רעפעראט איז אין אנגענומען געווארען א ענטשפרעכענדע רעזא-לוציע וועלכע אלע אנוועזענדע האבען אונטערגע-שריבען.

י. ל. הערשקאוויטש.

אונגעוועהנליכער סוקצעס!!
דאס הויפט-געווינס פון דער II-טער קלאס 36-טע מלוכה-לאטעריע
100.000 זל.
איז ווידער נעפאלען אין דער בעריהמטער קאלעקטור פון
אויף № 97034
ג. יאטקא
פיעטריקאווער 22
פיעטריקאווער 66
נאוואמיעסקא 1

ציהונג פון דער מלוכה-לאטעריע

2-טע קלאס; 4-טער טאג

100.000 — 136803 97034
50.000 — 56870
20.000 — 190678
10.000 — 88645 96723
5000 — 58408 118156 168215
2000 — 18180 111786 142241 142349
1000 — 4538 127763 181991 91131 181137
500 zł. — 23609 56950 108078 127446 176518 188259
400 zł. — 176 52467 80489 92527 98794 123229 138407 145779 146090 171321 173280
250 zł. — 51718 90443 92861 97145 101069 125178 154188
200 zł. — 33362 38180 40370 50269 51580 53100 55275 55801 58593 59467 90882 115290 117334 117514 121150 150114 155198 160129 169574 174790 189714 191222.

WYGRANE po zł. 50, z literą s po 150 zł.

300 30 74 617 755s 821s 1216 828 927 2068s 156 356 416 531 660s 700s 3033s 98 151 258 311 531 819 4010s 92 211s 30s 368 516 911 49s 5043 80 319 553 740 831s 6384 472s 517s 793 7086 135s 278 96s 374 452 72 559 777 97 847 877 8014 263 340 693 13 811s 59 926 9003 106 20s 89s 391 733 99 880.

10091s 127s 332s 44s 96s 528 728 905 17 11073 227 558s 12045s 100s 95s 340 429 80 714 58s 832s 984 13151 61s 203 431s 544 851 977s 85 14356 524 663 873 79 979 15154 393s 435s 672 16163 279s 360s 637 17046 65 111 280 334s 87 840s 76 968s 18483 806s 918 19167 663 88 816 25

20038 220s 320s 422 502 53 55 711s 29 817 21112 93 611 22164 372s 457 61s 67 519 37 636 864s 23024s 137 290 379 462 990 24134 82 491 530 602 889s 25127s 381 444s 606 33 769 955 26012s 160 486 645 794 931 96s 27372 488 570 651 842 28547 68 29257 410 27 64 691 742 90s 992

30615s 819 34 927 31039s 225s 47s 384 501 805 979 32055s 151s 246 47 51s 395s 519s 636 896 33028 77 219 352s 497 547 667 34127s 222s 311 92 658 710s 917 21s 35140 655 68 726 33 36023s 232 89s 311 562s 873 905 37022 123 442 509 696 732 867 38513s 826 97 39377s 93 468 69s 82 801 915 32

40014 370 583 980 84 41386 94 412 580 661s 708 42436 40 565 43001 143 212 85s 464 737 89s 44187 577s 842 951 45341 526s 46125s 275 438 510 87 693s 765 47430s 48102 278s 92 603 866 49352s 76 693 916.

50004s 154s 56s 437 515s 832 83s 86 906 58s 51042 474 692 715 16s 842 52279s 442 582 700 60s 822 95 53061s 93 182 356 450 611 792 807s 83 54055s 66s 188 244s 621 834 44 55063 250 75s 323s 86 455 755 836s 38s 56272 92 340s 555 608 56s 77 826 72 57256s 616s 935s 58130s 524s 757 871 59018 127 273 84 395s 441s 995s.

60145 291s 340 76 85s 811 955 85s 61322 406s 79 82 701 62135s 602 71 737 75s 63221 505 64122 94 242 386 448 581 751 809 14s 65061 151s 445 62s 527 831s 9 40 55 66152 342s 761 67432 680s 796s 68151 453 72s 549 611s 87 738 916 69143 247s 459s 514 797.

70421 620 95s 752s 843 943s 53s 71160 207s 70s780 800s 72207 306 764s 843 97s 73131 337 465s 785s 864 74185 221 84 464s 554 610s 761s 959s 75189s 547s 654 802s 72 76181 474 627s 84 914 97s 77013 226 78152 89s 99 587s 682 712 79135s 206 407 531 749 62s.

80152 74 93s 281s 589 695s 734 37 81068 323s 92 537 633s 82090 552s 633s 896 969 83010 81s 272 347 615 21 84091s 136 408s 508 704 85300s 69 80 802s 903s 86083 173 233s 361 744s 87093s 288s 93 365s 74s 710 88066 405 70s 706 833 89144 46s 213 345 464 527 46

90027s 81 295 370 404 882 91032 299 92172s 85 252s 99s 542 95 793 940s 93220s 92 319 435s 574 683s 94028 226s 58s 630 728s 978 95197 437 567s 899s 96744 97009 65s 490 651 952 98048s 570 794 828 967 99161s 244s 403s 75s 83 509 929s

100172s 313s 501s 879s 917 101012 282 633 66 775 968s 102186 508s 679 750s 103280 430 633 827s 73 942 104316 86 432 66 580 664s 713 990 105457 346 616s 106043s 107209 383 606s 732s 108126 234 337s 578 735s 109225 393 435 508s 13 642s 701s.

110053 209 408 578s 682 901s 56s 111014 221 26s 359s 75 422s 557 736 112052s 215 26 412 714 814 927 113074 299s 393s 481 677 830 33 77s 114054 169s 234s 64 466s 94 854s 983 115050s 77 351s 891 917 59s 93 116382s 818s 906s 117334 583 677 706 906s 98 118238s 50s 677 739 886 119291s 358 438 603 704s

120197 472 535 54 819s 904 74s 121239 327 564s 696 765s 122195 347 559s 769s 95 123133 254 448 52 511s 666s 758 859 923 124044 86 91s 111 417s 549 732 951s 125058 62 76s 153 392 468s 575 698s 840 126063 5s 141 536 85s 127061s 91 210 336 446 583 128130s 260s 354 433s 633 933s 129207 50 68s 489s 543 655 880

130028s 251s 396s 755 74 821 6 930s 131053s 541 619s 789s 814s 44 132010 896 133009s 11 155 591 724s 134105 16 503s 756 900 56s 135037 68 205 330 40s 752 860 136134 51s 354s 532 759 137169 206 581s 706 36 80 138140s 210 50 351 80s 529 866 139065 350s 441 564 789 99s 986

140212 438s 45 750 72 141076s 297 360 637 710s 142188s 208 143001s 287s 355 437 913 144065s 183 214s 300s 718 841 56 145012s 254 566 78 649 769 807 56s 87 979 146047s 209 338585 605 14s 941 147015 21 412 555 719 830 914 148112s 232 86 498 133 601 805 906s 149044 224 318 693 995

150057 534s 814s 935s 42 81 151055s 247 429 606 26 817 152373 576 96 615s 723 153047s 732 839s 154075 374 434s 615s 155420s 72 675 91 951 80 156166s 394 409 40s 157045s 75 224s 501 158166s 254s 532 77 923s

160337 467 161307 47 442 673 162088 223 332 417 793 970 163032 275 632 724s 83 822 164016 87 133 239 165030 249 326 559 644 726s 27s 920 166220 7s 47 723 167013s 513s 625 821 93 934s 169208s 351s 562 169023 77s 672 747s 935s

170343 710 16 837 940s 171282s 783 864s 172097 157 221s 468s 515 173011 91 332s 499 605 752s 174391 418s 646 64 790 891s 175126 223s 431s 528s 792 922 176477 518 87s 820s 922 177376 178050 351s 459s 515 983 179136 44 321s 714 943s 60s

180056s 196 305 410s 21s 647s 59 773 871 181058s 92 398s 182688s 709 952 69s 183147 274 373 605 944s 184071 297 328s 49 481s 863 962 185159s 428s 53s 500s 40 794s 895s 187042 88 361s 675s 741 900s 189037 81 228s 622 700s 66 937 40 189572 732 830

190082 112s 250 407s 191005s 488s 558 751 902s 192258 754s 83 193175 302 85 559 681 762s 194044s 58 115 304 35s

CIĄGNIENIE DRUGIE.

25.000 — 64746
10.000 — 45868 53163 147606
5.000 — 73712
2.000 — 8841
1.000 — 5297 5921 6168 19436 66866 72428 96080 107298 186892
500 — 10224 40830 75066 90503 110380 111813 121468 152645
400 — 9722 73651 122696 137951 148594 152851 174517 190802
250 — 164 3471 23642 42078 61629 64891 72710 75704 80273 85664 99113 112863 117874 129402 192053 193492
200 — 3501 9343 22294 31666 35264 39709 41702 42725 53619 62438 62727 70725 72708 72957 79916 80599 82929 97937 99334 102564 110875 130565 131625 138439 141870 141891 157133 161640 168336 177574 180840 191322

WYGRANE po zł. 50, z literą s po 150 zł.

320 515 779s 1097s 2118 578s 814 3396s 692s 93 734 4031 771s 5094 181 85 423s 859 960 92 6052s 863 7128 498s 964 8352 639s 819s 9095s 182s 202 628.

10154 598s 622s 11107 228s 445 12377s 629 13030 617 873 78 14033 805s 954s 15282s 355 83s 790s 810 16130 778 17040s 718 18941 19011 203s 558 702 5 67 933.

20006s 48s 306 39 21087 727 64s 99 22099s 143 23071s 230s 75 537 922 99 24407 743s 91 864s 25963 465s 27026s 405 635s 934 28042 220 94 502s 602s 29027s 234s 718 822

30184 33 474 813 31142 295 592 861 934 59 32024 275s 469 622 33037 373 904 82s 34128s 793 35235s 42 538 659 707 841s 36066 395 841 924 37526 777 895s 38049s 366s 538s 625s 726 39218s 79.

40393 462 648 93 927 401102 17s 885 42725 43116 25 797s 44130 79s 798 46478s 733s 61s 47464s 955 48235 570 49259s 531s 679

50991 51007 458 52651s 978s 53813s 54569 83 714s 935 39 55131 91s 317s 953 57267s 551 895s 58664 59116s 886 924s.

60643 833 978 61026 250s 306 462s 648 969s 62086 506 742s 844 63000 18s 369 442 64273 479 65508 66881 67454s 554 614 69368 525s 707s 51

70092 319 534 35 929 751s 945 71204s 90s 458s 70 723 72372 73 527 806s 73123 74033 96s 251 889 951 75009s 130 759 76274 411 619s 720 89s 990 77086 643s 78213s 52 625 79318s 569s 828.

80374s 437 599 82062 464s 83462s 84073s 85683 713s 86357 964s 87100 780 88714 848s 993 89255 569s 843.

90321 906 91793 92006s 81 241 93073 91 164 203 449s 593s 660s 824 94292s 497 613s 44 721 68s 935 95201 314 561s 96083 118 82 574s 97267s 688s 796 852 98321 406s 99144s 306 732s 69s.

101476s 102332s 511s 748 921 103162 66 227s 630 802s 104017 96s 105077 519 713s 106029 75 224s 108162s 455s

110380 830 111124 914 112054s 66 161 426s 513 681s 987s 113128 289s 397 485s 114272 577s 671 793s 115236 613s 794 117330s 507 67 676s 750 80 853 964 85s 118033 823 119296 42s 466

120039 348 704s 121530 822 122243s 837 123111s 60 962 124001 153 467 527 73 125024 379s 459 521s 703 832s 126198 778 127750 128285 129009 156 277 304 62s 651s

130586s 131173s 99s 213s 834s 132087 108 381s 662s 842 133053 164 780 134921 135127 88 673 136115s 470s 517 755s 137146s 407 763 138265 595 930s 139344 721 998s

140377 815 141870 987s 142039 142 891s 143856 144146 475s 566 649 725 145505 646 97 146206s 50s 775 147104 148050s 625 993s 149288s 515s 798

150296 151478s 590 152493s 548 153415s 636 154171 523 74 789s 155015 983s 520s 730 156049 58 7936s 157207 910s 59 97 158149 74 875 159122 581 923s 40

160140 161319s 578 162321s 163320 882 164136s 506 67 165243 361 528 610 972 166102s 230s 307s 709 167238s 443s 564s 666 724 168049 798s 853s 75 904s 169561

170000 069 581 697 171107s 502 172260 304 59 640 173250s 60 872s 174034 100s 276 175517s 852 176697s 752s 177144s 404 594s 178272s 469 179878 180038 916 181227 18274! 881 183100s 576 604 49 184674s 932 185304 742s 186518 709s 187120 290 773 188325 697 189005 335

19C588 191270 192312s 490 805s 193461s 858s 194095 383s

CIAGNIENIE TRZECIE.

WYGRANE po zł. 50, z literą s po zł. 150.

209 773 1675 834 2098s 476 834 3495s 5156s 93s 256s 416s 96 574s 693 6264s 852 90s 7159 567 73 8034s 715s 9111s 96 551 689 10155 381 530 712s 864 91 11775 12844 13563 68 845s 14352 546s 651s 15224s 345 457s 595s 16116s 774 17447s 991s 18600 954s 19033s 58 334s 620

20402 21304 501 876 929 22030s 54 17s 82s 630s 992 23087 229s 694 24104 434 752 25425 26061s 426 27427s 643 28147s 281 995 29009 425 608

31233s 610 813 32313s 60s 676 711 904 33303 623 793s 34033 872s 34s 961 35237s 36276s 357 601 56s 714 37119s 763 879 96s 38427 733 850 39020 370 500 888s 911

40367s 765s 41061 185s 886s 42368s 783s 43031 133 207 44197 256 461s 45002 174s 247s 304s 50s 561s 606 43 46055 201s 78s 882 47236 48869s 49249

50040s 278 578 627 68s 949 51046s 274 84 956 53630s 36 73 705 996s 54296 663s 790s 838 55874s 904s 56107s 23s 48s 764s 57164 724s 927 58166 441s 741 59507s 953s

60693 745 61299 307 62351 63157s 64034s 343 788 65550 665s 809 67000 003 190 891s 68760s 69516 23 691 810s 994s

70725 844s 71075s 238 391 629 59 983 72084s 111 674s 708s 41 957 73042 222 74s 413 575 74179s 306 462s 523 32s 41s 90s 649 852s 75353 531 854s 994 76018s 813 77877 99 971 78024 386 581s 807 99 971 79567 990

80360 879s 95 81210s 318 470s 533 631 727 877 82103s 429 619 63s 914 83510s 821 84127 462s 956s 85029 119s 86078 342s 45 95 681 712s 883s 87136 586s 88185 309 78s 668s 803 89174s 286 353 562s 694

90596 91292s 92001s 139 279 354 93263s 308 419s 94738s 993s 95029 165 274 394 771s 96014 580 97533 961s 98462 890s 952 99067 459 556.

100030s 135 406s 101404 49s 817s 63 102033 606s 103008 279s 693 959 104070s 364 66 503 8 634 855 105763 960 94 106435 561 107849s 905 21 108020 133 263s 647s 756s 109325.

110372s 948 111181s 476s 97 112146s 48s 863s 113001 225 370 499 899 114064s 230s 430 763s 115528 116962 117278s 590 118204 382 633s 934 119069 112 393 697s 703.

120391s 551s 863 121050s 102s 353s 122607 18 63 79 124080 243 316s 125420 99 802s 126051s 72s 513 127584s 623 128066 979.

130269 732 131088s 266 87 324s 416s 54 132372 458s 552 902 133163s 619s 838 948s 134340 572s 135030 454s 843s 136103 241 483s 581s 772s 927 56 137442 951 58 138212s 439 791 139331s 594.

140340 616s 72 141083s 742 142036 171 679s 826s 144071 255 397 474s 147120s 74 943 148207 833 149916.

150262 853 151150s 264 752s 922 30 152767 943 154345s 87s 539 155262s 586s 872 80 156107 408 659s 71 858s 157347 435 603s 158017 126s 159366 802.

160563 995 161054 162465 882s 163115s 221 428s 611 17 730 164368 877 165127 209 60s 345 98 598s 166418s 764 167036s 475 169199s 529 789s 811.

170516 754 854s 74 171443 677 172185 173073 302s 614 821s 174137 175169 574s 176602s 770s 177962 178374s 823 179306.

180032 181062 208 309 594 182761s 183470 614 184402s 78 185313 40s 628 186002 460s 548s 93 187998s 189490s 658

190247s 191191 683s 192000s 743 193512s [illegible] 194092 533s.

קאנפערענץ פון „פערבאנד פון יודען, פוילישע בירגער אין ענגלאנד" און „פויליש-יוד. יוגענד-פערבאנד אין לאנדאן"

לאנדאן, (יט"א). אין קאנטינענטאל-האטעל אין לאנדאן איז די טעג פארגעקומען א צווייטאגיגע קאנפערענץ פון „פערבאנד פון יודען פוילישע בירגער אין ענגלאנד", צוזאמען מיט דעם „פויליש־יודישען יוגענד־פערבאנד אין לאנדאן". וועגען פערלויף און אויפגאבע פון דער קאנפערענץ האט די יודישע טעלעגראפען אגענטור בעקומען א מיטיילונג אין וועלכער עס ווערט צווישען אנדערען געזאגט:

די קאנפערענץ איז געעפענט געווארען פון פאזשיצער ו. בערגער מיט א קורצער בעגריסונגסרעדע. נאכדעם האט בערגער געהאלטען א לענגערען רעפעראט וועגען די צילען און אויפגאבען פונם פערבאנד פאר דעם נעכסטען ארבייטס - פעריאד. דער רעדנער האט געשילדערט די שרעקליכע לאגע אין וועלכער ס געפינט זיך איצט דער גרעסטער יודישער קיבוץ אין איראפע, הן אין איכות, הן אין כמות — אפשטע לעמדיג זיך ספעציעל אויף דער טרויעריגער לאגע פון דער יודישער יוגענד אין פוילען.

נאכן אויסהערען א רייהע רעפעראטען, זענען פאר געקומען וואהלען פון דער ליטונג פון פערבאנד, עס זענען אויסגעוועהלט געווארען: ו. בערגער (פרע־זידענט) דר. מאקס ליבערמאן און י. אבראמאוויטש (וויצע־פרעזידענטען) אדוואקאט ראמי פינק (קאסיר) נ. שטענצעל (גענעראל סעקרעטאר) פרוי תאומים און פרוי פיינבערג (ערהען־סעקרעטארין).

די קאנפערענץ האט איינשטימיג אנגענומען א רעזאלוציע וועגען א אינטענסיווע, פערשטארקטע, הילפס־טעטיגקייט פון קאנסטרוקטיווען כאראקטער, בעיקר לטובת חשר לײדענדער יודישער יוגענד אין פוילען.

שאפונג פון פאך־שולען, בערופס־ אומשיכטונג, שאפונג פון עמיגראציע מעגליכקייטען אויך אויסער א"י, שטודיר מעגליכקייטען פאר יודישע סטודענ־טען אויף אוניווערסיטעטען אין אויסלאנד.

די קאנפערענץ דריקט אויס דעם וואונש מיטצו־ארבייטען מיט אלע יודישע קערפערשאפטען אין ענג־לאנד און אין פוילען, און פאדערט אויף אלע יודען פון פוילישער אפשטאמונג אין דער גארער וועלט צוזאמענצוארבייטען פארן אלגעמיינעם וואוילשטאנד פון די פוילישע יודען

די קאנפערענץ בעשליסט פארצולייגען ה' ה. א. גומאן אנצונעהמען דעם אמט פון עהרען - פרעזי־דענט פונם פערבאנד.

אינם קאמוניקאט ווערט אוי דגעזאגט, אז דער פערבאנד שטעהט אין ענגסטען קאנטאקט מיטן באָרד אויף דעפיוטיס אין לאנדאן.

Dr. med. Trepman

ספעציאליסט פאר טריפער, סיפילים און הויט-קראנקהייטען.

בעהאנדלונג פון מענער-שוועכע.

זאוואדזקא 6, טעל. 234-12

נעמט אן פון 8—11 נאכמ. און פון 6—8 אוונד,

Doktór Z.

HENRYKOWSKI

ספעציעל-ארצט פאר מענער - שוועכע. ווענערישע און הויט-קראנקהייטען

טראוגוטא 9. טעל. 262-98

נעמט אן פון 8—1 און פון 5—9 אוונט
זונטאג פון 9 פריה ביז 12.30 מיטאג
פאר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזען

שפאניע ערב דעם אויסברוך פון דער בלוטיגער רעוואלוציע

(ענדע פון דער 4־טער זייט)

טונג, אבער די אמתע בעדייטונג האט ער בעקומען ערשט נאך דער ערמארדונג פון קאלווא סאטעלא דעם פיהרער פון די שפאנישע רעכטע זועלכען מען האט געהאלטען פאר'ן פיהרער פון די שפאנישע פאשיסטען.

די ביידע געשעהענישען, האבען — אפהענגיג פון די פאליטישע איבערצייגונגען — ארויסגערופען א אמת'ן טרויער. דאס סענטימענטאלע שפאנישע פאלק איז געווען זעהר גערייהרט פון קאסטילאס טויט סיי צוליב זיינע פאליטישע איבער־צייגונגען, סיי צוליב די בעזונדערס טראגישע בע־דינגונגען. ער האט זייט א לאנגער צייט אפגעלעגט זיין חתונה צוליב דער מורא פאר די כסדרדיגע דראהונגען. ער האט חתונה געהאט ערשט מיט א חודש צוריק ווען מען האט איהם אויפגעהערט צו דראהען. די אלמנה, וואס איז ערשט 18 יאהר אלט, איז נאך האלב משוגע פאר שמערץ. פון מויל צו מויל האט מען איבערגעגעבען קאסטילאס לעצטע ווערטער: „פיהרט מיך צו מיין פרוי".

קאלווא סאטעלאס טויט, האט ארויסגערופען וועניגער סענטימענטען און מעהר בעטראכטונג. אלע ערווארטען גרויסע פאליטישע פאלגען צוליב'ן דאזיגען מארד. די אויפרעגונג אין די רעכטע קרייזען איז דער רעגירונג איז געוואלדיג און קען יעדע מינוט אויסברעכען אויף נישט א פערנונפטיגען אופן.

קלאנג-קינא CAPITOL זאוואדזקא 16

גרויסער דאפעלטער שלאגער-פראגראם!

„די וועלט געהט פארווערטס"

מאנומענטאלע עפאפיי.
אין דער הויפט-ראל"
Madlen Carroll

„DWIE JOASSIE" (2

אין די הויפט-ראלן:
JADWIGA SMOSARSKA,
M. ZNICZ, BRODNIEWICZ

PrywatnePogotowie
„SZYBKA POMOC LEKARSKA"
tel. 15-111
BAŁUCKI RYNEK
(Zgierska 56)
Czynne przez całą dobę bez przerwy.

אכטונג! א. פלאקסער
ווישבלאווא-גורא
איך בעט, מיר שוין אפצוגעבען די ביכער, וואס ער האט גענומען פון מיין טיש אהן מיין וויסען.
חיים לייב פוסס.

Dr. B. Hurwicz
Choroby skórne i weneryczne
Piotrkowska 10
נעמט אן פון 8-11 און פון 5—9 אוו.
זונטאג און יום-טוב — פון 8—1 בייטאג.

Dr. med.
A. Banasz
כירורג · אוראלאג
האט זיך איבערגעצויגען אויף
Piotrkowska 121, tel. 139-88.
נעהמט אן פון 4—6 נאכמיטאג.

לעטשניצע
פאר וועבעריש-קראנקע
מענער - שוועכע און הויט-קראנקהייטען
פון דאקטוירים ספעציאליסטען
פיעטריקאווער 45
טעטיג פון 9 פריה ביז 9 אווענר.
פרויען און קינדער נעמט אן א פרוידאק טאג פון 11-1 און פון 5-7 אווענר.

CUKIERNIA
„ZRÓDŁO"
PRZEJAZD 1, tel. 209-87 i 133-72
טעמפעהלט
אויסגעצייכענטע לארעס
צוזאמען מיט סאדא-וואסער און וואפלעס
א פארציע 35 גר.
יארסקע אוועבדבראטען
פון 4 געגנ צו 1 זל.

מאדערנע שילדען און בוכשטאבען
לויט פלענער
נאך די נייע פערארדנונגען —
פיהרט אויס שנעל און אמביליגסטען
די בעוואוסטע פירמע
FUCHS
50 PIŁSUDSKIEGO 50
∴ 1896 עגז. פון ∴

דערמיט האב איך דעם כבוד מיטצוטיילען דער ג' קונדשאפט, אז די שוין גוט-בעקאנטע
„MLECZARNIA WOLFA"
איז געווארען איבערטראגען אויף
זאוואדזקא 4 טעל. 209-49
און איך גיב ווייטער ארויס פריהשטיקען, יארסקע מיטאגן אייר קאלאציעס
און איך פערהאף, אז מיינע קונדען וועלען מיך ווייטער בעזוכען. מיט אכטונג
ראובן וואלף.

FABRYKA NAPOI GAZOWYCH
R. Frydwald
Piłsudskiego 69, tel. 190-48
עמפפעהלט
סאדעוואסער און לעמאנאד
וואס ווערט אפגעשיקט פינקטליך אהיים
בעשטעלונגען ווערען אנגענומען א גאנצען טאג.

קריינע אנאנסען
1 זלאטי אנ'אנאנס ביז 15 ווערטער 1 זלאטי

קומט און איבערצייגט אייך! היימישע מיטאגען פריש און געשמאק פון 5 געגג מיט געפליגעל פון 80 גראשען און 1 זל. פילסודסקיעגא 74, וו. 18.

פרייע פאסטענס

א יונגער פון באלד געצאהלט, ווערט געברויכט אין סוויטער-פאבריק פלאץ וואלנאשטשי 6.

ס'איז נויטיג א קוואליפיצירטע שפולערין צו סוויטערס. פאמארסקא 8, פארטער.

נויטיג א יונגעל פון 14—16 יאהר צו לייכטע ארבייט, באלד געצאהלט. — זאוואדזקא 2, פראלניע

ראקאלען

אנ'ארט צו שלאפען פאר איינעם אדער צוויי הערן. פילסודסקיעגא 54, רעכטע אפיצינע, 1. איינגאנג, 2. שט. וואוינונג 91

פערשידענעס

איך זוך א שותף צו א איינגעפיהרטס ניי-מאדערנע שהזיג, אין צענטרום פון שטאט, א קאנצעסיע אויף 10 קיה מיט א קאפיטאל פון 2—3 טויזענד זלאטעס, פוענטועל איבערצוגעבען. צו ערפאהרען לאדז, נאוואמיעסקא 29, ביי ה. גוטמאן. פראנט 3. טער שטאק.

דאס בילי-ערעפענטע יודישע אפטיק-געשעפט

„OPTICUM"
28 פיעטריקאווער 28
בעזיצט אויף לאגער א גרויסען אויסוואהל פון פערשידענע ברילען, בינאקלען, אלערליי צילינדער-גלעזער. קאמבינירטע גלעזער, טערמאמעטערס.
אלעס צו די ביליגסטע פרייזען.
פ'ווערן אויך אויסגעפיהרט רעצעפטען זעמטל, רעפעראטורען פינקטליך און רעעל. — געדענקט די אדרעס:
28 פיעטריקאווער 28.

היטען אייער געזונד
קענט איהר נאר, ווען איהר וועט עסען די געשמאקע מיטאגען אין בעוואוסטען היגיענישען רעסטאראן פון הערמאן לעווינסקי, פילסודסקיעגא 39, פראנט צווייטער שטאק. טעל. 169-94.

ראהמאשינען (Draparki)
סיסטעם Rekord און Union
צו בעקומען אין דער מעכאנישער שלאסעריי און שווייסעריי פון
E. MOTYL
ŁODŹ, POMORSKA 37
tel. 248-06
ווי אויך זעמטליכע מאשינען-רעפעראטורען און ספעציעל פאר שאכטעל - מאכער, בוכבינדער און ליניער-מאשינען.

לעטשניצע
פאר וועגעריש קראנקע
פון דאקטוירים ספעציאליסטען
לאדז, זאוואדזקא 1
טעל. 122-73
טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אוונט.
וועגעריש-קראנקע, מענערשוואכע און הויט-קראנקהייטען
אנאליזען פון בלוט און אורין
די פערהיטונגס-סטאציע
איז טעטיג א גאנצען מעת לעת
פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל
א בעראטונג 3 זל.

Dr. med.
Z. DATYNER
אוראלאג
ספעצ. פאר נירען בלאז און אורין-קראנק.
ZACHODNIA 59a, tel. 148-95
נעמט אן פון 9-11 און פון 6-8 אוונט.

וויכטיג פאר
בראך-קראנקע
(רופטורען) זאווי פון פערקרימונגען פון רוקען-ביין (הויקערס), פאראליזשען, ביין-שווינדזוכט, פלאטפיס און פערשידענע אנדערע פערקריפלונגען-ליידענדע.
פאר פערשידענע ארט רופטורען פערעלטערטע און די געפערליכסטע ביי מענער, פרויען און קינדער ספעציעלע ארטאפעדישע הייל-באנדאזשען לויט מיין מע-טאדע היילן און בעזייטיגען ראדיקאל יעדן איינציגן ברוך.

ביי מאגען און קישקע - זענקונג ספע-ציעלע אינדיווידועל צוגעפאסטע לייב-הייל-באנדא-זשען.
פאר הויקערס ספעציעלע נארסעטען און גלייכהאלטערס.
געגען ביין-שווינדזוכט ספעציעלע אר-טאפעדישע אפאראטען פון אלע סיסטעמען.
געגען שמערצענדע פלאטפיס ספע-ציעלע ארטאפעדישע איינלאגען לויט גיפס-מאדעלען.
געגען קרומע אדערן ספעציעלע גומי-שטרימף לויט מאס.

קינסטליכע הענד און פיס
ספעציעלע הייל-ארטאפעדישע אנשטאלט
ספעצ. ארטאפעד
א. פעטריקעוויטש, לאדז
9 פיראמאוויטשא 9, טעל. 177-09 (פריהער אלגינסקא
אכטונג! קראנקע מוזען זעלבסט ערשיינען.
טויזענטער דאנקזאגונגען קענען בעוויזען ווערען

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i P. Wajntraub. Redaktor odpowiedzialny: Chanon Kaufman
Czcionkami i druk rotac „Naier Folksblat". Piotrkowska 21.